

ALAVIESKAN KUNTA

TALOUSARVIO 2024 TALOUSSUUNNITELMA 2025 – 2026

Kunnanhallitus 5.12.2023

Kunnanvaltuusto 12.12.2023

SISÄLLYSLUETTELO

TALOUSARVION YLEISPERUSTEET	1
Kunnan strategiset tavoitteet	1
Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta	2
Taloudelliset lähtökohdat	3
Vuoden 2023 talousarvion toteutuminen	8
Vuoden 2024 talousarvioon vaikuttavat tekijät	10
Talousarvion sitovuus	11
Tilivelvollisuus	11
Talousarvion ja taloussuunnitelman tasapainotus	11
Talousarvion tuotot	12
Talousarvion kulut	17
Sisäiset erät	19
Konserniyhteisöt	19
Toimintaympäristö	20
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	24
HALLINTO	28
Vaalit	28
Tilintarkastus	28
Kunnanvaltuusto	29
Kunnanhallitus	30
Hallintopalvelut	31
Osallistava budjetointi	32
Hankkeet hallinto	33
Henkilöstöhallinto	33
ELINVOIMAPALVELUT	35
Elinkeinojen kehittäminen	35
Työllisyyspalvelut	36
Joukkoliikenne	37
Maaseutupalvelut	38
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT	40
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	41
Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinto	44
Varhaiskasvatus	44
Esi- ja perusopetus	47
Kansalaisopisto	51
Musiikkiopisto	53
Kirjasto	55
Nuorisopalvelut ja Jelpiverkko	56

Museo	59
Kulttuuripalvelut	60
Liikuntapalvelut	61
Ehkäisevä päihdetyö	62
Hankkeet	63
TEKNISET PALVELUT	65
Teknisen toimen hallinto, kaavoitus ja tapahtumat	65
Kuntatekniikan palvelut	66
Liikenneväylät	67
Viranomaispalvelut	68
Tilapalvelut	69
Vesihuolto	71
INVESTOINTIOSA	73
TULOSLASKELMAOSA	81
RAHOITUSLASKELMA	84
TULOSLASKELMA	85
Talousarviokortti – Alavieskan Asunnot Oy	
Talousarviokortti – Alavieskan Kehityskeskus Oy	

Talousarvion yleisperusteet

Kunnan strategiset tavoitteet

Alavieskan kunnan strategia vuosille 2022–2025 on hyväksytty valtuustossa 28.2.2022. Strategiassa valtuustokauden tavoitteiksi on määritelty seuraavat:

1. Asukasviihtyisyys ja hyvinvointi
Asukasviihtyisyyden osalta painopisteinä ovat kunnan liikunta-alueiden ja luontokohteiden kunnossapito, kevyen liikenteen väylien rakentaminen sekä hyvä asuntotarjonta ja senioriasuminen. Kuntastrategian tavoitteita on täydennetty hyvinvointisuunnitelmassa, joka sisältää konkreettisia toimenpiteitä elinympäristön kehittämiseen ja hyvinvointitekoihin eri ikäiset kuntalaiset huomioiden.
2. Lähipalvelut
Alavieskan kunta haluaa säilyttää sosiaali- ja terveystalvelut sekä hyvät peruspalvelut (kauppa, koulu, päiväkot) omassa kunnassa kaikkien kuntalaisten tavoitettavissa. Lisäksi kuntastrategian mukaisesti tärkeää on sujuva seutuliikenne lähikuntiin sekä etätyömahdollisuuksien ja digitaalisten palvelujen lisääminen.
3. Yrittäjyys ja elinkeinot
Tavoitteena on säilyttää Alavieska elinvoimaisena tukemalla paikallisia yrittäjiä. Kunta pyrkii tarjoamaan yrittäjille monipuolisesti erilaisia toimitiloja sekä teollisuustontteja. Kunta järjestää yritysneuvontaa ja toimii aktiivisesti yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa. Maatalous on merkittävä elinkeino Alavieskassa ja kunta tukee maatalousyrittäjiä elinkeinopolitiikassa linjattujen periaatteiden mukaisesti.

4. Brändäys

Tavoitteena on markkinoida ja tuoda esille Alavieskan kuntaa. Kunnan vetovoimatekijöinä ovat elävä maaseutu, luonto- ja ympäristöarvot ja hyvät lähipalvelut. Kunta pyrkii huomioimaan uudet asukkaat ja tuomaan esille positiivisia asukastarinoita.

Kunnan toimintaa ohjaavat arvot

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Taloudelliset lähtökohdat

Maailmantalous

Maailmantalouden näkymät vuodelle 2024 ovat jakautuneet. Yhdysvalloissa, Japanissa ja monessa kehittyvässä maassa talous kasvaa melko nopeasti, toisaalta Euroopassa ja Kiinassa näkymät heikkenevät. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen ylläpitää jännitystä Euroopassa. Geopoliittiset jännitteet eri puolilla maailmaa varjostavat maailmankaupan näkymiä. Maailmantalouden kasvun ennakoidaan hidastuvan 2,6 prosenttiin tänä vuonna ja nousevan 2,9 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Alkuvuoden 2023 suhteellisen myönteisen kehityksen jälkeen näkymät ovat synkkenemässä Euroopassa. Rakentaminen on vaikeuksissa lähes maailmanlaajuisesti, kiinteistöala erityisesti Euroopassa ja Kiinassa. Teollisuuden tilanne heikkeni jo aiemmin ja lähiaikojen näkymät ovat vaikeat. Eritoten Saksassa teollisuus on kärsinyt energian hinnan kallistumisesta ja automarkkinoiden nopeasta sähköistymisestä. Toisaalta inflaation hidastuminen ja mittavat palkankorotukset kohentavat reaalitylöjä. Työttömyys on ennätysellisen vähäistä ja kuluttajien luottamus on ollut lähinnä elpymään päin. Talouskasvu hidastuu euroalueella 0,7 prosenttiin kuluvana vuonna ja elpyy 1,3 prosenttiin vuonna 2024.

Länsimaiden asettamat pakotteet ovat alkaneet purra Venäjällä. Ruplan kurssi on heikentynyt voimakkaasti, vienti on heikentynyt ja liittovaltion talouden alijäämä on syventynyt.

Maailmankauppa on ollut lähes pysähdyksissä alkuvuonna 2023 ja elpymisestä huolimatta maailmankauppa ei kasva kuluvana vuonna. Koronnostot ja nopea inflaatio heikentävät ulkomaankaupan näkymiä, mutta vuoden 2024 aikana inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät kehityksen positiiviseksi. Vuonna 2024 kaupan ennakoidaan elpymään 5,7 prosentin kasvuun kysynnän elpymisestä monessa taloudessa ja kun myös varastojen pienentäminen päättyy. Vuosina 2023 ja 2024 palveluiden ulkomaankauppa kasvaa edeltäviä vuosia hitaammin, kun palveluiden tuonti ja vienti seuraavat hitaampaa talouskehitystä sekä Suomessa että euroalueella.

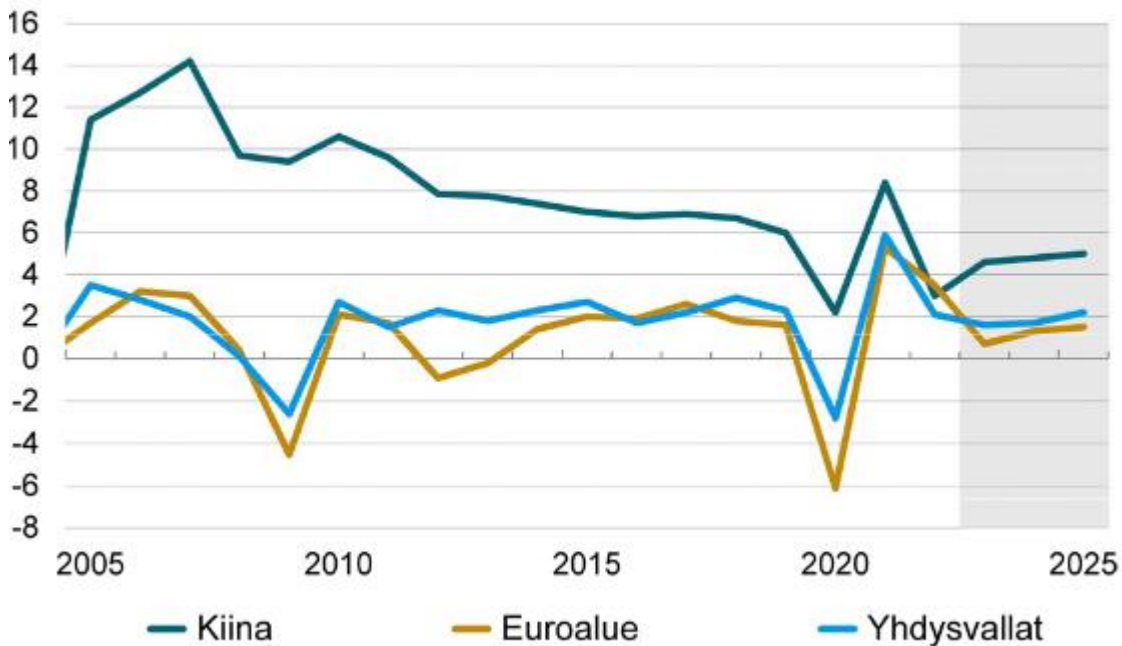
Raakaöljyn hinta on noussut kesän 2023 aikana johtuen pitkälti Saudi-Arabian ja Venäjän toimeenpanemista tuotannon rajoitteista. Muilta osin energia- ja raaka-ainemarkkinoiden tilanne on ollut vakautumaan päin. Maakaasun hinta Euroopassa on laskenut alimmalle tasolle kahteen vuoteen, mutta hinta on varsin häiriöherkkä erilaisille tapahtumille. Sähkön hintakehitys on vakautunut, joskin hinnoissa odotetaan hienoista nousua tulevan talven aikana.

Tunnelma kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla on vuoden 2023 syksyllä ollut rauhallinen. Lyhyet markkinakorot kääntynevät laskuun, kun rahapolitiikan suunnan odotetaan muuttuvan, mutta nollakorkoihin ei ole paluuta näköpiirissä. Pitkien korkojen tuleva suunta on vielä epäselvä, siihen vaikuttavat muutkin tekijät. Eurooppalaiset pankit ovat kohtuullisen hyvässä kunnossa eikä markkinoilla ole muutenkaan suurempia tasapainottomuuksia. Tästä yhtenä osoituksena ovat vakaina pysyneet valtionlainojen korkoerot. Riskeinä voi mainita inflaation pysyminen keskuspankkien tavoitetasojen yläpuolella sekä odottamattomat markkinahäiriöt, jotka voivat johtaa ketjureaktioihin ja laajempiin vaikutuksiin.

Lähde: Valtiovarainministeriö (VM), Taloudellinen katsaus syksy 2023

Bruttokansantuote

määrän muutos, %

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

Suomen talous

Valtiovarainministeriön taloudellisessa katsauksessa (9.10.2023) bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan Suomessa 1,2 % v. 2024. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon.

Työmarkkinoiden osalta toisaalta työllisten määrä on trendin mukaan edelleen lisääntynyt ja avoimia työpaikkoja on laskusta huolimatta yhä runsaasti, mutta samalla työttömyys on kääntynyt nousuun. Yritysten haasteet löytää ammattitaitoista työvoimaa vähenivät kesällä varsinkin rakennusalalla, mutta säilyivät keskimääräistä yleisempinä palvelualoilla ja teollisuudessa. Elinkeinoelämän keskusliiton kyselyjen mukaan yritysten on haastavaa löytää tarvitsemiaan työntekijöitä muun muassa kokemuksen puutteen, erityisosaamisen ja koulutuksen riittämättömyyden vuoksi. Työvoimapulaa selittävät joillakin aloilla matalat keskiansiot, jotka eivät houkuttele työvoimaa.

Teollisuuden tuotanto vähenee vuonna 2023 noin 4,0 prosenttia. Luku on selvästi alhaisempi kuin mitä alkuvuodesta oletettiin ja sen taustalla ovat synkentyneet näkymät tilauskannoissa ja luottamuslukuissa. Rakentamisen ennustetta on myös korjattu alaspäin -7,0 prosenttiin ja tämä sisältää alasuuntaista riskiä, mikäli korjausrakentamisella ja toimitilarakentamisella ei saada korvattua vähenevää asuntorakentamista. Alkutuotannossa metsätalouden tuotanto vähenee puunkäytön vähenyessä rakentamisessa ja metsäteollisuudessa. Palveluiden tuotanto kasvaa tänä vuonna 1,9 prosenttia. Vuonna 2024 talouskasvun ennakoitaan palautuvan 1,2 prosenttiin. Tehdasteollisuus elpyy, kun vientimarkkinat elpyvät. Palvelutuotannon kasvu seuraa kuluttajien ostovoimaa, mikä vuonna 2024 ei kasva enää yhtä paljon kuin tänä vuonna.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on heikentänyt Suomen ulkomaankaupan näkymiä merkittävästi. Ukrainan sodan aiheuttama Venäjän-kaupan romahdus heikentää tavaroiden vientiä edelleen lähivuosina, sillä Venäjän-kaupan korvaaminen uusilla markkinoilla vie aikaa. Lisäksi palveluiden vientiä vaimentaa jatkossa idästä suuntautuvan turismin vähentyminen Suomessa.

Viennin kasvu elpyy vähitellen vuodesta 2024 alkaen vientimarkkinoiden kasvun vanavedessä. Suomen viennin kysyntä kasvaa, kun investoinnit Suomen tärkeimmillä vientimarkkinoilla alkavat toipua. Vuonna 2024 vienti kasvaa runsaat 2 %, ja kasvu ennakoitaan lisääntyvän vuonna 2025 lähes 3 prosenttiin.

Kotitalouksien ostovoimaa heikentävä inflaatio hidastui kesällä alle 7 prosenttiin, mutta hintataso on edelleen korkealla suhteessa kotitalouksien käytävissä oleviin tuloihin. Kotitalouksien asuntolainat on sidottu pääosin 12 kuukauden euribor-korkoon. Tämän vuoksi korkojen nousu iskee kotitalouksiin voimakkaimmin kuluvan vuoden aikana. Yksityinen kulutus kokonaisuudessaan vähenee 0,2 prosenttia kuluvana vuonna. Ensi vuonna yksityisen kulutuksen arvellaan kääntyvän kasvuun reaali-palkkojen noustessa ja korkojen nousun pysähtyessä. Aiempaa heikommaksi arvioitu työllisyyskehitys sekä sosiaalietuuksien leikkaukset kuitenkin hidastavat kotitalouksien käytävissä olevien tulojen kasvua ja yksityisen kulutuksen toipumista.

Kestokulutustavaroiden kulutus on laskenut alkuvuoden aikana. Henkilöautojen ensirekisteröinnit ovat pysyneet hyvin matalalla tasolla. Kestokulutustavaroiden ostoaiheet kuluttajien luottamusky-selyssä olivat kesällä edelleen hyvin negatiiviset ja kulutuksen kasvu jää hyvin vaisuksi vuonna 2023. Palveluiden hintojen nopea nousu on jarruttanut kulutuksen kasvua alkuvuonna, mutta palveluiden kulutus kasvaa hieman vuonna 2023. Vuonna 2024 sekä kestokulutustavaroiden että palveluiden kulutuksen ennakoitaan nopeutuvan.

Valtiovarainministeriön arvio yleisestä taloudellisesta tilanteesta:

Muuttuja	2021*	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
(%-muutos)						
Bruttokansantuote (määrä)	3,0	1,7	0,5	1,4	1,5	1,4
Palkkasumma	5,1	4,8	3,3	3,3	3,4	3,3
Ansiotaso	2,4	2,6	3,5	3,0	3,0	3,0
Työlliset (määrä)	2,4	2,2	-0,2	0,3	0,4	0,3
Inflaatio	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9	2,0
(%-yksikköä)						
Työttömyysaste	7,7	6,6	6,7	6,5	6,4	6,3
Työllisyysaste (15-64-v.)	72,3	73,9	73,8	74,1	74,4	74,7
Verot/BKT	42,9	42,4	41,9	41,4	41,3	41,0
Julkiset menot/BKT	55,5	53,9	54,7	54,1	54,1	53,9
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä/BKT	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2	-2,4	-2,4
Julkinen velka/BKT	72,3	71,2	72,7	74,1	75,2	76,0
Euribor 3 kk, %	-0,5	-0,1	1,3	1,5	1,6	1,7
10 vuoden korko, %	-0,1	1,4	1,8	2,0	2,3	2,6

Lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus, syksy 2022

KUNTA
LIITTO

Lähde: Valtiovarainministeriö (VM), Taloudellinen katsaus syksy 2023

Kuntatalous

Vuosi 2023 näyttää kuntataloudessa edelleen vahvalta, mutta sote-uudistuksen vuoksi siihen liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta. Käänte heikompaan on kuitenkin edessä, kun alkuvuoden suotuisa tulokehitys hiipuu talouskasvun vaimentuessa ja kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat. Kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden tilinpäätösennusteet indikoivat merkittävää toimintakatteen heikkenemistä kuluvana vuonna viime vuoteen verrattuna. Kuntataloudessa paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu.

Petteri Orpon hallitus asetti ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomioita kiinnitetään myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaajien eläköityminen on voimakkaasta ja työvoimatilanne vaihtelee toimialoittain voimakkaasti.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat vuosina 2024–2027 pääasiassa hintojen nousun vuoksi, sillä koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarve pysyy suunnitelmavuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pientymisen vuoksi. Poikkeuksen tähän muodostaa ainoastaan vuosi 2025, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla niiden rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan.

Kuntahallinnossa paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntahallinnon suurimman kuluerän ja vuoden 2023 sopimuskorotukset kertaerineen nostivat palkkoja tavallista enemmän. Yleiseen linjaan sidottujen sopimuskorotusten lisäksi kunta-alan palkkausta uudistetaan erillisellä kehittämissuunnitelmalla vuosina 2023–2027. Ohjelman mukaan kunta-alan palkat nousevat viiden vuoden aikana yhteensä noin 5,1 % sopimuskorotusten lisäksi. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat henkilöstökustannuksia n. 3 prosenttia vuonna 2024. Sopimuskorotusten kasvu jää vuonna 2024 kuluvaa vuotta huomattavasti maltillisemmalle tasolle kunta-alan henkilöstölle vuonna 2023 maksettujen kertaerien poistumisen vuoksi. Henkilöstökustannusten kasvua hillitsee ensi vuonna työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, jonka vaikutus ulottuu myös verotuloihin positiivisesti.

Työikäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat koskettavat myös kunta-alaa, jossa eläköityminen on voimakasta. Osaajapulaa on muun muassa sivistystoimessa sekä teknisessä toimessa. Osaajapula saattaa vaikeuttaa palvelujen järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista, mutta se voi myös johtaa tilanteeseen, jossa palvelujen tuottaminen kohtuullisin kustannuksin on entistä vaikeampaa useissa kunnissa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman suorat kuntatalousvaikutukset sekä kasvattavat että vähentävät kuntatalouden menoja ja tuloja. Hallituksen päätösten merkittävimmät suoraan kuntatalouteen vaikuttavat panostukset kohdistuvat muun muassa perusopetuksen vahvistamiseen (yht. 323 milj. 2025–2027) ja tasa-arvon edistämiseen esi- ja perusopetuksessa (yht. 152 milj. 2024–2027).

Vaikka nämä panostukset lisäävät kuntatalouden rahoitusta, kasvattavat ne myös menoja vastavasti. Koulutuksen toimialalle kohdistuu kuntataloudessa kuitenkin myös leikkauksia, sillä sopeutus-toimia on kohdistettu esimerkiksi vapaan sivistystyön oppilaitosten kustannuksiin.

Yksi suurimmista hallituksen kuntatalouteen suoraan kohdistamista leikkauksista on valtionosuuk-sien yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027, jonka seurauksena valtionosuudet pie-nenevät 24 milj. euroa vuonna 2024 ja 48 milj. euroa vuonna 2025.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien vastuulle. Muutos laajentaa kuntien tehtä-väkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa. Uudistus laajentaa kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksienrahoituksesta, mikä puo-lestaan heijastuu vuonna 2025 avustusmenojen tason muutokseen.

Kuntien toimintatulot kasvavat keskimäärin 1,4 prosenttia vuodessa vuosina 2024–2027. Toiminta-tuloennusteessa ei ole ennakoitu, miten kuntien hyvinvointialueille vuokraamien sote-kiinteistöjen pakkovuokra-ajan päättyminen vuonna 2026 vaikuttaa kuntien saamiin vuokratuloihin.

Verotulot laskevat 5,0 prosenttia vuonna 2024, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen vaiku-tus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana.

Lähde: Valtiovarainministeriö (VM), Kuntatalousohjelma vuodelle 2024–2027. Syksy 2023.

Valtiovarainministeriön arvio kuntien ja kuntayhtymien taloudesta:

Taloustoiminimi	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tuloksen muodostuminen						
1. Toimintakate	-31,5	-33,1	-12,8	-13,3	-13,8	-14,4
2. Verotulot	25,5	26,5	14,2	13,3	13,7	14,2
3. Valtionosuudet, käyttötalous	10,1	10,8	3,8	3,9	4,0	4,1
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
5. Vuosikate	4,6	4,5	5,5	4,2	4,1	4,1
6. Poistot	-3,1	-3,2	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
7. Satunnaiset erät, netto	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Tilikauden tulos	1,6	1,5	2,7	1,3	1,1	0,9
Rahoitus						
9. Vuosikate	4,6	4,5	5,5	4,2	4,1	4,1
10. Satunnaiset erät	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
12. Tulorahoitus, netto	3,9	3,9	4,8	3,6	3,5	3,4
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5,4	-5,7	-4,7	-4,8	-5,0	-5,1
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,2	2,1	1,0	1,0	1,0	1,0
15. Investoinnit, netto	-4,1	-3,7	-3,6	-3,8	-3,9	-4,1
16. Rahoitusjäämä (tulorah. - invest.)	-0,2	0,2	1,2	-0,2	-0,4	-0,7
17. Lainakanta	24,2	24,8	18,8	19,3	20,1	21,1
18. Kassavarat	8,1	7,8	7,6	7,6	7,6	7,6
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	16,1	16,9	11,2	11,7	12,5	13,5

Alavieskan vuoden 2023 talousarvion toteutuminen

Alavieskan talouden keskeiset haasteet ovat asukasluvun lasku ja käyttötalouden kulujen ja investointimenojen suhde käytettävissä olevaan tulorahoitukseen. Keskeisenä tavoitteena tulevalle talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille on asukasluvun kääntäminen kasvuun ja kunnan vetovoimaisuuden lisääminen. Tavoitteeseen pyritään kehittämällä asumisvaihtoehtoja sekä kunnan näkyvyyttä ja mahdollistamalla yritystoiminnan kehittäminen alueella.

Alavieskan kunnan v:n 2023 toteutuma tammi-syyskuulta osoittaa vuosikatteen olevan positiivinen n. 1,483 milj. euroa. Tilanne on talousarviossa arvioitua sekä edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa parempi. Toimintatuotot ja -kulut ovat pysyneet talousarvion mukaisina.

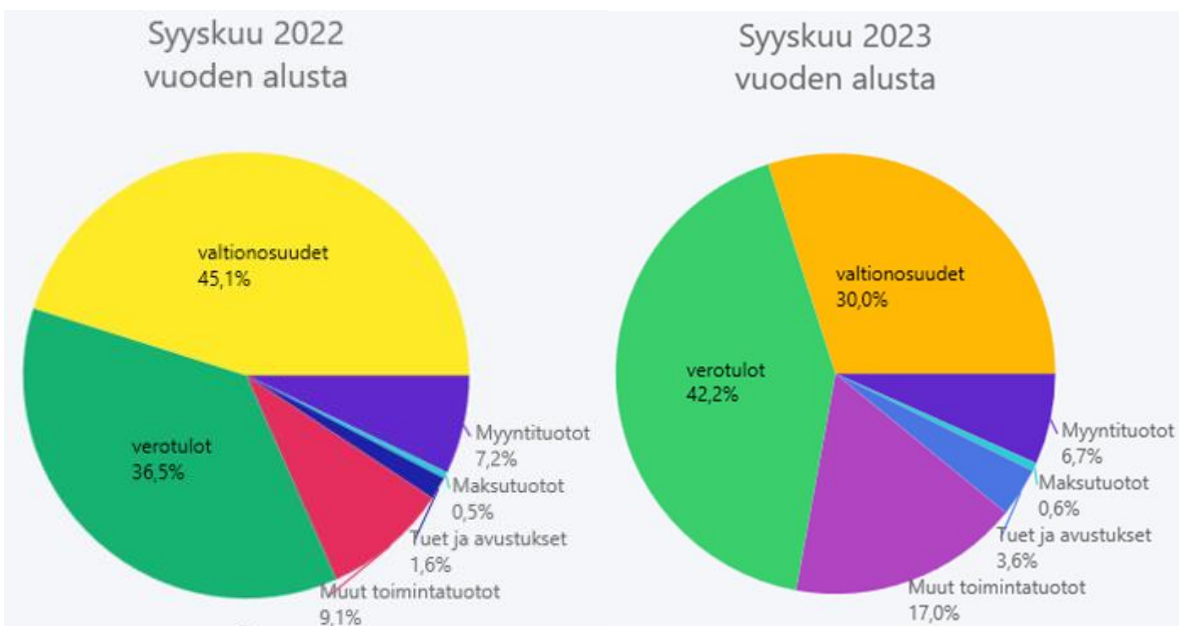
Valtionosuuksia ja verotuloja on tammi-lokakuussa tilitetty kunnalle talousarvion mukaisesti.

Taseessa on kertynyttä ylijäämää edellisiltä tilikausilta 4,84 milj. euroa.

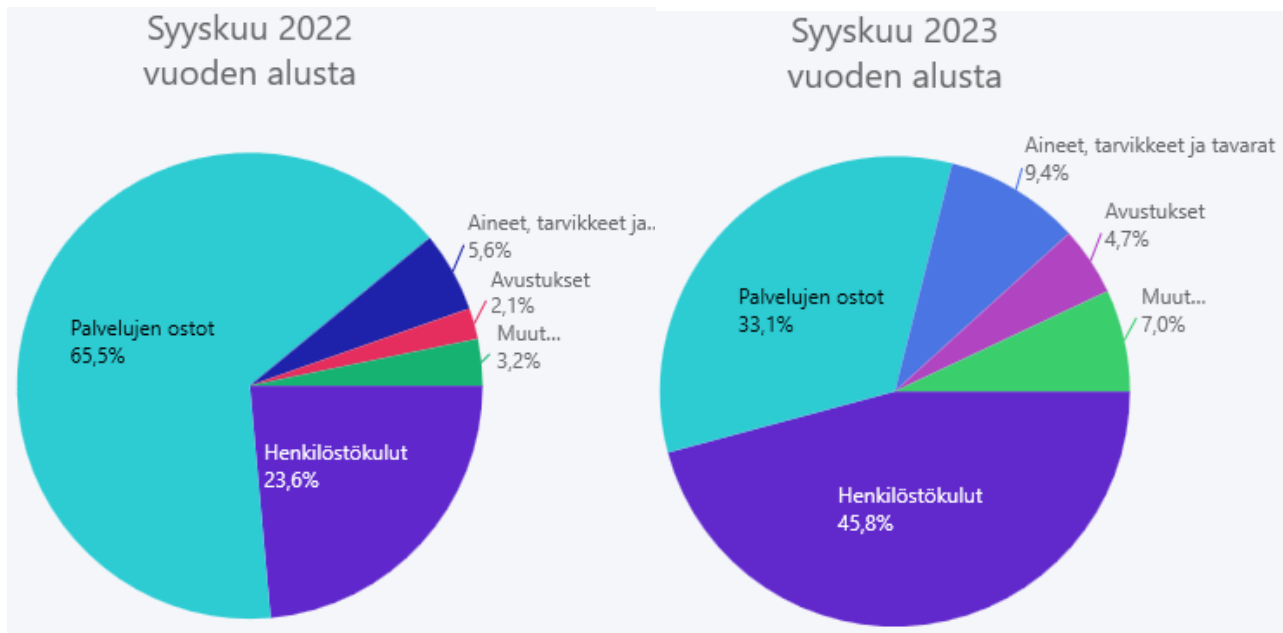
Kunnan verotulokertymä ja valtionosuudet 9/2023:

	TOT.KUM. 9 2022	TA 2023	TOT.KUM. 9 2023	Toteuma-%
5000 Kunnan tulovero	5 456 221	3 763 000	3 086 525	82,0 %
5100 Kiinteistövero	607 080	747 000	591 914	79,2 %
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	362 269	282 000	209 459	74,3 %
Verotulot	6 425 570	4 792 000	3 887 898	81,1 %
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	4 905 756	2 036 765	1 461 042	71,7 %
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	2 169 603	1 701 563	1 275 147	74,9 %
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-404 892	-539 829	-370 008	68,5 %
5890 Verotulomenetyksen kompensointi	1 279 333	528 481	395 343	74,8 %
Valtionosuudet	7 949 800	3 726 980	2 761 524	74,1 %

Kunnan tulojakauma 2022 ja 2023:

Kunnan kulujakauma 2022 ja 2023:

Vuoden 2024 talousarvioon vaikuttavat tekijät

Vuoden 2024 aikana tapahtuvia monia merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat kunnan toimintaan:

- Sosiaali- ja terveystoimen ja pelastuslaitoksen tilojen vuokrasopimukset ovat siirtyneet Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Vuokrasopimusten jatkoon ja niiden pituuteen liittyy epävarmuutta. Vuokrien määrää on alennettu vuokrasopimuksissa vuoden 2024 alusta lähtien.
- Kunta rakennuttaa tytäryhtiön Alavieskan Asunnot Oy:n toimesta uusia vuokra-asuntoja neljä kappaletta.

Kunnan vuodelle 2024 ennakoitavat merkittävimmät tuloerät muodostuvat valtionosuuksista (3,62 milj.€), verotuloista (4,97 milj.€) ja toimintatuotoista (2,23 milj.€). Käyttökuluista merkittävimmät ovat palvelujen ostot (3,19 milj.€) ja henkilöstömenot (4,77 milj.€).

Kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2024 on 9,3 % (9,36 % vuonna 2023).

Talousarvion sitovuus

Käyttötalous:

Valtuustoon nähden määrärahat ovat hallinnonaloittain sitovia seuraavasti:

- hallintopalvelut, nettomääräraha
- elinvoimapalvelut, nettomääräraha
- sivistys- ja hyvinvointipalvelut, nettomääräraha
- tekniset palvelut, nettomääräraha

Investoinnit:

Valtuustoon nähden määrärahat ovat sitovia seuraavasti:

- kunnanhallitus, kiinteä omaisuus, nettomääräraha
- kunnanhallitus, irtain käyttöomaisuus, nettomääräraha
- tekninen lautakunta, muut rakennusinvestoinnit, nettomääräraha
- tekninen lautakunta, julkinen käyttöomaisuus, nettomääräraha
- tekninen lautakunta, vesilaitos, nettomääräraha

Tuloslaskelma: Valtuusto päättää määrärahoista ja tuloarvioista tuloslaskelmassa toimintakatteen jälkeen olevien erien osalta.

Rahoitusosa:

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovana eränä pitkäaikainen lainanotto.

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisuus on määritelty kunnanhallituksen 11.9.2018 hyväksymässä Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeissa. Kunnan tilivelvollisia ovat kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet, kunnanjohtaja, palvelualueen johtajat ja vastuualueen esimiehet.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tasapainotus

Kuntastrategian mukaisesti kunta pitää kiinni tiukasta taloudenpidosta. Kunnan menojen muutos pidetään hallittuna ja siinä otetaan huomioon myös tulojen kehitys.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan ”taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.”

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 14.6.2021 § 29 hyväksynyt talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2022–2024. Kunnan talouden tasapaino ei tällä hetkellä ole kestäväällä pohjalla. Moneen osa-

alueeseen sisältyy erityisesti kustannusten menopaineita, joista merkittävin erä koostuu henkilöstömenoista ja toisaalta palvelujen ostoista. Hyvinvointialueuudistukseen vuoden 2023 alusta sisältyy kunnan talouden tasapainon saavuttamiseen erityisiä haasteita.

Kunnanvaltuusto päätti 9.10.2023 § 36 jatkaa sopeuttamisohjelmaa vuosille 2024–2026.

Sopeuttamisohjelman tavoitteena on löytää mahdollisia säästökohteita menokohteista ja myös etsiä mahdollisuuksia saada lisää toimintatuloja. Erityisesti pyrkimyksenä on prosessien kehittäminen ja toimintojen tehostaminen. Sopeuttamisohjelman tavoitteena on alentaa kunnan nettokustannuksia 150 000–400 000 € vuosittain vuodesta 2022 alkaen. Tavoitteena on, että talousarviovuosi ja -suunnitteluvuodet ovat ylijäämäisiä ja kasvattavat kertynyttä ylijäämää. Kunnan talouden tasapainoa haastaa väestön ikääntyminen ja väheneminen sekä palvelutarpeiden kasvu.

Talousarvion tuotot

Toimintatuotot

Kunnan maksuja, taksoja ja vuokria sekä muita sopimukseen perustuvia tuloperusteita korotetaan vuodelle 2024 kustannuskehitystä vastaavasti.

Vuodelle 2024 toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 2,23 milj. euroa (2,34 milj. € vuonna 2023). Suurimmat erät toimintatuotoissa ovat vesi- ja jätevesimaksut sekä vuokratuotot rakennuksista ja huoneistoista. Toimintatulojen ennakoidaan laskevan mm. avustusten ja eräiden vuokratuottojen osalta.

Verotulot

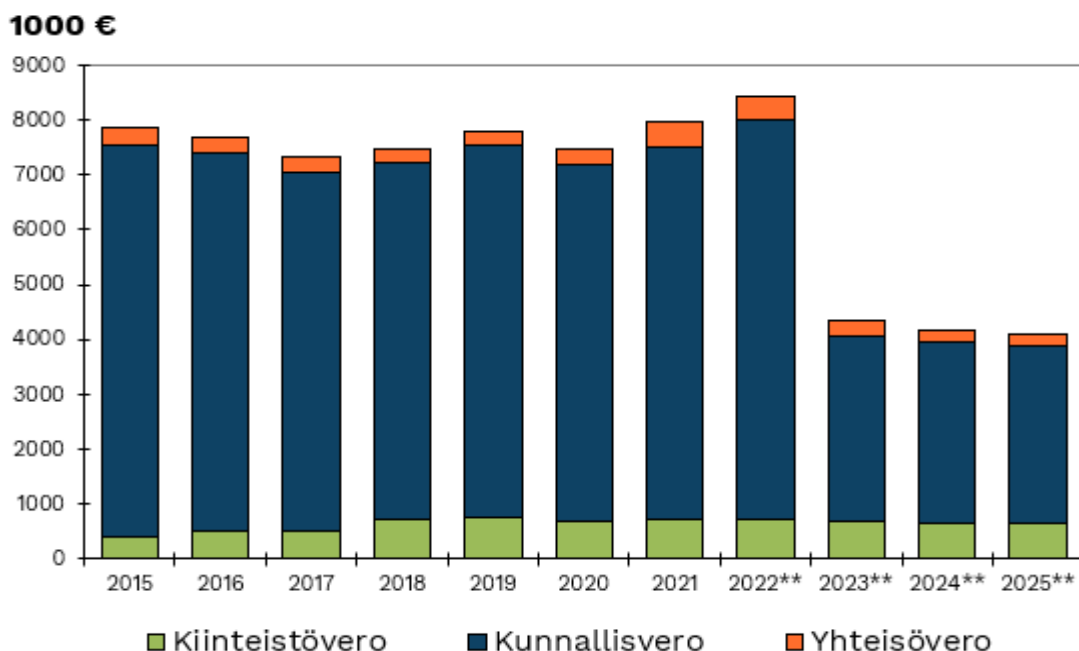
Verotulot muodostuvat kolmesta eri verolajista: kunnallisveroista, yhteisöveroista ja kiinteistöveroista.

Arvio verotulokertymästä:

	Tilinpäätös2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
5000 Kunnan tulovero	7 872 136	3 763 000	3 883 000	3 893 000	4 011 000
5100 Kiinteistövero	783 896	747 000	847 000	837 000	837 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	442 599	282 000	244 000	231 000	236 000
Verotulot	9 098 630	4 792 000	4 974 000	4 961 000	5 084 000

Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa ja verotulojen arvioinnissa pohjana on käytetty verotulojen ennustekehikkoa, joka on Kuntaliiton, valtiovarainministeriön ja Verohallinnon tuottama ennuste.

Kunnan arvioitu reaalinen verotulo 2015-2025

Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko

Kunnallisverot

Kuluvan vuoden tuloverokertymä syyskuun loppuun mennessä on 3.086 milj. €. Lokakuussa 2023 julkaistun ennusteen mukaan kunnallisverotuloja kertyisi 3.866 milj. € kuluvana vuonna. Tämä on noin 100 t€ enemmän kuin talousarviossa. Lisäys johtuu pääasiassa alkuvuonna tilitetyistä vuoden 2022 verotusta koskevista eristä. Vuoden 2024 talousarviossa tuloveroja on arvioitu kertyvän yhteensä 3.883 milj. € (Kuntaliiton ennuste).

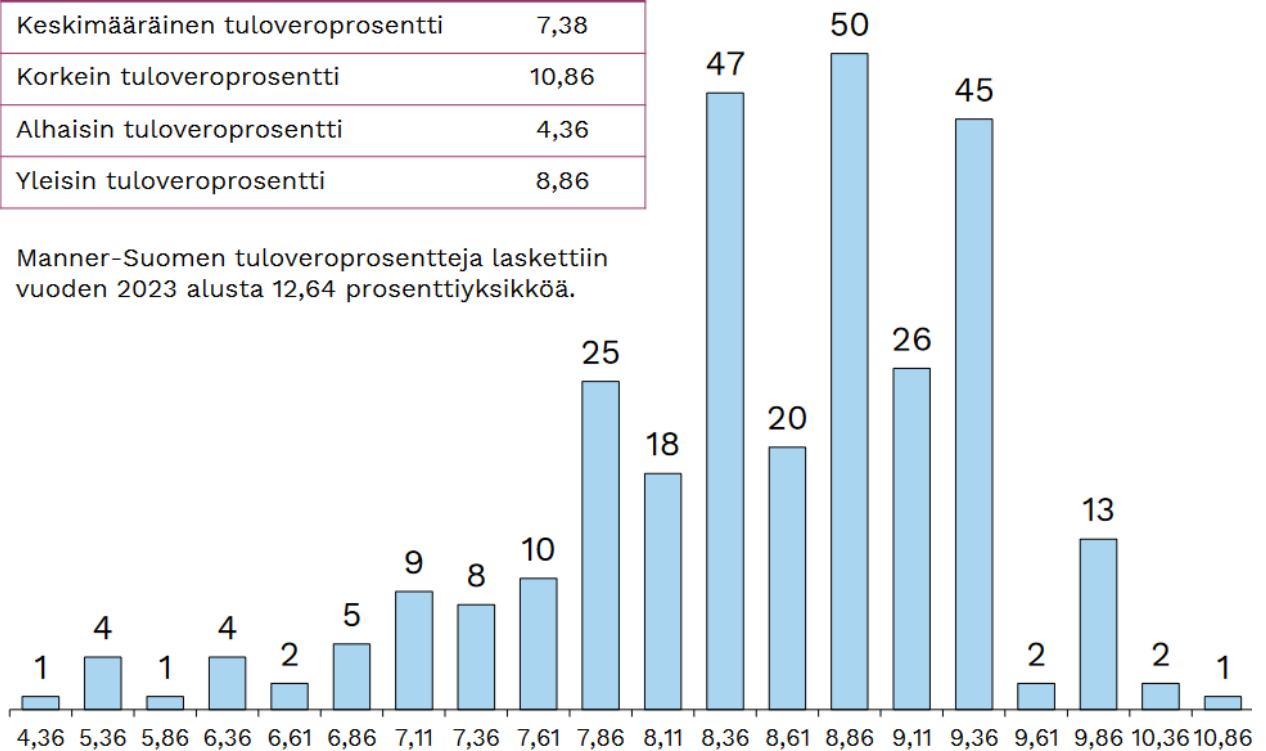
Hyvinvointialueuudistuksen liittyen kaikkien kuntien tuloveroprosentteja alennettiin 12,64 %-yksikköä vuodelle 2023. Alavieskan kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2023 on 9,36 % (22,00 % vuonna 2022). Vuoden 2024 alkaen tuloveroprosentti määritellään 0,10 prosenttiyksikön tarkkuudella. Kunnanvaltuusto päätti 19.10.2023 kunnan tuloveroprosentiksi 9,30 % vuodelle 2024.

Keskimääräinen kunnallisveroprosentti vuonna 2023 (kuntien lukumäärä):

Lähde: Kuntaliitto

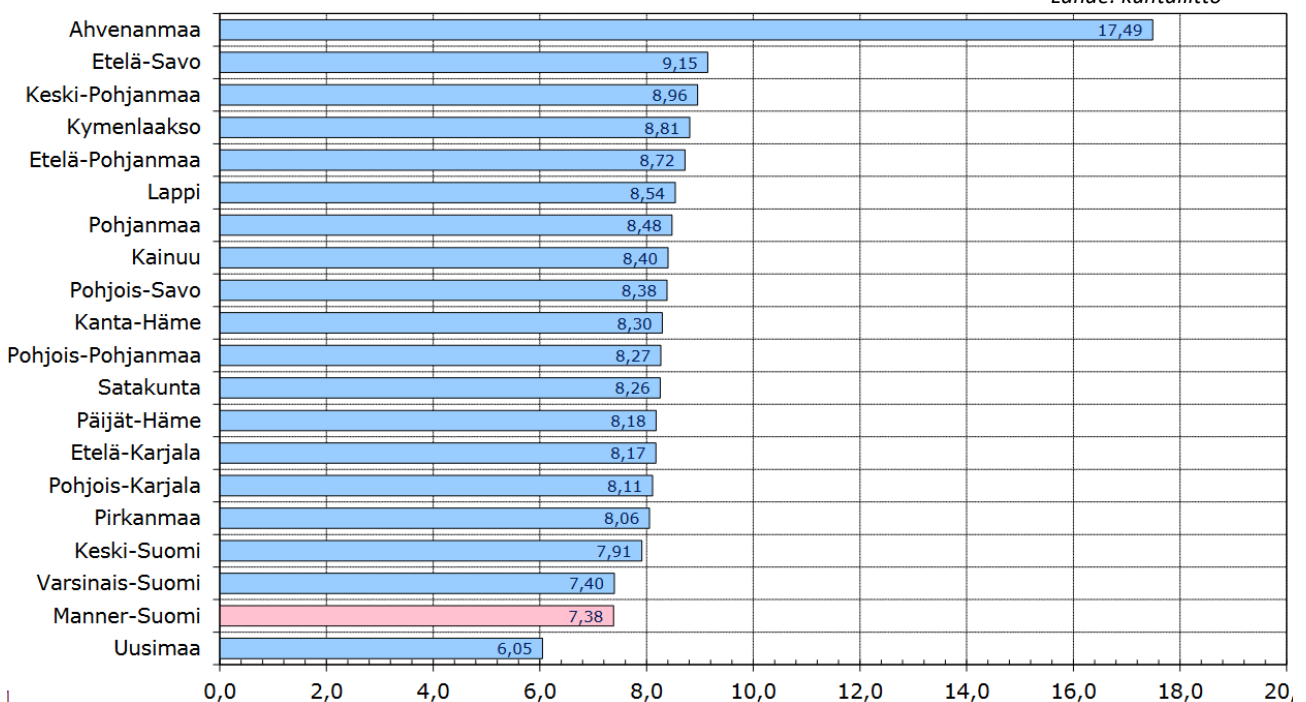
Manner-Suomi	%
Keskimääräinen tuloveroprosentti	7,38
Korkein tuloveroprosentti	10,86
Alhaisin tuloveroprosentti	4,36
Yleisin tuloveroprosentti	8,86

Manner-Suomen tuloveroprosentteja laskettiin vuoden 2023 alusta 12,64 prosenttiyksikköä.

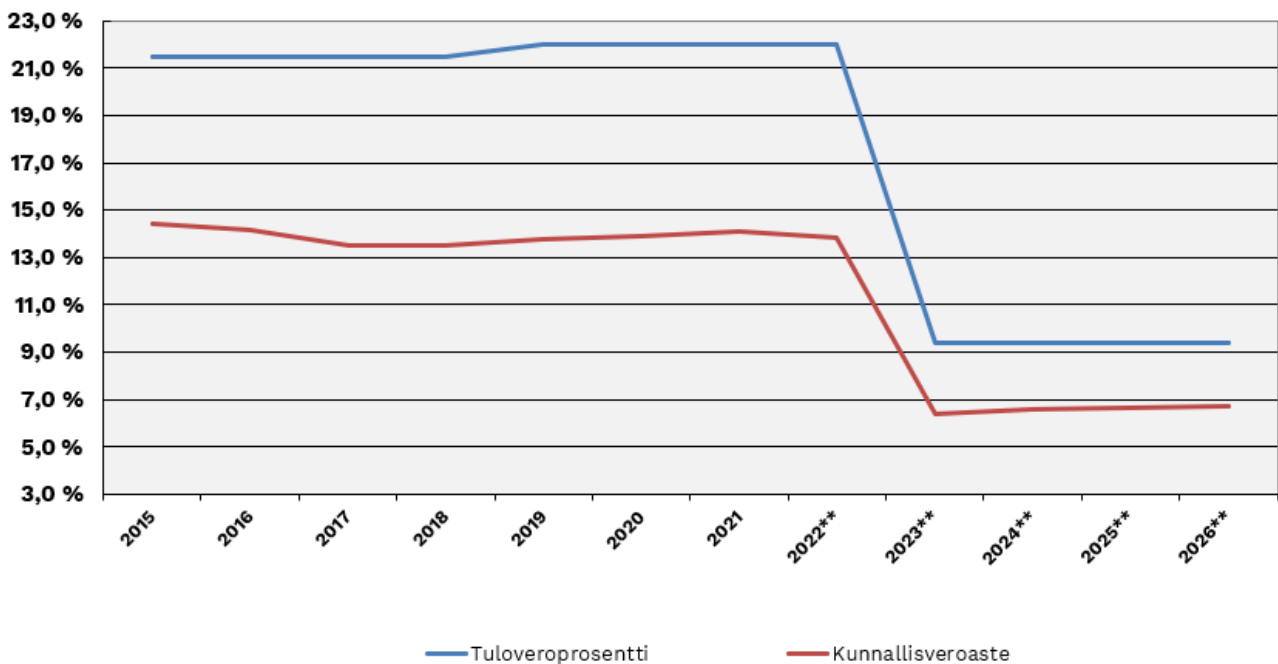

Tuloveroprosentit maakunnittain 2023:

Lähde: kuntaliitto

Alavieskan kunnan efektiivinen kunnallisveroaste:

Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko

Erilaisten vähennysten takia tuloveroprosentti ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tulonhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Maksuunpantava kunnallisvero on vähennysten jälkeen jäljelle jäävä osuus kunnallisveroprosentin mukaan lasketusta verosta.

Efektiivinen veroaste kuvaa maksuunpannun kunnallisveron suhdetta ansiotuloihin. Erilaisten vähennysten vuoksi kuntien tuloveroprosentti ei vastaa todellista veroastetta. Kunnallisverotuksessa tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa kotitalousvähennys, matkakustannukset ja tulonhankkimiskulut. Efektiivinen kunnallisveroaste oli Alavieskassa vuonna 2022 13,84 %.

Yhteisöverot

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero. Yhteisöveron määrä on 20 prosenttia yhteisön verotettavasta tulosta. Yhteisöveron piiriin kuuluvat osuuskunnat sekä tietyin edellytyksin julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt. Yhteisöveronsaajat ovat olleet vuodesta 2016 lähtien valtio ja kunnat. Kunta ei voi suoraan vaikuttaa saamaansa yhteisöveron määrään, mutta luomalla edellytyksiä kannattavalle liiketoiminnalle kunta voi pidemmällä aikavälillä hyötyä sen seurauksista myös yhteisöveron tuoton kautta.

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kuntien osuutta yhteisöverotuotosta pienennettiin vuodesta 2023 lähtien yhdellä kolmasosalla ja valtion osuus lisääntyy vastaavasti.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän v. 2024 noin 264 000 euroa (282 000 € vuoden 2023 talousarviossa).

Kiinteistöverot

Kiinteistövero on kokonaisuudessaan kunnille tilitettävä vero. Se määräytyy kiinteistöille niiden sijaintikunnan määräämän kiinteistöveroprosentin ja kiinteistön verotusarvon mukaan vuosittain. Kiinteistöveron veropohjan ja kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälin määrittelee valtio. Kunnat saavat päättää kiinteistöveroprosenttinsa niille asetettujen rajojen sisällä.

Suomessa kiinteistövero kohdistuu sekä maapohjaan että rakennukseen. Sitä ei kuitenkaan peritä metsistä, vesistöistä eikä maatalousmaista, mutta maatilojen rakennukset kuuluvat kiinteistöverotuksen piiriin.

Alavieskan kunnassa ei peritä kiinteistöveroa rakentamattomista kaavoitetuista rakennustonteista. Vuoden 2024 kiinteistöveroprosentit ovat kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti seuraavat:

Kiinteistövero-%	Lain sallima vaihteluväli	Alavieska 2024
yleinen	0,93–2,00	1,30
vakituinen asuinrakennus	0,41–1,00	0,55
muu asuinrakennus	0,93–2,00	1,10
voimalaitos	enintään 3,10	3,10
rakentamaton rakennuspaikka	2,00–6,00	–

Arvio kiinteistöverotuotosta v. 2023 on 847 000 €. Kiinteistöverosta tuulivoiman osuus on ennakkolaskelman mukaan noin puolet (396 000 €).

Alavieskan kunnan valtionosuus 2023

Valtion kunnille maksama valtionosuus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole kohdistettu tiettyjen palvelujen järjestämiseen vaan kunnan omaan harkintaan rahoituksen käytöstä. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa niin, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset palvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja.

Valtionosuudet on laskettu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton tekemien kuntakohtaisten ennakkolaskelmien perusteella. Kunnan valtionosuus koostuu peruspalvelujen valtionosuudesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta sekä veromenetysten kompensointiosta.

Valtionosuuksia on arvioitu valtiovarainministeriön kuntakohtaisen ennusteen mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan n. 3.624 milj. euroa (3.726 milj. vuonna 2023). Lopulliset arviot vuoden 2024 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun lopussa 2023.

Valtionosuus muodostuu seuraavista eristä:

	Tilinpäätös2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	6 542 856	2 036 765	1 876 961	2 116 000	2 174 000
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	2 892 804	1 701 563	1 714 404	1 705 000	1 702 000
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-539 829	-539 829	-493 319	-494 000	-502 000
5890 Verotulomenetysten kompensaa	1 742 203	528 481	525 504	524 000	535 000
Valtionosuudet	10 638 034	3 726 980	3 623 550	3 851 000	3 909 000

Talousarvion kulut

Toimintamenot

Kunnan toimintamenoihin sisältyy palkkakustannukset, palvelujen ostot sekä muut ostot, avustukset ja vuokratulot.

Henkilöstömenot

Alavieskan kunnan henkilöstösuunnitelman mukaan kunnan henkilöstömäärä vuodelle 2024 on 77,6 henkilötyövuotta (79,1 vuonna 2023). Vuoden 2023 alusta henkilöstömäärä muuttui, kun aterialue- ja puhdistuspalveluiden henkilöstö siirtyi in house-yhtiö PPE Köökki Oy:n ja koulukuraattori hyvinvointialue Pohteen palvelukseen. Henkilöstösuunnitelman mukaan tulevina vuosina vähennystä henkilöstön määrään on tulossa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Hankerahoituksia pyritään hyödyntämään edelleen toimintojen toteutuksessa.

Kunta-alan uusi työehtosopimuskausi on voimassa 1.5.2022-30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella palkat nousevat yhteensä keskimäärin 8,79 prosenttia. Palkankorotuksiin on talousarviossa varattu 3,0 % kasvu vuodelle 2024 (mukana 1.6.2024 toteutettava järjestelyvaraerä).

Työnantajamaksujen määrät vahvistuvat myöhemmin.

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
palkat	3 832 599	3 921 078	3 843 311	3 860 562	3 885 701	3 945 819
henkilösivukulut	1 127 397	1 155 154	944 097	928 650	928 050	930 217
yht.	4 959 996	5 076 232	4 787 408	4 789 212	4 798 250	4 860 537

Käytettävät henkilösivukuluprosentit vuodelle 2024 ovat seuraavat:

- kunnallinen eläkemaksu Kuel 16,84 %
- valtion eläkemaksu Vael 16,42 %
- työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,63 %
- työnantajan sairausvakuutusmaksu 1,14 %
- tapaturmavakuutusmaksu 0,84 %

Palvelujen osto

Järjestäessään palveluita kuntalaisille kunta myös ostaa niitä muilta palvelujen tuottajilta. Palvelujen osto voidaan käyttää silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti edullista tai muuten tarkoituksenmukaista. Palveluostoihin budjetoitu summa vuodelle 2024 on 3,625 milj.€ (3,564 milj.€ vuonna 2023). Suurimmat palveluostot ovat ravitsemis- ja kuljetuspalvelut sekä asiantuntijapalveluiden ostot.

Ateria- ja puhdistuspalvelut ostetaan PPE-Köökki Oy:lta vuoden 2023 alusta alkaen.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Alavieskan kunnalle tuottaa Kuntien Hetapalvelut Oy.

Maaseutupalvelut järjestetään Alavieskassa ostopalveluna Kalajoen kaupungilta. Maaseutupalvelujen päätoimipiste on Kalajoella ja joka kunnassa on oma palvelupiste, joka on avoinna päivittäin. Vuoden 2023 alusta alkaen Alavieskan lomituspalvelut on järjestetty lomitusyksikössä, jonka vastuukuntana toimii Toholammin kunta.

Avustukset

Tavoitteena on, että avustukset kohdentuvat oikein avustuksen tarkoituksen mukaisesti. Kunnan maksamiin avustuksiin sisältyy mm. avustukset kotitalouksille ja yhteisöille sekä toiminta-avustukset seuroille ja yhdistyksille.

Sisäiset erät

Menoihin ja tuloihin on sisällytetty sisäiset erät, joita ovat muun muassa sisäiset kunnantalon ja muiden tilojen vuokrat, puhdistuspalvelut, ICT-palvelujen kustannustenjako sekä hallintomenot yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista sekä teknisen ja sivistyspalvelujen sisäiset laskutukset. Sisäisten erien sisällyttäminen kustannuksiin kertoo toiminnon todelliset kustannukset. Taulukossa näkyy sisäiset erät koko kunnan osalta, toimintatuotot = toimintamenot.

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Käyttö vuoden alusta 2023	Talousarvio 2024
3020 Sisäiset myyntituotot (sis)	417 250	0	0	0
3021 Sisäiset siivoustulot (sis)	252 277	0	0	0
Myyntituotot	669 527	0	0	0
3440 Sisäiset vuokratuotot huon	30 994	37 573	34 907	14 782
3460 Sisäiset vuokratuotot (sis)	575 941	535 845	357 230	551 919
3545 Keskitetysti hoid.tehtäv (sis)	396 385	374 340	249 560	423 239
3555 Luontoisetujen raha-arv (sis)	36 654	30 380	23 873	27 280
Muut toimintatuotot	1 039 974	978 138	665 570	1 017 220
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 709 501	978 138	665 570	1 017 220
4094 Luontoisedut ateriat (sis)	-35 694	-29 900	-23 273	-26 800
4095 Luontoisedut muut (sis)	-960	-480	-600	-480
Henkilöstökulut	-36 654	-30 380	-23 873	-27 280
4409 Ateriapalvelut (sis)	-415 127	0	0	0
4426 Sisäiset muut palvelut (sis)	-254 351	0	0	0
4427 Keskitetysti hoid teht (sis)	-396 434	-374 340	-249 560	-423 239
Palvelujen ostot	-1 065 913	-374 340	-249 560	-423 239
4860 Sisäinen vuokra rakennuks.	-542 567	-506 727	-337 818	-523 086
4870 Sisäiset vuokrat (sis)	-64 366	-66 691	-54 318	-43 615
Muut toimintakulut	-606 934	-573 418	-392 136	-566 701
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 709 501	-978 138	-665 570	-1 017 220

Konserniyhteisöt

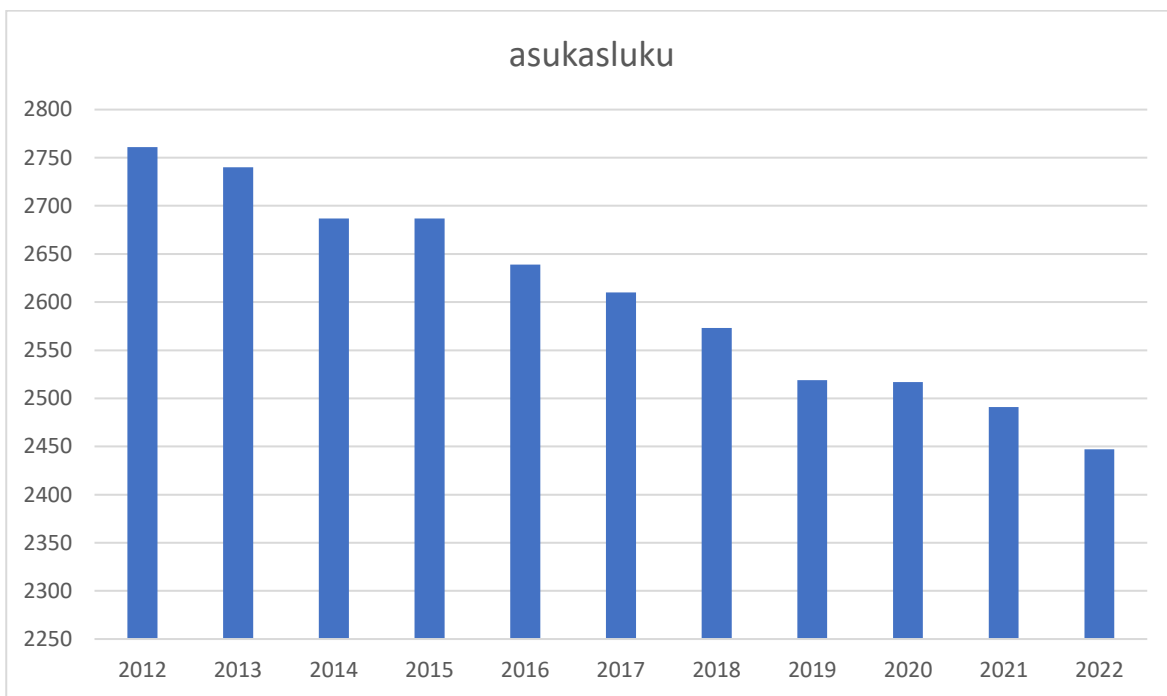
Alavieskan kuntakonserniin kuuluu emokunnan lisäksi viisi tytäryhtiötä: Alavieskan Kehityskeskus Oy, Koy Alavieskan Säästöalo, As Oy Alavieskan Sillankangas, Alavieskan Asunnot Oy ja Koy Alavieskan Puurakenteentie 3 C. Kunnan vesi- ja viemärlaitos on eriytetty omaksi kirjanpidolliseksi taseyksiköksi.

Kuntakonserniin kuuluu omistusosuuksien suhteessa myös kaksi kuntayhtymää: Jokilaaksojen kouluskuntayhtymä ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Toimintaympäristö

Alavieskan asukasluku 31.12.2022 oli 2 447, muutosta vuoteen 2021 oli - 44 asukasta. Kuntastrategiassa vuosille 2022–2025 asetettiin tavoitteeksi asukasluvun ja syntyvyyden positiivinen kehitys. Asukasluvun tavoitteena vuodelle 2025 on kuntastrategiassa asetettu 2600 asukasta ja syntyneiden määräksi 30 lasta/vuosi.

Alavieskan asukasluvun kehitys 2012–2022:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
syntyneet	35	32	37	35	20	26	30	18	20	21	20
kuolleet	24	34	30	34	33	31	34	27	24	27	30
kuntaan muutto	146	122	111	119	125	119	99	91	109	95	136
kunnasta muutto	155	143	170	126	156	143	132	137	108	129	172
muuttovoitto/tappio	-9	-21	-59	-7	-31	-24	-33	-46	1	-34	-36
asukasluku	2761	2740	2687	2687	2639	2610	2573	2519	2517	2491	2447

Alavieskan ennakkollinen asukasluku on 2444 syyskuun lopussa 2023. Se on 3 asukasta vähemmän kuin vuoden 2022 lopussa (2447 asukasta). Luonnollinen väestönlisäys tammi-syyskuussa 2023 on -7 (syntyneitä 16, kuolleita 23). Alavieskaan on muuttanut tammi-syyskuussa 73 henkilöä, poismuuttaneita on 82 henkilöä. Kotikunnan Alavieskasta on saanut 14 henkilöä.

Väestörakenteen ennakkotiedot 2023

Alavieskan kunta

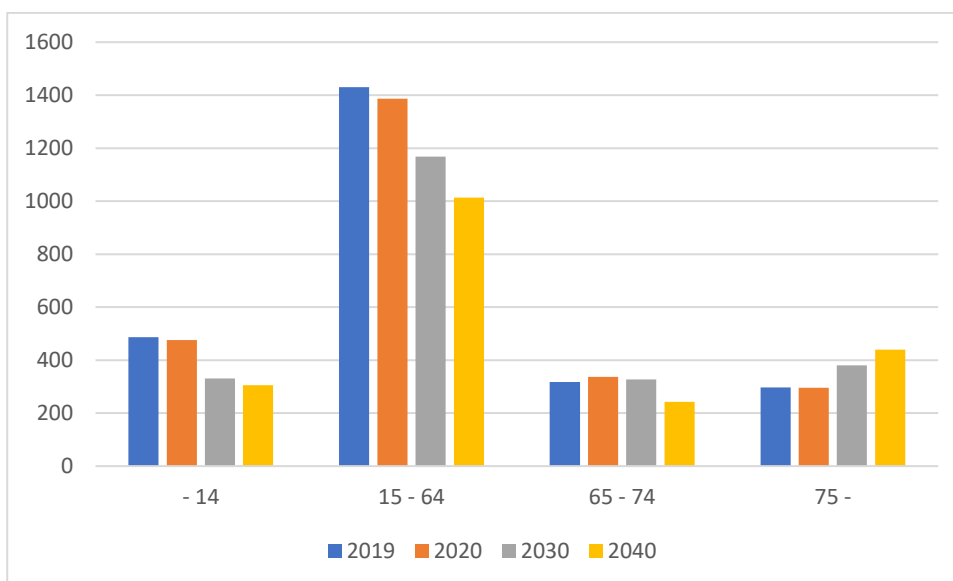
	Väkiluku		tammi-syyskuu
tammikuu	2444	syntyneet	16
helmikuu	2451	kuolleet	24
maaliskuu	2452	tulomuutto	73
huhtikuu	2449	lähtömuutto	82
toukokuu	2453	maahanmuutto	14
kesäkuu	2452	väestönlisäys	-3
heinäkuu	2452		
elokuu	2441		
syyskuu	2444		

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Tilastokeskus on laatinut väestöennusteen aina vuoteen 2040 saakka. Se ennustaa, että Alavieskassa vuonna 2040 olisi noin 2000 asukasta. Väestöennusteesta käy ilmi, että väestön ikärakenne muuttuu: lasten ja työikäisten määrä vähenee ja yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa.

Alavieskan väestöllinen huoltosuhde vuonna 2022 oli 82,6 (82,1 vuonna 2021). Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä asukasta kunnassa on sataa työikäistä (15–64 -vuotiasta) kohti. Kunnan asukkaiden keski-ikä oli 44,6.

Väestöennusteen mukainen ikärakenteen kehitys:

Tilastokeskuksen avainlukuja Alavieskan, Pohjois-Pohjanmaan ja koko Suomen osalta:

	Alavieska	Pohjois-Pohjanmaa	Koko Suomi
alle 15-v osuus v. 2022	18,8	18	15,1
15-64v. osuus v.2022	54,8	61,1	61,1
yli 64-v. osuus 2022	26,4	20,9	23,3
syntyneiden enemmitys 2022	-10	-170	-18268
rivi- ja pientaloissa asuvat %	97,5	63,3	51
vuokra-asunnoissa asuvat, %	20,2	33,6	35,2
toisen asteen tutkinto yli 15 v.	70,6	76,3	74,6
korkea-asteen tutkinto, yli 15v.	18,8	30,9	33
työllisyysaste, %, 2021	77,1	72,4	73,7
työttömiä työvoimasta, %, 2021	7,8	10,6	10,2
eläkeläisten osuus, %, 2021	29,8	24,2	26
alkutuotannon työpaikat, %	24,3	3,9	2,1
jalostuksen työpaikat, %	25,6	23,4	21,2
palvelualojen työpaikat, %	49,3	71,7	75

Lähde: Tilastokeskus, kuntien avainluvut

Työllisyys

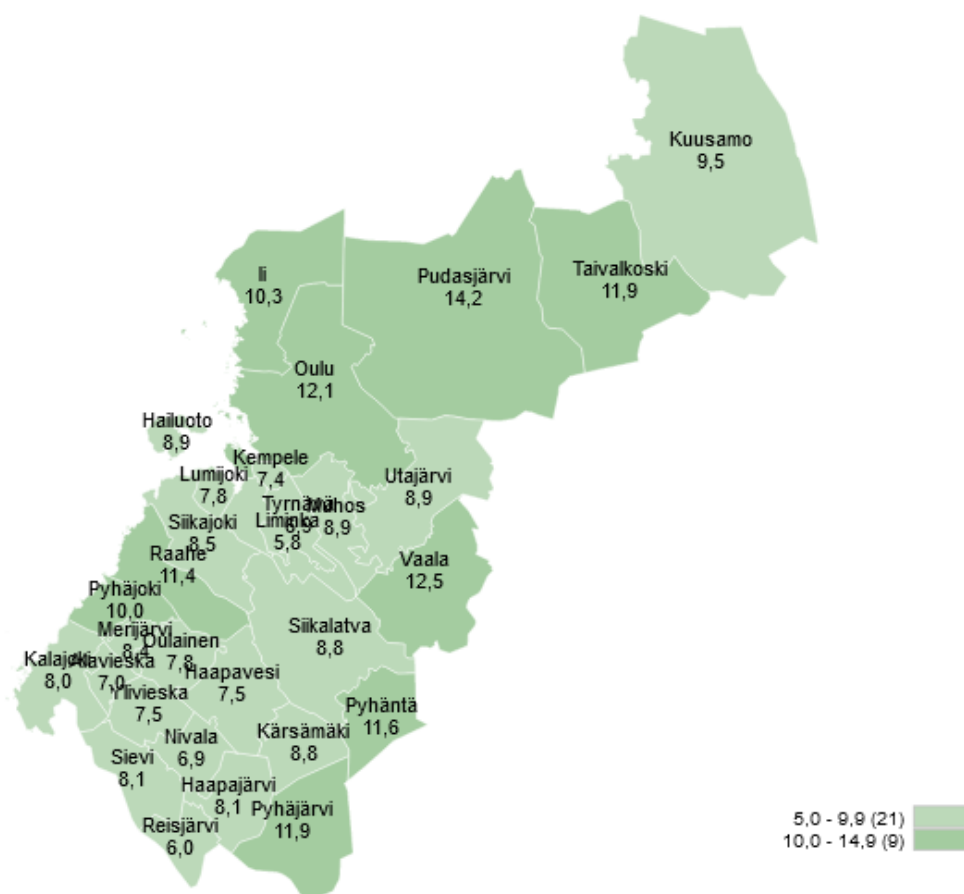
Kuntastrategiassa tavoiteluvuksi työttömyyden osalta on asetettu < 7,0 % vuonna 2025. Alavieskan työllisyystilanne vuonna 2023 on samalla tasolla kuin edellisvuonna. Työttömyysaste syyskuun 2023 lopun tilanteessa oli 7,0 % (6,9 % vuonna 2022) ja työttömien työnhakijoiden määrä 75 henkilöä (76 vuonna 2022). Lomautettuna syyskuussa 2023 oli 7 henkilöä, lomautettujen määrä oli sama syyskuussa 2022. Vuoden 2023 syyskuussa Alavieskassa oli avoinna 9 työpaikkaa.

Työllisyystilanne naapurikuntiin verrattuna:

(Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta syyskuussa 2023)

Pohjois-Pohjanmaan maakunta	10,6
Haapavesi	7,5
Merijärvi	8,4
Oulainen	7,8
Raahe	11,4
Ylivieska	7,5
Kokkola	7,8
Kalajoki	8,0
Nivala	6,9
Pyhäjoki	10,0
Sievi	8,1
Alavieska	7,0

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Vuonna 2021 Alavieskassa oli 696 työpaikkaa (-8 työpaikkaa ed. vuodesta).

13. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstö 31.12. (henk.työvuosina)

2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029

HALLINTOPALVELUT, ELINVOIMAPALVELUT

Hallintopalvelut

Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hallinto- ja talouspäällikkö	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hallintoasiantuntija	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muu hallintohenkilökunta	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Yhteensä	6	6	6	6	6	6	6	6	6

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja		1	1	1	1	1	1	1	1
---------------------------------	--	---	---	---	---	---	---	---	---

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusjohtaja					1	1	1	1	1
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1					
Perhepäivähoitaja	4	4	3	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja (Lastentarhanopettaja)	6	6	7	8	8	8	8	8	8
Varhaiskasvatuksen sosionomi		0,4	1	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lastenhoitaja	7	7	7	7	7	6	6	6	6
Ryhmäavustaja	1,6	1,6	1,6	1,6	1	1	1	1	1
Yhteensä	20,6	21	21,6	20,6	20	19	19	19	19

Yhtenäiskoulu (koulun lukuvuosi huomioiden)

Rehtori	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Esiluokanopettaja	3	3	2,5	2	2	2	2	2	2
Luokanopettaja	9	9	9,5	10	11	11	10,5	10	9,5
Luokanopettaja, ma	3	3	2,5	1					9
Lehtori	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Tuntiopettaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tuntiopettaja, ma	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Erytyisluokanopettaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Laaja-alainen erityisopettaja				0,5	1	1	1	1	1
Erytyisopettaja, ma	3,5	3	2	1,5	1,5	2	2	2	2
Joustava perusopetuksen opettaja		0,5	1	1	1	1	1	1	1
Koulunkäynninohjaaja	7,17	7,67	9,67	8,67	7,67	7,67	7,67	6,67	
Ip-toiminnanohjaaja	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	
Kuraattori	1	1	1						
Koulusihteeri	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yhteensä	43	43,5	44,5	41	40,5	41	40,5	39	

Kirjasto

Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Vapaa-aika

Nuoriso-ohjaaja		1	0,5						
Vapaa-aikaohjaaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nuorisotilaohjaaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kirjasto ja vapaa-aika yhteensä	4,5	5,5	5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut yht.	68,1	71,0	72,1	67,1	66,0	65,5	65,0	63,5	

TEKNISET PALVELUT

Hallinto

Tekninen johtaja (Kehitysjohtaja)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
-----------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Kunnaninsinööri	1	1	1	1	1	1	1	1
Rakentaminen								
Rakennusmies	1	1	1	1	1	1	1	1
Kiinteistöpalvelut								
Kiinteistönhoitaja (puistotyöntekijä)	1	2	2	2	2	2	2	2
Puistotyöntekijä/rakennusapumies	1	0	0	0	0	0	0	0
Vesilaitos								
Asentaja	2	2	2	2	2	2	2	2
Ruoka- ja puhdistuspalvelut (Palvelujohtaja ja palveluesimies, ostopalvelu, Ylivieska)								
Laitoshuoltaja	3,5	4,5	4,5	0	0	0	0	0
Palvelutyöntekijä	5	4	4	0	0	0	0	0
Ravitsemistyöntekijä	3	3	3	0	0	0	0	0
Vastaava ravitsemistyöntekijä	1	1	1	0	0	0	0	0
Tekniset palvelut yhteensä	19,5	19,5	19,5	7	7	7	7	7
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	93,6	96,5	97,6	80,1	79	78,5	78	76,5

Henkilöstösuunnitelmaan ei ole merkitty mahdollisesti työllistettäviä työntekijöitä tai uusia hanketyöntekijöitä, joista osa voi olla veloitetyöllistettäviä.

Teknisen toimen osalta tarkastellaan henkilöstön riittävyyttä tarvittaessa.

SIVISTYSPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2024–2027

VARHAISKASVATUS

Vuonna 2024 toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatuksessa muutoksia ovat päiväkodinjohtajan nimikkeen muutos sekä varhaiskasvatussyksiköiden apulaisjohtajan tehtävänimikkeen käyttöönotto. Yhden vakinaisen lastenhoitajan siirtyminen varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään, johon hän on päteväytynyt. Vapautunut lastenhoitajan vakinainen työtehtävä täytetään edelleen. Varhaiskasvatuksen opettajan vakinaistaminen, joka ei aiheuta määrärahalisäystä nykyiseen.

Vuonna 2025 toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatus ei järjestä esiopetusta syksyllä 2025 oppilasmäärän vähenemisen vuoksi. Todennäköistä on, että suunnitelmavuosien 2025–2026 aikana hoidossa olevien lasten määrä vähenee niin, että Peukaloisen lapsiryhmät voivat yhdistyä Keltasirkun ryhmiin. Tämä merkitsee määräraikaisten työsuhteiden määrällistä vähenemistä.

ESI- JA PERUSOPETUS

Jussilan koulunkäynninohjaajien määrä vaihtelee tilanteen mukaan. Tästä toiminnasta on tehty ostopalvelusopimus tai kuntien välisillä korvauksilla katetaan valtio-osuuden ylimenevä osa oppilaan kuluista. Kähtävän ohjaajamitoitus ei näy tästä syystä henkilöstösuunnitelmaluvuissa.

Vuonna 2024 toimintasuunnitelma

Oppilaiden tuen tarpeen lisääntyessä palkataan yksi määräraikainen erityisluokanopettaja.

Vakinaistetaan yksi määräraikainen koulunkäynninohjaaja.

Keväällä 2024 kunnassa on kuusi vakinaista koulunkäynninohjaajan tehtävää ja kuusi määräraikaista koulukäynninohjaajan tehtävää oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajan tarpeiden takia. Kuudesta määräraikaisesta koulunkäynninohjaajasta kolme on yhteisiä varhaiskasvatuspalvelujen täydentävän varhaiskasvatuksen kanssa. Yksi koulunkäynninohjaajista on palkattu OKM:n erillisrahoituksella. Ohjaajia on myös lastensuojelulain mukaan sijoitettujen lasten tukena.

Syksyllä 2024 kunnassa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Vastataan oppilaiden tuen tarpeeseen tarvittavalla määräaikaisten koulunkäynninohjaajien määrällä syksyllä 2024.

Vuonna 2025 toimintasuunnitelma

Vuonna 2026 toimintasuunnitelma

Syksyllä 2026 yhtenäiskoulussa on yksi luokanopettajan virka vähemmän oppilasmäärän laskiessa.

Vuonna 2027 toimintasuunnitelma

KIRJASTO JA VAPAA-AIKA PALVELUT

Kirjastopalveluissa pysyvä henkilöstömitoitus nykyisillä aukioloajoilla. Vapaa-aikapalveluissa ei muutoksia.

Henkilöstösuunnitelmaan ei ole sisällytetty hanke- tai erillisrahoitettuja työntekijöistä kuten Jelpiverkon etsivää nuorisotyöntekijää.

10 HALLINTOPALVELUT

1001 Vaalit

Perustehtävä

Kunta- ja aluevaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen. Kunnassa on viisijäseninen keskusvaalilautakunta, yksi vaalilautakunta ja yksi vaalitoimikunta. Kunta muodostaa yhden äänestysalueen. Keskusvaalilautakunta ja keskusvaalilautakunnan sihteeri vastaavat vaalien järjestämisestä kunnassa.

Toimintasuunnitelma

Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit. Vuonna 2025 järjestetään kunta- ja aluevaalit. Vuonna 2026 ei ole vaaleja.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 141	4 400	10 400	4 200	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 937	-6 034	-16 022	-4 080	0
TOIMINTAKATE	-1 796	-1 634	-5 622	120	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 796	-1 634	-5 622	120	0

2001 Tilintarkastus

Perustehtävä

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastaminen. Ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat valtuuston valitsema tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Toimintasuunnitelma

Talouden tarkastus suoritetaan tehokkaasti ja luotettavasti ja varmistetaan, että kunnan hallinto ja taloudenhoito on laillista ja tuloksellista. Tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Oy.

Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuulemalla viranhaltijoita ja tutustumalla kunnan toimintoihin. Tarkastuslautakunta myös seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta laatii talousarviovuonna tehtyjen havaintojen pohjalta arviointikertomuksen, joka esitellään valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoitteena on 5 tarkastuslautakunnan kokousta vuonna 2024. Tilintarkastajan tarkastuspäiviä vuodelle 2024 on arvioitu 13.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 692	-25 109	-27 584	-28 584	-30 134
TOIMINTAKATE	-16 692	-25 109	-27 584	-28 584	-30 134
TILIKAUDEN TULOS	-16 692	-25 109	-27 584	-28 584	-30 134

3001 Kunnanvaltuusto

Perustehtävä

Valtuuston tehtäväalueet ovat

- toiminta-ajatus ja strategiat
- tavoitteiden asettaminen
- kuntalaistarpeiden ja tarjottavien palveluiden yhteensovittaminen
- resurssien jakaminen
- toiminnan arviointi ja seuranta

Toimintasuunnitelma

Alavieskan kuntastrategia vuosille 2022–2025 on hyväksytty valtuustossa 28.2.2022. Strategiset tavoitteet ovat:

- asukasviihtyisyys ja hyvinvointi
- lähipalvelut
- yrittäjyys ja elinkeinot
- brändäys

Valtuuston virallisten kokousten lisäksi järjestetään tarpeen mukaan seminaareja ja valtuuston iltakouluja valtuuston käsittelyyn tulevista asioista.

Iltakouluja on tarkoitus järjestää vuonna 2024 ainakin tilinpäätöksen 2023 ja talousarvion 2025 osalta.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 600	-38 934	-48 994	-46 075	-47 826
TOIMINTAKATE	-29 600	-38 934	-48 994	-46 075	-47 826
TILIKAUDEN TULOS	-29 600	-38 934	-48 994	-46 075	-47 826

3011 Kunnanhallitus

Perustehtävä

Kunnanhallituksen tehtävät on määritelty kuntalaissa (410/2015 § 39). Kunnanhallituksen tehtävänä on huolehtia kokonaisuutena kunnan hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta. Lisäksi kunnanhallitus vastaa kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta.

Kunnanhallitus edistää yritystoimintaa ja elinkeinoelämän kehittämistä kunnan alueella sekä vastaa paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä.

Toimintasuunnitelma

- Vuonna 2024–2026 koordinoidaan sosiaali- ja terveystalouksista sekä pelastuspalvelusta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa
- Talouden tasapainottamisohjelmaa jatketaan vuosille 2024–2026
- Kuntastrategian 2022–2025 jalkauttaminen
- TE2024-uudistuksen valmistelua jatketaan yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa

Yleishyödyllisten yhteisöjen avustuksiin on varattu 14 000 euroa, josta kylien kehittämiseen varataan enintään 12 000 euroa. Yhteisöavustuksilla tuetaan sellaista toimintaa, joka täydentää kunnan palveluja ja vapaaehtoistyötä.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	240	240	240	240	240
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-176 370	-204 310	-200 205	-199 928	-202 799
TOIMINTAKATE	-176 130	-204 070	-199 965	-199 688	-202 559
Suunnitelman mukaiset poistot	-47 056	-47 023	-47 942	-47 942	-47 942
Poistot ja arvonalentumiset	-47 056	-47 023	-47 942	-47 942	-47 942
TILIKAUDEN TULOS	-223 187	-251 093	-247 907	-247 630	-250 501

3021 Hallintopalvelut

Perustehtävä

Hallintopalveluihin kuuluvat yleishallinto, toimistopalvelut ja atk-tukipalvelut. Hallintopalvelut osallistuu kunnanhallituksen ja valtuuston kokousten valmisteluun, vastaa kokousjärjestelyistä sekä neuvonta-, asiakaspalvelu- ja arkistointitehtävistä. Hallintopalvelut tuottavat tukipalveluja muille palvelualueille. Kunnan palkanlaskenta, kirjanpito sekä raha- ja maksuliikennepalvelut hoidetaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ssä, jossa Alavieskan kunta on osakkaana.

Tietohallinnon tukipalvelut, tietoliikenne ja palvelimet on ulkoistettu kuntien omistamalle Joki ICT Oy:lle.

Toimintasuunnitelma

- Dynasty -asianhallintajärjestelmän ja väestötietojärjestelmä KuntaNetin versiopäivitykset
- virustorjuntaohjelman päivitys
- valmistautuminen kirjanpito-ohjelmiston vaihtumiseen
- osallistuminen hankkeisiin
- talouden raportointi säännöllisesti (osavuosikatsaukset kvartaaleittain)
- tiedonhallintamallin koostaminen
- ICT-laitteiden tukipalvelun kehittäminen

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	400 194	375 940	425 639	425 639	425 639
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-599 139	-662 488	-721 132	-712 662	-725 370
TOIMINTAKATE	-198 945	-286 548	-295 493	-287 023	-299 731
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 468	-1 468	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 468	-1 468	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-200 414	-288 016	-295 493	-287 023	-299 731

3012 Osallistava budjetointi

Perustehtävä

Osallistuvalla budjetoinnilla mahdollistetaan kuntalaisten ehdottamien kehittämissideoiden toteuttaminen. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia oman kotikunnan kehittämiseen.

Toimintasuunnitelma

Kunnanhallitus päätti osallistavan budjetoinnin toteuttamisesta ensimmäistä kertaa vuonna 2024. Vuoden 2024 alussa toteutetaan kuntalaisille kysely osallistavan budjetoinnin koh-teista. Keväällä 2024 tehdään toteutettavan idean valinta ja toteutuksen suunnittelu. To-teutus tapahtuu vuoden 2024 aikana.

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	0	-10 000	-10 000	-10 000
TOIMINTAKATE	0	0	-10 000	-10 000	-10 000
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-10 000	-10 000	-10 000

3025 Hankkeet hallinto

Perustehtävä

Kunta osallistuu alueella toteutettaviin hankkeisiin, jotka ovat toiminnan kannalta merkityksellisiä ja auttavat kehittämään kunnan toimintaa.

Toimintasuunnitelma

- Järjestelmät palvelemaan ihmisiä -hanke on käynnistynyt syksyllä 2022 ja jatkuu vielä vuodelle 2024. Hankkeen koordinoijana toimii Raahen kaupunki. Hankkeen tavoitteena on tietoaisteistojen laadun parantaminen, prosessien automatisointi ja henkilöstön koulutus.

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-7 944	-4 300	-2 500	-2 500
TOIMINTAKATE	0	-7 944	-4 300	-2 500	-2 500
TILIKAUDEN TULOS	0	-7 944	-4 300	-2 500	-2 500

3031 Henkilöstöpalvelut

Perustehtävä

Henkilöstöjaosto seuraa henkilöstörakenteen ja palkkauksen kehitystä sekä vastaa henkilöstösuunnittelusta.

Henkilöstöjaosto toimii neuvotteluosapuolena palkkaneuvotteluissa ja ratkaisee ne asiat, jotka koskevat henkilöstöhallinnon tehtäväaluetta ja henkilöstön palkkausta.

Yhteistoimintaryhmä vastaa yhteistyöstä kunnan ja henkilöstön välillä. Työsuojelutoimikunta kuuluu yhteistoimintaryhmään.

Toimintasuunnitelma

- henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen minimointi
- työhyvinvointikyselyn toteuttaminen
- toimiva työterveyshuolto ja TYKY-toiminta työhyvinvoinnin tukena
- henkilöstön osaamista tukevan koulutuksen tarjoaminen
- henkilöstöjaoston ja yhteistoimintaryhmän kokoukset 3–4 kertaa vuodessa

Työhyvinvointikysely koko kunnan henkilöstölle toteutettiin keväällä 2022. Kyselyn pohjalta kehitetään toimintatapoja kunnassa mm. panostamalla perehdyttämiseen, psykologiseen turvallisuuden tunteeseen ja positiivisen palautteen antamiseen sekä sisäiseen viestintään. Työhyvinvointikysely tehdään seuraavan kerran alkuvuodesta 2024.

Työterveyshuolto on kilpailutettu vuonna 2022 ja työterveyshuollon palvelut tuottaa Mehiläinen Oy. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa päivitetään vuosittain.

Henkilöstölle tarjotaan ePassin kautta työhyvinvointirahaa (liikunta, kulttuuri, hierontapalvelut). Lisäksi järjestetään vuosittain työpaikkakohtainen Tyky-tapahtuma.

Koulutussuunnitelma henkilöstölle laaditaan vuosittain.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	29 689	22 000	22 000	24 000	27 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-69 485	-75 146	-96 204	-96 714	-101 204
TOIMINTAKATE	-39 797	-53 146	-74 204	-72 714	-73 704
TILIKAUDEN TULOS	-39 797	-53 146	-74 204	-72 714	-73 704

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	435 264	402 580	458 279	454 079	453 379
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-898 224	-1 019 966	-1 120 141	-1 098 043	-1 117 333
TOIMINTAKATE	-462 960	-617 386	-661 862	-643 964	-663 954
Suunnitelman mukaiset poistot	-48 525	-48 491	-47 942	-47 942	-47 942
Poistot ja arvonalentumiset	-48 525	-48 491	-47 942	-47 942	-47 942
TILIKAUDEN TULOS	-511 485	-665 877	-709 804	-691 906	-711 896

3071 Elinkeinojen kehittäminen**Perustehtävä**

Keskeisiä tavoitteita ovat Alavieskan vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden kasvattaminen sekä yritteliäisyyden vahvistuminen.

Elinkeinojen kehittymistä jarruttavien tekijöiden tunnistaminen ja niiden vähentäminen.

Kunta järjestää elinkeinopalveluja ostopalveluna sekä omana toimintana.

Toimintasuunnitelma

- Kaavoituksella lisätään omakotitontteja sekä yritystontteja ja siten edistetään asukasluvun kehittymistä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä
- Yrityksille vuokrattavien tilojen mahdollisimman korkean käyttöasteen varmistaminen ja teollisuustilojen markkinoinnin tehostaminen.
- Osallistutaan elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin elinkeinopolitikan vuosille 2023–2025 mukaisesti
- Kunnan yritystilojen yhtiöittäminen ja tilojen myynti yrittäjille.
- Uuden Vestia Oy lajittelupihan kanssa tehdään yhteistyötä
- Mahdollisen halliyhtiön rakentamisen edistäminen
- Kunnan vuokra-asuntojen lisärakentaminen sekä markkinoinnin tehostaminen ja asukasluvun lisääminen hyväksytyn kuntastrategian mukaisesti.
- Savontien varteen pyritään saamaan yrittäjien ja yritysten kanssa yhteistyöllä kiinteä iso mainosteline eli ns. Pylooni- mainospylväs Alavieskan kunnan ja yritysten mainontaan.
- Yritysten tukemiseen ja yritysten perustamiseen varataan rahaa 10.000 euroa vuodessa.
- Kuntastrategian tavoitteen toteuttaminen vähintään 15 uutta yritystä vuodessa.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio	Talousarvio 2024	TS	TS
		+ muutokset 2023		2025	2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 376	500	1 025	1 000	1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 772	-82 842	-89 232	-79 432	-84 232
TOIMINTAKATE	-21 397	-82 342	-88 207	-78 432	-83 232
TILIKAUDEN TULOS	-21 397	-82 342	-88 207	-78 432	-83 232

3072 Työllisyyspalvelut

Perustehtävä

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kaikki työllistämiseen liittyvät palvelut ja työllistämistä edistävät hankkeet

- Ylivieskan seudun työllisyyden kuntakokeilu
- Kesätyöllistäminen
- Työllisyys Hankkeet
- Palkkatuella työllistäminen
- Veloitetyöllistäminen

Toimintasuunnitelma

- Valmistaudutaan TE-palvelujen siirtymiseen kuntien yhteistoiminta-alueelle 1.1.2025. Raahen kaupunki toimii vuoden 2025 alusta lähtien vastuukuntana. Kalajoen kaupunki tuottaa Alavieskaan ja Merijärvelle TE-palveluja vuoden 2025 alusta lähtien. Lisäksi lähipalveluja on kunnassa tarpeen mukaisesti muutama päivä viikossa.
- Työllisyyden kuntakokeilu jatkuu vielä vuoden 2024 loppuun asti yhdessä lähikuntien ja -kaupunkien (Kalajoki, Merijärvi, Oulainen ja Ylivieska) kanssa. Ylivieskan kaupungin kuntakokeilun työntekijä on Alavieskan kunnantalolla n. 2 pvää /viikossa.
- Yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan työllistymistä edistävästä yhteispalvelusta (TYP) jatkuu vielä vuonna 2024.
- Pitkäaikaistyöttömien määrän vähentäminen ja Kelan maksujen alentaminen. Kela maksujen kustannukset on siirtyneet työllistämiskustannuspaikalle vuoden 2023 alusta.
- Nuorten kesätyöllistäminen kuntaan
- kunta tarjoaa kesätyöseteleitä alueen yrityksille nuorten työllistämiseen kesätyöpaikkoihin. Talousarvioon varataan 5 x 200 € kesätyöseteleihin

- Hyvinvointikoordinaattorin palveluja ostetaan Merijärven kunnalta 1 pv/viikossa kuntouttavan työtoiminnan ohjaamiseen ja Kelan listan töttöimien työllistämiseen.
- Alavieskan 4H-yhdistyksen kanssa yhteistyön syventäminen työllisyyden hoidossa

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	14 050	14 050	14 000	14 750
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-205 262	-232 765	-452 765	-504 765
TOIMINTAKATE	0	-191 212	-218 715	-438 765	-490 015
TILIKAUDEN TULOS	0	-191 212	-218 715	-438 765	-490 015

3073 Joukkoliikenne

Perustehtävä

Joukkoliikenteen päätehtävä on kunnan sisäinen joukkoliikenne, joka tällä hetkellä on kutsutaksitoimintaa. Lisäksi osallistutaan seudullisiin joukkoliikennetyöryhmiin ja hankkeisiin. Lisäksi toimitaan joukkoliikenteen yhdysenkilötehtävissä.

- kutsutaksitoiminta
- joukkoliikenteen työryhmät ja hankkeet
- seudullisen joukkoliikenteen yhdysenkilötehtävät mm. POPELY:n osalta

Toimintasuunnitelma

- Pyritään parantamaan seudullista joukkoliikennettä mm. POPELYn yhteistyöllä
- Osallistutaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eli Pohteen kanssa yhteistyöhön

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-14 500	-14 500	-15 800	-14 500
TOIMINTAKATE	0	-14 500	-14 500	-15 800	-14 500
TILIKAUDEN TULOS	0	-14 500	-14 500	-15 800	-14 500

3091 Maaseutupalvelut

Perustehtävä

Maaseutupalvelujen tärkein tehtävä on maataloustukien hakemisen ja maksutusten järjestäminen sekä maaseudun kehittäminen yhdessä muiden toimijoiden ja Kalajoen kaupungin hallinnoiman maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue KaSi:n kanssa.

Maaseutupalvelujen tavoitteena on kouluttaa ja neuvoa yrittäjiä maaseudun investointeihin, sukupolvenvaihdoksiin, vapaaehtoiisiin tilusjärjestelyihin ja muihin maaseutuyrittäjyyden kehittämishankkeisiin sekä Rieska- Leader- ja kylä-hankkeisiin.

Lomituspalveluista on vastannut Kalajoen kaupunki 1.1.2011 alkaen. Vuonna 2023 lomituspalveluiden vastuu on siirtynyt Kalajoen alueelta Toholammin isommalle vastuukunta-alueelle.

Toimintasuunnitelma

- uusien hankkeiden kehittäminen ja aloittaminen KaSi-yhteistoiminta-alueella
- kehittämishankkeiden hyödyntäminen perusmaatalouskytkentäisten yritysten säilymisen turvaamiseksi.
- tukiverkoston rakentaminen yhteistyössä rahoittajan, neuvontajärjestön ym. sidosryhmien kanssa

Maaseudun yritystoiminnan edistämiseen on varattu 30.000 euroa. Osa tästä menee Rieska-Leaderin Alavieskan kuntarahaosuuteen, jonka määrää pyritään nostamaan ja uusien hankkeiden saamista Alavieskaan pyritään lisäämään. Osa käytetään maksullisen lomittaja-avun tukemiseen. Loppuosa käytetään maatalouden suunnitelmiin ja esim. viljelyohjelmien päivityksiin, jolloin tuettava osuus on harkinnan mukaan enintään 50 % verottomista kustannuksista.

Kalajoen maaseutuhallinnon sopijakuntien maksuosuudet riippuu aktiivitulojen määrästä. Vuonna 2024 Alavieskan maksuosuus on 59.950 euroa eli 13 %

yhteistoiminta-alueen kustannuksista. Tämä on myös maksuosuuden perusteena yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026
Tilojen lukumäärä	114	112	108	105	101
Sukupolvenvaihdokset kpl	1	1	1	1	1
Maksetut tuet M€	4,98	4,3	4,5	4,4	4,4
Peltoalaa viljelyksessä ha	5445	5440	5470	5450	5450
Rahoitetut Leader-hankkeet kpl	2	3	3	3	3

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2022 + muutokset 2023	Talousarvio	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-99 256	-113 745	-113 609	-111 119	-108 609
TOIMINTAKATE	-99 256	-113 745	-113 609	-111 119	-108 609
TILIKAUDEN TULOS	-99 256	-113 745	-113 609	-111 119	-108 609

ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2022 + muutokset 2023	Talousarvio	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 376	14 550	15 075	15 000	15 750
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-122 028	-416 349	-450 106	-659 116	-712 106
TOIMINTAKATE	-120 652	-401 799	-435 031	-644 116	-696 356
TILIKAUDEN TULOS	-120 652	-401 799	-435 031	-644 116	-696 356

31 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Kuntastrategian arvot ovat lähtökohtamme toiminnassamme.

Kunnan arvot

- ▶ Turvallisuus - turvallinen asuinympäristö kaikille
- ▶ Lapsiystävällisyys - lasten ja lapsiperheiden huomiointi
- ▶ Perinteet - omien juurien ja maaseudun arvostus
- ▶ Ympäristö - ympäristöarvojen huomiointi ja luonnonläheisyys
- ▶ Hyvinvointi - jokaisen kuntalaisen hyvinvoinnista välittäminen

Päämääränä jokaisen oma kokemus siitä, että voin hyvin ja olen tyytyväinen elämään.
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus 2019-2025

Perustehtävä ja palveluajatus sivistys- ja hyvinvointipalveluissa

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palvelualueen tehtävänä on edesauttaa ihmisten hyvää arkea. Mahdollistaa kuntalaiselle hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa sivistyspalvelujen vastuualueiden kautta. Teemme yhteistyötä kunnan muiden palvelualueiden kanssa sekä yli kuntarajojen niin seutukunnallisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palvelualueen vastualueet ovat

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut
- ennalta ehkäisevä päihdetyö
- terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen
- kotouttaminen

Perustehtävä

Mahdollistaa kuntalaisille hyvä arki. Hyvää arkea mahdollistavat kuntalaiset itse sekä kunnan toimihenkilöt omalla työllään kaikilla palvelualueilla. Terveyttä ja hyvinvointia tukevia toimintoja tehdään näkyväksi sekä kehitetään toimintaa edelleen kuntalaisten tarpeista lähtien hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Vahvistetaan kunnan palvelualueilla kuntalaisten ja työntekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä osallisuutta. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyössä teemme yhteistyötä yli kuntarajojen. Toimimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti.

Työhyvinvointia edesautetaan työprosesseja kehittämällä ja säännöllisin kyselyin. Alavieskan kunnassa tehdään työtä ”Minä autan sinua. Autathan sinäkin minua?” - ajatuksella. Kunnan työntekijöiden lisäksi kunnan vaaleilla valitut luottamushenkilöt sitoutuvat tähän periaatteeseen. Luomme yhdessä hyvää työilmapiiriä kuntaan, olemme samassa veneessä. Jokainen henkilö ymmärtää vastuunsa työhyvinvoinnin luomisessa. Näemme työhyvinvoinnin osana koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.

Toimintasuunnitelma

Kunnassa on tehty kuntastrategia 2022–2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2023–2025 yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden, kuntalaisten, kunnan työntekijöiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Hyvinvointisuunnitelmaan kuuluu myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa on luotu ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2024.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä Hyte-työryhmä toimii hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavana tahona sivistys- ja hyvinvointijohtajan sekä kunnan muun henkilöstön kanssa yhteistyössä. Hyte-työryhmään on sulautettu LAPE-toiminta, lapsiasianneuvosto, monialainen nuorisolain mukainen yhteistyöryhmä ja turvallisuustyöryhmä. Hyte-työryhmässä on edustus kaikilta kunnan palvelualueilta sekä työryhmistä, hyvinvointialueelta, työllisyyden kuntakokeilusta, poliisista sekä kolmannen sektorin toimijoista kunnastamme. Hyte-työryhmän puheenjohtajana toimii kunnan luottamushenkilö tai muu HYTE-työryhmän valitsema henkilö.

Hyte-työryhmän tehtäväksi on määritelty alavieskalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä nuorisolain 9 §:n tarkoittamana monialaisena nuorisoasioita käsittelevänä yhteistyöryhmänä toimiminen. Hyte-työryhmä huolehtii osaltaan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamisesta. Hyte-työryhmä ideoi ja suunnittelee kunnassa tarjottavia palveluja yhteistyössä kaikkien kunnan toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnasta päätetään Hyte-työryhmässä, nuorisovaltuustossa sekä vanhus- ja vammaisneuvostossa yhteisillä päätöksillä sekä palvelualuejohtajan päätöksillä. Kotouttamisen osalta viranhaltijat.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua ja lisäävät hyvinvointia. Ne tarjoavat mahdollisuuden osallistua, tehdä itse, lisäävät yhteisöllisyyden kokemusta sekä

vähentävät yksinäisyyttä. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut ovat näin merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistävä vastuualue kunnassa.

Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat hyvinvointia ja terveyttä edistävinä toimielininä, tuottavat toimintaa kohderyhmilleen sekä lisäävät osallisuutta.

Kunnan kotouttamisohjelma on päivitetty yhdessä Ylivieskan ja Sievin kanssa syksyllä 2022. Toimimme kotoutumista edistäen ohjelman mukaisesti.

Seuraamme valtakunnallista hyvinvointialueiden toiminnan kehittymistä sekä kehitämme kunnan toimintaa vastaamaan muuttuvaa kunnan palvelurakennetta. Edesautamme hyvinvointi-indikaattorien toteutumista.

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista. Valitaan tarkastelun mittareiksi HYTE-kertoimen indikaattorit, joita tarkastellaan vuosittain hyvinvointiraportissa eli kunnan toimintakertomuksessa valtuustossa sekä laajassa hyvinvointikertomuksessa kerran valtuustokaudessa.

Laaja hyvinvointikertomus tehdään vuonna 2024. Seuraavat kuntavaalit ovat 13.4.2025. Tämän jälkeen uusi kunnanvaltuusto koostaa uuden kuntastrategian, jonka pohjalta teemme seuraavan hyvinvointisuunnitelman. Hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen aikataulu voi muokata kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman aikataulua edellisestä. Ennen hyvinvointisuunnitelman tekoa on tehtävä kuntalaiskysely. Yksi mahdollisuus on, että Alavieskan kunta osallistuu Minun arkeni ja elämäni -kyselyyn, jos Pohde kyselyn järjestää. Kysely toteutettaneen loppuvuonna 2024 kuntien ja Pohteen yhteistyönä.

Vuonna 2024 kunnan eri palvelualueiden yhteisiä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen tavoitteita:

1. Tehdään olemassa olevaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa näkyväksi edelleen
2. Terveet elintavat tutuksi
3. Elintapaneuvonnan kehittäminen
4. Harrastustoiminnan varmistaminen
5. Tervetulokirjeen lähettäminen kuntaan muuttaville
6. Kuntalaisten olohuoneen saaminen kuntalaisten käyttöön
7. Koulutien turvallisuuden parantaminen
8. Yhtenäiskoulun piha-alueen kehittäminen yhdessä koulutien turvallisuuden parantamisen kanssa
9. Omaishoitajien tukeminen
10. Kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen
11. Tonttitarjonnan kehittäminen kaikki kylät huomioiden
12. Jokirannan hyödyntäminen asumiseen
13. Kunnan yleisilmeen siisteyden ja istutuksien huomioiminen
14. Kevyen liikenteen väylien lisääminen
15. Torialueen kehittäminen
16. Kuntoportaat
17. Urheilukentän kunnostaminen erillisrahoituksen avulla

18. Täyspitkän Frisbee-golf radan rakentamisen jatkaminen
19. Kulttuuripalveluiden kehittäminen edelleen
20. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet
21. Kallio ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

Suunnitteluvuodet 2025–2026

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosikello osaksi kunnan vuosikelloa
2. Pientalomuotoiset taloyhtiöt
3. Senioriasumisen ratkaisut
4. Yhteisöasuminen
5. Leikkikentän uudistaminen pururadan varrelle puskaparkin läheisyyteen, samaan yhteyteen tai kunnantalon leikkikentälle aikuisten kuntovälineet
6. Luontopolkujen ja laavujen kunnostus
7. Pururadan siistiminen
8. Anttilanrannan kehittäminen
9. Koirapuisto
10. Alavieskan markkinointi asuinkuntana
11. Kulttuuripalveluiden kehittäminen
12. Työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntaan
13. Osallisuuden vahvistaminen
14. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet
15. Kallio ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

Alustavaa suunnittelua vuodelle 2027

1. Filippuksen polun jatkaminen
2. Motocross-rata

Kotouttamistoimet 2024–2026

- Kotouttamisohjelman toteuttaminen
- Kotouttamisen kuntakoordinaattorin palkkaaminen hallintopalveluiden kautta
- Yhteistyö kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.

Toimintatulot ja -menot

KP 3151-3152

	Tilinpäätös 2022 + muutokset 2023	Talousarvio	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	50 000	20 000	20 000	20 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-156 207	-61 800	-61 800	-61 800
TOIMINTAKATE	0	-106 207	-41 800	-41 800	-41 800
TILIKAUDEN TULOS	0	-106 207	-41 800	-41 800	-41 800

3100 Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinto

Perustehtävä

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida sivistys- ja hyvinvointipalvelujen järjestämistä siten, että toiminta on mahdollisimman laadukasta ja tuloksellista kaikilla tasoilla. Hallinnon tehtävä on mahdollistaa toimintaa talousarvion luomissa puitteissa, toimintojen järjestäminen joustavasti sekä kuntaisten että työntekijöiden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Hallinnossa otetaan huomioon lapsivaikutusten arviointi.

Toimintasuunnitelma

Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista. Tehdään päätöksiä, joka kehittävät sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialaa. Tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden edistäminen kunnassa sekä tuloksellisuuden ja laadun parantaminen sivistyspalveluissa.

Toimintatulot ja -menot

KP 3100

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio	Talousarvio 2024	TS	TS
		+ muutokset 2023		2025	2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 259	-122 372	-125 165	-126 265	-127 705
TOIMINTAKATE	-109 259	-122 372	-125 165	-126 265	-127 705
TILIKAUDEN TULOS	-109 259	-122 372	-125 165	-126 265	-127 705

3101–3104, 3108, 3114 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Lapsuuden itseisarvo
- Luottamuksellisuus
- Kiireettömyys
- Tasa-arvo

Perustehtävä

Varhaiskasvatuspalvelujen tarkoituksena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus sisältää:

- varhaiskasvatuksen hallinnon
- perhepäivähoidon
- päiväkotihoidon
- esioppilaiden iltapäivätoiminta
- palvelusetelit yksityisessä palvelutuotannossa, sekä niiden valvonta ja ohjaus
- varhaiserityiskasvatuksen
- lasten hoidon tuet

Kunnassa olevia varhaiskasvatuspaikkoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja varhaiskasvatustilain säädöksiin mukaisesti sekä lapsen edun ensisijaisuus huomioiden (Varhaiskasvatustilain 4§). Yksityiset palvelut täydentävät kunnallista tarjontaa. Toimintakulttuuria ohjaa Opetushallituksen ohjeistuksen mukainen Alavieskan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma.

Toimintasuunnitelma

Kunta järjestää varhaiskasvatuspalveluja tarvetta vastaavasti eri toimintamuodoissa. Päiväkodeissa toimii kuusi lapsiryhmää, joista yksi on Keltasirkun esiopetusryhmä. Perhepäivähoitoa tarjoaa yksi kunnallinen perhepäivähoitaja. Yksityinen Tanhualan päiväkotit täydentää kunnallista palvelutuotantoa 18 paikalla. Keltasirkun päiväkodissa on myös laajennettu aukioloaika lasten hoidon tarpeen mukaisesti maanantaista perjantaihin. Peukaloisen päiväkodissa toimii 2 lapsiryhmää, ja koululaisten loma-aikoina yksikkö on kiinni ja lapsiryhmät ovat Keltasirkussa. Satunnaiseen tarpeeseen voimme ostaa viikonloppuhoitoa yksityiseltä palveluntuottajalta.

Paikka- ja henkilöstötilanne 1.8.2024

KELTASIRKKU	13 + 14 + 21+18 = 66 kokopäiväpaikkaa	aukiolo 6.00–22.30	hlöstö 12 kasvatushlöstöä
PEUKALOINEN	12 + 14 = 26 kokopäiväpaikkaa	aukiolo 6.30–17.00	hlöstö 7 kasvatushlöstöä
YHTEENSÄ	92 päiväkotipaikkaa + 4 pph paikkaa + yksityinen Tanhuala 18 paikkaa		varhaiskasvatuksen sosionomi, kiertävä pk johtaja, 2 avustajaa, pph yht 24 hlöä

Varhaiskasvatuksen hallinnollinen työ on lisääntynyt varhaiskasvatustilain uusien vaatimusten, OPH:n tilastoinnin (Varda tietovaranto), kasvaneen henkilöstömäärän ja maahanmuuttajaperheiden takia huomattavasti. Lähiesimiestyö vaatii päivittäistä reagointia henkilöstön riittävyyden takaamiseksi ja kohdentamiseksi. Työvuorosuunnittelussa auttaa yksi varhaiskasvatuksen opettajista, ja varhaiskasvatuksen sosionomi on lisäresurssina kaikissa ryhmissä vuorotellen.

Varhaiskasvatuksen sosionomi on ollut hankerahoituksella tehtävässään elokuusta 2021 alkaen, ja valtion rahoitus on ensisijainen keino vakiinnuttaa toimenkuva. Tehtäviin on

kuulunut moniammatillisen yhteistyön koordinointi, huoltajien ja vanhemmuuden tuki (esim. perheparkkitoiminta) ja normaali kasvatustyö ryhmissä lisäresurssina. Tehtävä on koettu tärkeäksi ja se on osaltaan vähentänyt henkilöstön vaihtuvuutta ja tukenut pitkäjänteistä kasvatustyötä ryhmissä. Mikäli valtiolta saadaan valtion hallitusohjelmaan kirjattua tasa-arvorahoitusta, se käytetään varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävän vakiinnuttamiseen ja toimen perustamiseen. Jos rahoitusta ei tule, tehtävä vakiinnutetaan kunnan omana toimintana.

Kehitetään päiväkodin johtamisjärjestelmää siten, että uudelleennimetään päiväkodinjohtajan virka varhaiskasvatusjohtajan viraksi, johon on sisällytetty päiväkotienjohtajan tehtävät. Muutetaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtävä, johon varajohtajuus on liitetty, varhaiskasvatusyksiköiden apulaisjohtajaksi. Kustannusvaikutus muutoksesta on noin 3000 euroa.

Varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömäärä on 24 henkilöä, joista 8 on määräaikaista tai sijaisia. Meillä on 7 vakinaista varhaiskasvatuksen opettajaa, joista yksi on toiminut erillisrahoituksella kasvatussosionomina, 6 vakinaista lastenhoitajaa, yksi vakinainen avoinna oleva ryhmäohjaajan tehtävä, yksi vakinainen perhepäivähoitaja sekä vakinainen päiväkodinjohtaja. Vuonna 2024 yksi vakinainen lastenhoitaja siirtyy varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään, johon hän on pätevätytynyt. Vapautunut lastenhoitajan vakinainen työtehtävä täytetään edelleen. Määräaikaisen varhaiskasvatuksen opettaja vakinaistetaan, mikä ei aiheuta määrärahalisäystä nykyiseen. Vakinaistamisilla pyritään kohti varhaiskasvatuslain 37§ vaatimaa mitoitusta koulutetun henkilöstön suhteen vuoteen 2030 mennessä.

Syntyvyyden lasku ei näy suoraan varhaiskasvatuksen asiakasmäärässä. Mikäli jatkossa alle 3-vuotiaiden määrä laskee, paikkaluku pienenee Peukaloisen päiväkodissa, ja henkilöstö vähenee luonnollisen poistuman kautta mm. määräaikaista työntekijöistä luopumalla. Todennäköistä on, että suunnitelmavuosien 2025–2026 aikana hoidossa olevien lasten määrä kuitenkin vähenee niin, että Peukaloisen lapsiryhmät voivat yhdistyä Keltasirkun ryhmiin.

Laadunarviointiin panostetaan ensi vuonna perehtymällä ja käyttöönottamalla itsearviointijärjestelmä henkilökunnalle, jonka Opetushallituksen Karvi-järjestelmä tarjoaa kuntatoimijoille ilmaiseksi.

Lapsiryhmissä huomioidaan lasten tehostetun tai erityisen tuen tarpeet henkilöstörakenteessa ja mitoituksessa, sekä koulutuksessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä yritetään täyttää. Ellei varhaiskasvatuksen erityisopettajaa saada, jatketaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssin järjestämistä edelleen hyväksi havaittuna ostopalveluhankintana.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät edelleen, koska tulorajat on nostettu asiakasmaksulaissa korkealle. Maksupäätökset ja tulokset tehdään silti kaikille perheille, ja tarkistuksiakin useasti vuodessa. Vuodelle 2024 odotetaan enää n 46 000 e asiakasmaksutuloja.

Talousarviossa on huomioitu sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päätös (SivHyv 07.11.2023 § 88) ksylitoli-pastillien kustannusten maksamisesta kaikille kunnan alueella oleville lapsille varhaiskasvatuspalveluissa.

Toimintatulot ja -menot

KP 3101–3104, 3108, 3114

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	109 635	81 200	74 800	74 800	74 800
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 295 789	-1 548 079	-1 598 274	-1 614 977	-1 620 927
TOIMINTAKATE	-1 186 154	-1 466 879	-1 523 474	-1 540 177	-1 546 127
Suunnitelman mukaiset poistot	-35 726	-68 186	-54 052	-54 052	-54 052
Poistot ja arvonalentumiset	-35 726	-68 186	-54 052	-54 052	-54 052
TILIKAUDEN TULOS	-1 221 880	-1 535 065	-1 577 526	-1 594 229	-1 600 179

3106, 3120, 3121, 3123, 3127, 3128 esi- ja perusopetus sekä iltapäivätoiminta

Esi- ja perusopetuksen arvot

Hyvinvoiva, välittävä, turvallinen ja sitoutunut yhteisö.

Perustehtävä

Yhtenäiskoulun opetusta ohjaa perusopetuslaki sekä valtakunnallinen että koulukohtainen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma ja johtokunnan tarkistama, sivistyslautakunnan hyväksymä työsuunnitelma.

Keskeisinä opetustyön suunnittelun periaatteina ovat oppilaan vastuu omasta oppimisestaan, oppilaskeskeisten opetusmenetelmien käyttö, oppilaiden ja vanhempien vaikutusmahdollisuus opiskeluun liittyvissä asioissa.

Esiopetuksen tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien sekä sosiaalisten taitojen kehittäminen ja ryhmässä toimimisen oppiminen.

Uuden opetussuunnitelman myötä oppilaasta kehittyä aktiivinen toimija kouluyhteisössä ja oppilaat otetaan yhä enemmän mukaan koulun toiminnan suunnitteluun. Oppilasta ohjataan ikä- ja kehitystaso huomioiden itsenäiseen tiedon hankintaan tarjoamalla heille erilaisia kiinnostuksen kohteita, kokemuksia ja elämyksiä. Oppilaita kannustetaan käyttämään erilaisia työtapoja. Arvioinnissa käytetään oppilaiden itsearviointia sekä opettajan suorittamaa jatkuvaa formatiivista arviointia.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivisin, mutta ei lauantaikoulupäivinä. Toimintaan voivat osallistua 1.–2.-luokkien oppilaat sekä erityiseen tukeen siirretyt oppilaat luokilla 1.9.

Toimintasuunnitelma

- Kehitetään iltapäivätoiminnan järjestämistä ja toimintaa.
- Liikkuva koulu –hankkeen toteuttaminen koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittäminen oppimista tukevaksi, kunnan omarahoitteista toimintaa sekä mahdollisesti erillisellä hankerahoituksella.
- KiVa-koulu –toiminnan tehostaminen ja toiminnan painopisteen suuntaaminen ennaltaehkäisevään työhön.
- Koulukohtaisten kehittämis- ja arviointikohteiden kohteiden tavoitteiden toteuttaminen koulussa konkreettisesti. Kehittämiskohteet valitaan vuosittain ja niiden toteuttamisesta vastaa erikseen valittu henkilöstötiimi.
- Kerhotoiminnan toteuttaminen Kerhotoiminnan kehittämisen ja Harrastamisen Suomen mallin rahoitusten turvin.
- Tukioppilaat ja oppilaskuntien hallitukset pyrkivät edistämään oppilaiden osallisuutta, hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.
- Koulussa toteutetaan uuden oppilashuoltolain mukaista toimintaa. Koulussa toimii yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä sekä koulun oppilashuollon alainen ruokatoiminkunta.
- Käytämme yhdessä kehitettyjä ja sovittuja yhteistyö- ja rajapintaprosesseja lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa sekä kehitämme niitä edelleen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.
- Uusi oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuus laajeni vuosi kerrallaan. Jatko-opintoihin sijoittumisessa varmistetaan jatkokoulutuspaikka jokaiselle peruskoulun päättävälle oppilaalle. Kunnalla on valvonta ja ohjausvelvollisuus toisen asteen oppivelvollisista. Oppivelvollisuuden laajennettua toisen asteen opinnot ovat maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Seuraamme toisen asteen maksuttomuuden taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia sekä vastataan niihin tarvittaessa.
- Perusopetuksen oppilaanohjauksen lehtori toteuttaa kunnan 2. asteen oppivelvollisuuden valvonta- ja ohjausvelvollisuutta.
- Koulussa jatketaan koulunuorisotyön toteuttamista ensisijaisesti hankerahoitteisesti yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa. Kunta sitoutuu varaamaan mahdollisesti talousarviovarauksen toiminnan järjestämiseksi omarahoitteisesti, ellei hankerahoitusta saada. Ehtona on, että yhteistyö Merijärven kunnan kanssa jatkuu.

Tällöin Merijärven kunta sitoutuu palkkaamaan koulunuorisotyöntekijän kuntaansa toistaiseksi ja Alavieskan kunta sitoutuu ostamaan toistaiseksi koulunuorisotyöntekijän palveluja 50 % ko. työntekijän työajasta. Kuntien välillä tehdään sopimus toiminnan toteuttamisesta.

Talousarvionkehyykseen ei tule lisäystä tästä toiminnasta vaan talousarviovarauksena on varautuminen hankerahoitus pohjaiseen toimintaan. Talousarviovaraus on sovittu yhdessä Merijärven kunnan kanssa. Toiminnan kehittäminen ei aina tuo mukanaan suuria kuluja ja tämä on siitä hyvä esimerkki.

Yhteistyö Merijärven kanssa koulunuorisotyöntekijän sekä Jelppiverkon etsivän nuorisotyöntekijän osalta on ollut toiminnan kehittämisen kannalta antoisaa ja mikä tärkeintä, nuorille erittäin merkittävää toimintaa.

- Edellä mainitun hankerahoituksen puuttuessa palkataan omarahoitteisesti hyvinvointiohjaaja Merijärven kuntaan ajalle 1.1.-31.7.2024, josta Alavieska sitoutuu ostamaan palvelua 50 % Alavieskan kunnalle.
- Kielen aineenopettajan virka täytetään määräaikaaisesti vähenevän oppilasmäärän vuoksi lukuvuonna 2024–2025. Tästä eteenpäin kielen aineenopettajan viran täyttöä harkitaan lukuvuosittain oppilaiden tarvitseman tuntimäärän mukaisesti oppilasmäärän vähentyessä.
- Erityisopetus- ja ohjaajaresurssin tarve on suurempi, mitä pystymme tällä hetkellä tarjoamaan ja kyseisten resurssien tarve tulee tulevina vuosina todennäköisesti vain kasvamaan. Tämä johtuu oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajien tarpeen kasvusta, yleistyvistä oppimisvaikeuksista ja oppilaiden neuropsykiatrisista häiriöistä. Myös yhteiskunnan muutoksen tuoma pahoinvointi on oppimisen este, jolloin tarvitaan tukea oppimisessa. Tämä suunta on valtakunnallinen eikä Alavieska poikkea muista kunnista tässä asiassa.
- Esitetään ajalle 8.1.2024-31.7.2025 määräaikaisesti erityisluokanopettajan virkaa oppilaiden tuen tarpeen takaamiseksi lain vaatimalla tasolla. Erityisluokanopettaja tukee oppilaita yleisopetuksen luokissa laaja-alaisesti sekä opettaa yleisopetuksen ryhmissä olevia erityisen tuen oppilaita. Tehtävä täytetään opetushallituksen linjausten pohjalta erityisluokanopettajan virkana. Määräaikaisen viran jatkumista harkitaan vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä oppilaiden tuen tarpeen mukaan vuoden 2025 syksystä alkaen.
- Keväällä 2024 kunnassa on kuusi vakinaista koulunkäynninohjaajan tehtävää ja kuusi määräaikaista koulukäynninohjaajan tehtävää oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajan tarpeiden takia. Kuudesta määräaikaista koulunkäynninohjaajasta kolme on yhteisiä varhaiskasvatuspalvelujen täydentävän varhaiskasvatuksen kanssa. Yksi koulunkäynninohjaajista on palkattu OKM:n erillishoiduksella. Ohjaajia on myös lastensuojelulain mukaan sijoitettujen lasten tukena.
- Vuonna 2024 vakinaistetaan yksi pitkään määräaikaaisena täytetty koulunkäynninohjaajan työtehtävä. Tällöin kunnassa toimii syksyllä seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Tämä ei aiheuta määräraharauksen lisäämistä.
- Syksyllä 2024 kunnassa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Vastataan oppilaiden tuen tarpeeseen tarvittavalla määräaikaisten koulunkäynninohjaajien määrällä syksyllä 2024.
- Toteutetaan kunnanvaltuuston 13.12.2022 § 75 talousarviossa 2022 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2023–2024 tehtyä päätöstä täyttää Kähtävän erityisyksikön opetusryhmän erityisluokanopettajan virka määräaikaisesti 1.8.2024-

31.7.2025. Määräaikaisuuden perusteena on hyvinvointialueen lastensuojelun toimenpiteiden ennakoimattomuus suhteessa lastensuojelun erityisyksiköihin sijoittamisessa.

- Kehitetään koulun pihoja lapsiystävällisemmiksi ja liikkumaan kannustaviksi. Samalla suunnitellaan koulun liikennejärjestelyt turvallisemmiksi.
- Seurataan verkostoperuskoulun kehittymistä ja liitytään toimintaan mukaan tarvittaessa.
- Arvostetaan osaavaa henkilöstöä sekä mahdollistetaan täydennyskoulutus.
- Varaudutaan tulevaan oppilasmäärän vähenemiseen hyvällä henkilöstösuunnitelulla. Henkilöstön määrää määrittää vähenevän oppilasmäärän lisäksi muun muassa perusopetuksen lain 3§a sekä 16–17 § mukaiset oppilaan edun ensisijaisuus sekä oikeus tarvittavaan tukeen. Pyritään oppilasmyönteiseen, optimaaliseen, kustannustehokkaaseen ja työntekijäystävälliseen henkilöstösuunnitteluun oppilasmäärän vähentyessä.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026
Perusopetuksen oppilaita	349	318	324	312	310
Esiopetuksen oppilaita	23	29	32	31	21
Henkilöstö lkm.	44	41	39,5	40	39,5
Kokonaistuntien määrä	754,9	754,9	780,9	780,9	780,9
Jatko-opintoihin päässeet/ päättötodistuksen saaneet	34/35	44/44	44/44	33/33	37/37

Oppilaskohtaiset kustannukset

	Kokonaiskustannukset €/oppilas
2009 tilinpäätös	6 378
2010 tilinpäätös	6 820
2011 tilinpäätös	7 125
2012 tilinpäätös	8 035
2013 tilinpäätös	8 686
2014 tilinpäätös	8 732
2015 tilinpäätös	8 335
2016 tilinpäätös	8 550
2017 tilinpäätös	8 638
2018 tilinpäätös	7496

2019 tilinpäätös	7802
2020 tilinpäätös	7820
2021 tilinpäätös	7575*
2022 tilinpäätös	7792
2023 talousarvio	9873*
2024 talousarvio	10119*

*Kokonaiskustannukset ilman sisäisiä vuokria, sisäisiä eriä, poistoja, hankkeita ja valtion erityisavustuksia muodostuvat toimintakuluista jaettuna perusopetuksen oppilasmäärällä. (KP 3120, 3121, 3128)

Vuonna 2024 oppilaskohtaisen hinnan nousuun vaikuttavat eri tekijät. Henkilöstökuluissa on raamin mukaiset korotukset sekä henkilöstömuutokset. Palvelujen ostoissa on raamin mukaiset korotukset sekä korotus kotikuntakorvauksiin 25 000 euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat osiossa raamin mukaisten korotusten lisäksi koulun kalustoon on siirretty investointirahoituksesta 5000 euroa, mikä näkyy korotuksena.

Toimintatulot ja -menot

KP 3106, 3120, 3121, 3123, 3127, 3128

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	268 252	199 900	219 800	219 800	219 800
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 738 862	-3 856 412	-3 962 058	-3 996 566	-4 039 964
TOIMINTAKATE	-3 470 610	-3 656 512	-3 742 258	-3 776 766	-3 820 164
Suunnitelman mukaiset poistot	-152 826	-182 482	-193 660	-193 660	-193 660
Poistot ja arvonalentumiset	-152 826	-182 482	-193 660	-193 660	-193 660
TILIKAUDEN TULOS	-3 623 437	-3 838 994	-3 935 918	-3 970 426	-4 013 824

KP 3120, 3121, 3128 (toimintakulut ilman sisäisiä eriä)

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	242 000	198 000	218 500	218 500	218 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 589 301	-3 696 587	-3 825 583	-3 858 565	-3 900 437
TOIMINTAKATE	-3 347 301	-3 498 587	-3 607 083	-3 640 065	-3 681 937
Suunnitelman mukaiset poistot	-152 826	-182 482	-193 660	-193 660	-193 660
Poistot ja arvonalentumiset	-152 826	-182 482	-193 660	-193 660	-193 660
TILIKAUDEN TULOS	-3 500 127	-3 681 069	-3 800 743	-3 833 725	-3 875 597

3131 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston arvot

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

Perustehtävä ja palveluajatus

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taito- ja taideaineet, musiikki, tietotekniikka sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Opiston omistaa Ylivieskan kaupunki ja sopimuskuntina ovat Alavieskan ja Sievin kunnat.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026

Kansalaisopiston toimenpiteiden pohjana on Ylivieska - Kasvun kaupunki -strategiasta osiot Koulutuksesta osaamista ja Palveluista hyvinvointia.

Toiminnan painopiste on alueen asukkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus ja tavoitteena on turvata toiminta-alueen asukkaille mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja sen avulla lisätä ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Kuntalaiskuuleminen, yhteistyö eri hallintokuntien ja laajan sidosryhmäverkoston kanssa ovat tärkeitä opetustoiminnan kehittämistyössä ja kurssisuunnittelussa. Ylivieskan kaupungin strategian mukaisesti kiinnitetään huomioita aktiiviseen opiston toiminnan ja kurssien markkinointiin, sekä monikanavaisen viestintään siten, että kaikki ikä- ja kohderyhmät otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Laadukkaan opetuksen varmistamiseksi kansalaisopistolla tulee olla riittävät henkilöstö- ja talousresurssit. Edellisen lisäksi opetustilojen tulee täyttää ainekohtaiset vaatimukset niin turvallisuuden kuin välineiden osalta, jotta voidaan varmistaa mahdollisuus toiminnan ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Koronapandemian selättämisen jälkeen henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää samoin kuin henkilöstön täydennyskoulutus. Viikoittaisten henkilöstöpalavereiden tavoitteena on kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa ja lisätä työhyvinvointia.

Kansalaisopisto verkostoituu aktiivisesti toiminta-alueellaan kaupungin eri hallintokuntien, kolmannen sektorin, seurojen ja yhteisöjen kanssa ja näin vaikuttaa osaltaan opetustoiminnan lisäksi paikalliskulttuurin ylläpitämiseen, alueen kulttuurielämän monipuolistamiseen sekä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen.

Lähivuosien suurimpana kehittämiskohteena opistossa on osaamisperusteisuus, sen myötä opiskelijoiden osaamisen näkyväksi tekeminen sekä opintasuoritusten vaiheittainen siirtäminen Koski-tietovarantoon. Tämä edellyttää riittävää resursointia erityisesti hallinnon henkilöstön lisäämiseen sekä henkilöstön koulutukseen.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026
Tunteja Alavieskassa	658	1200	1200	1200	1200
Oppilasmäärä	178	400	400	400	400
Menot €/h	25,48	26	26	26	26

Toimintatulot ja -menot

KP 3131

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 498	-31 712	-32 500	-32 500	-32 500
TOIMINTAKATE	-14 498	-31 712	-32 500	-32 500	-32 500
TILIKAUDEN TULOS	-14 498	-31 712	-32 500	-32 500	-32 500

3141 Musiikkiopisto

Arvot

Yksilöllisyys – Yhteisöllisyys
Tavoitteellisuus – Elämyksellisyys

Perustehtävä ja palveluajatus

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on alueellinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa. Ylivieskan lisäksi toimialueeseen kuuluvat sopimuskunnat Alavieska, Kalajoki, Pyhäjoki, Reisjärvi ja Sievi.

Toimintasuunnitelma 2024–2026

Musiikkiopisto on oman alansa erityisosaamista näkyväksi tekevä toimija kaikissa jäsenkunnissa. Järjestämme toimialueellamme monipuolisia, eri kohderyhmille suunnattuja konsertteja. Teemme yhteistyötä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa oppilasmäärän ylläpitämiseksi. Toimintamme tunnetaan laadukkaasta opetuksesta, jonka turvaamme jatkossakin oikea-aikaisella rekrytoinnilla.

Kiinnitämme opetussuunnitelman kehitystyössä erityistä huomiota siihen, että saamme oppilaat sitoutumaan tavoitteelliseen, pitkäjänteiseen harrastukseen. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni oppilas suorittaisi taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän kokonaisuudessaan ja saisi päättötodistuksen

Haluamme ylläpitää luovaa toimintailmapiiriä, joka kannustaa yhteistyöhön sekä oppilaitoksen sisällä, että myös ulkopuolisten tahojen kanssa. Toteutamme opetushallituksen erillisvaltionavulla Matka barokin maailmaan -hankkeen, joka aikakauden musiikkiin tutustumisen lisäksi tukee oppilaiden ja opettajien yhteisöllisyyden kokemusta. Huomioimme toiminnassamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mm. välittämällä musiikin kautta hyvinvointia erilaisille kohderyhmille.

Tuemme opettajien ja hallinto henkilöstön osaamista ja jaksamista koulutussuunnitelman mukaisesti ammatillisten koulutusten avulla. Kehitämme edelleen Eepos-oppilaitoshallinto-ohjelman käyttöä ensisijaisena tiedotuskanavana oppilaille ja huoltajille.

Pidämme huolta opetustilojen turvallisuudesta pitämällä turvallisuusohjeistukset ajan tasalla ja pyrimme lisäämään kestävä kehityksen periaatteiden noudattamista.

Toimintasuunnitelma

- Varhaisiän musiikkikasvatuksen vetovoimaisuus ja soitinvalmennuksen ryhmäopetuksen kehittäminen. Muskarilaisten määrän ylläpitäminen, valmennuksen kautta varsinaisiksi oppilaisiksi tulevien oppilaiden määrän ylläpitäminen.
- Opetussuunnitelman kehitystyössä erityishuomio oppilaiden sitouttamiseen pitkäjänteiseen harrastukseen.
- Monipuolisten konserttien järjestäminen erilaisille kohderyhmille.
- Asianmukaiset toimintatilat.
- Alavieskan viikkotuntimäärä talousarviossa 2024 keskimäärin 33 h/vko

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026
Tunteja Alavieskassa	1102,5	1 225	1155	1155	1125
Oppilasmäärä	26	25	25	25	25
Menot €/h	31,46	29	31,52	30	30

Toimintatulot ja -menot

KP 3141

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 692	-34 820	-36 411	-36 411	-36 411
TOIMINTAKATE	-34 692	-34 820	-36 411	-36 411	-36 411
TILIKAUDEN TULOS	-34 692	-34 820	-36 411	-36 411	-36 411

3212 Kirjastopalvelut

Kirjastotoimen arvot

- **Yhdenvertaisuus**
- **Yhteisöllisyys**
- **Kestävä kehitys**
- **Sananvapaus**
- **Ennakkoluulottomuus**
- **Avoimuus**
- **Rohkeus**
- **Luotettavuus**

Perustehtävä

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (29.12.2016/1492). Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Uudessa laissa korostetaan asiakkaan tasavertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Tämä näkyy mm. siten, että kirjastot eivät peri varausmaksuja. Kirjasto tarjoaa myös entistä laajemmat e-aineistopalvelut asiakkailleen.

Lisäksi laki edellyttää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen sisällöllistä kehittämistä. Kirjaston toimintoja arvioidaan jatkuvasti ja systemaattisesti laadun ja tuloksellisuuden pohjalta. Kunnassa on kaksi kirjastoa, joista toinen toimii omassa rakennuksessaan ja toinen yhtenäiskoulun tiloissa koulukirjastona. Kirjasto on myös tila, jossa kuntalaiset voivat oppia, harrastaa, kokoontua, tehdä töitä ja viihtyä.

Toimintasuunnitelma

- Kirjasto on palveluaitis ja laadukas lähipalvelu
- Kirjastoaineisto on ajantasaista (hankinnat, poistot)
- Kirjastossa on riittävästi ammattitaitoista ja pätevää henkilökuntaa
- Koulukirjastotoiminta
- Lukuharrastuksen edistäminen (satutunnit, kirjailijavierailut, kirjavinkkaus)
- Pyritään terveyttä edistävien asioiden toteuttamiseen tavoitteiden mukaisesti – kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia.
- Joki-kirjastojen yhteinen hanke: Karttamerkit kohdalleen: Jokikirjastolaiset yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä, Avin rahoitus. Haapajärvi hallinnoi.
- Kirjaston tapahtumat ja taidenäyttelyt
- Kirjasto kaikkien kuntalaisten tilana (harrastaminen, opiskelu, etätyö, kokoontuminen)
- Itsepalveluautomaatin hankinta (entisen selainperustaisen itsepalvelujärjestelmän tietoturva-vaatimusten takia)
- Omatoimikirjasto-selvitys Haapaveden ja Sievin kanssa joko hankkeena tai omavaraisesti
- Pohjoisen eKirjaston rinnalle nousee valtakunnallinen eKirjasto tulevana vuosina

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026
Lainojen lukumäärä	42 967	43 000	43 000	43 000	43 000
Lainat/asukas	17,25	16,4	17,2	17,2	17,2
Lainat/aukiolotunti, 1842 h	23,32	22,6	23,2	23,3	23,3
Kustannukset €/laina	5,94	6,16	6,77*	6,82*	6,87*
Henkilöstö lkm.	3	3	3	3	3

(*Toimintakulut jaettuna lainojen lukumäärällä)

Toiminta tulot ja -menot

KP 3212

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 454	1 220	1 270	1 270	1 270
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-251 938	-278 327	-291 336	-293 294	-295 512
TOIMINTAKATE	-249 484	-277 107	-290 066	-292 024	-294 242
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 487	-7 486	-7 486	-7 486	-7 486
Poistot ja arvonalentumiset	-7 487	-7 486	-7 486	-7 486	-7 486
TILIKAUDEN TULOS	-256 970	-284 593	-297 552	-299 510	-301 728

3221, 3222 Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut

Nuorisopalvelujen arvot

- Samanvertaisuus
- Toisen ihmisen kunnioittaminen
- Lapset ja nuoret ensin

3221 Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut

Perustehtävä

Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Toimintasuunnitelma

- Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhdessä yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten sekä alueellisten toimijoiden kanssa.
- Koulunuorisotyön toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa.
- Nuorisovaltuuston toiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.
- Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen, sekä paikallisen nuorisotyön toimintakulttuurin ajanmukaistaminen suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.
- Nuorisotilan kehittäminen nykyaikaiseksi ja viihtyisäksi yhteistyössä Virin, teknisten palvelujen ja nuorten kanssa.
- Nuorisotyön suuntaaminen myös varhaisnuorille (10–12-vuotiaille) tukien kotien ja koulun kasvatustyötä.
- Kuntien välinen yhteistyö mm. nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja etsivän nuorisotyön puitteissa.
- Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen nuorisopalvelujen osalta.
- Osallistuminen Oulun eteläisen NUPS –hankkeeseen.
- Osallistuminen Ysipykälä -hankkeeseen, nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkostojen toiminnan kehittäminen.
- Retki-, leiri-, ja muun vapaa-aikatoiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.
- 4H:n toiminta- ja vuokratuki maksetaan erillistä selvitystä vastaan sopimuksen mukaan.

3222 Jelppiverkko

Perustehtävä

Jelppiverkko tuottaa matalan kynnyksen yksilö- ja starttivalmennusta, seinätöntä työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä sekä paikallisesti että alueellisesti. Jelppiverkko tarjoaa yksilöllistä tukea ja ohjausta Alavieskan 15–28-vuotiaille tuen tarpeessa oleville nuorille. Jelppiverkon toiminta on nuorille vapaaehtoista, nuoria osallistavaa ja ehkäisee syrjäytymistä.

Toimintasuunnitelma

- Jelppiverkon etsivä nuorisotyöntekijä toimii Alavieskassa. Etsivän nuorisotyöntekijän resurssi on yksi henkilötyövuotta eli yksi työntekijä, 36,25 h työajalla. Nuorisotyöntekijänpalvelusta myydään 30 % Merijärven kunnalle. Myös kustannukset jakautuvat näin ollen Alavieskan ja Merijärven kesken samassa suhteessa. Kuntien välillä on tehty sopimus toiminnan toteuttamisesta toistaiseksi.
- Etsivää nuorisotyötä toteutetaan ja kehitetään yhteistyössä ylikunnallisen Jelppiverkko-hankkeen kautta.
- Jelppiverkko-hanketta hallinnoi Oulaisten kaupunki, joka on palkannut hankkeelle koordinaattorin.
- Jelppiverkko toimii kahdeksan kunnan alueella: Kalajoki, Merijärvi, Alavieska, Ylivieska, Reisjärvi, Oulainen, Sievi ja Haapavesi. Etsivää nuorisotyötä tehdään kaikissa kahdeksassa kunnassa sekä yksilö- ja starttivalmennusta Alavieskaa, Merijärveä ja Reisjärveä lukuun ottamatta muissa kunnissa.

- Jelppiverkon rahoitus muodostuu etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksista ja kuntien rahoituksesta. Rahoituspäätös tulee kuntiin vuosittain takautuvasti huhtikuussa. Alkuvuosi on kunnan omarahoitteista toimintaa. Kunnan rahoitus tasoitetaan loppuvuoden aikana valtion rahoituksella. Koska Jelppiverkon etsivän nuorisotyöntekijän työajasta myydään 30 % Merijärven kunnalle, Alavieskan omarahoitusosuus on maltillinen vuositasolla eikä aiheuta kustannuslisäystä talousarvioon.
- Tämänhetkinen rahoitus päättyy 19.1.2024, jonka jälkeen kunta rahoittaa toimintaa omarahoitteisesti, kunnes rahoituspäätös saadaan huhtikuussa 2024. Saadulla rahoituksella katetaan kuluja takautuvasti toimikauden alusta eli 20.1.2024 alkaen. Näin toimitaan myös muissa Jelppiverkon kunnissa. Rahoituksen määrä riippuu valtion hyväksytystä talousarviosta vuodelle 2024.
- Valmistellaan vuonna 2024 etsivän nuorisotyöntekijän toimen muuttamista toistaiseksi voimassa olevaksi vuoden 2025 alusta alkaen, työsuhde on voimassa niin kauan kuin tehtävään saadaan valtionavustusta. Palkkakuluista tulee 70 % Alavieskaan ja 30 % Merijärvelle. Työntekijän työajan myymisestä Merijärvelle on tehty Merijärven kanssa sopimus. Vakinaistaminen on toteutettu muissa Jelpin kunnissa paitsi Alavieskassa.
- Hankerahoitus haetaan OKM:ltä vuosittain Oulaisten kaupungin hallinnoimana. Etsivän nuorisotyön tarve on jatkuva ja rahoitus on pysyvä. Etsivä nuorisotyö on nuorisolain mukaista toimintaa §10–12.
- Kustannusvaikutus on talousarviossa samalla tasolla kuin vuonna 2023 raamin mukaisilla korotuksilla.
- Nuorisopalveluihin on lisätty puuttuneet vuokratulot 12 000 euroa.

Toimintamenot ja -tulot

KP 3221 Nuorisopalvelut

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	162	1 500	1 500	1 500	1 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 998	-130 943	-161 265	-151 897	-152 297
TOIMINTAKATE	-109 836	-129 443	-159 765	-150 397	-150 797
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633
Poistot ja arvonalentumiset	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633
TILIKAUDEN TULOS	-113 470	-133 076	-163 398	-154 030	-154 430

KP 3222 Jelppiverkko

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	18 614	34 500	34 500	34 500	34 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-23 144	-44 750	-45 842	-46 512	-46 982
TOIMINTAKATE	-4 530	-10 250	-11 342	-12 012	-12 482
TILIKAUDEN TULOS	-4 530	-10 250	-11 342	-12 012	-12 482

3231 Museo

Perustehtävä

Museolaissa (314/2019) säädetään museotoiminnan tavoitteena olevan väestön ymmärryksen ylläpitäminen ja vahvistaminen kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperinnöstä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Toimintasuunnitelma

- Museo avoinna heinäkuussa
- Kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen (tapahtumat ja näyttelyt)
- Hannulan talo toimintaa pyörittää yhdistys, jonka tapahtumatuotantoa kunta tukee rahallisesti. Kunta vastaa rakennuksen ylläpidosta (tekniset palvelut).

Toimintatulot ja -menot

KP 3231

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 824	-11 807	-18 548	-18 548	-18 548
TOIMINTAKATE	-6 824	-11 807	-18 548	-18 548	-18 548
Suunnitelman mukaiset poistot	-742	-742	-742	-742	-742
Poistot ja arvonalentumiset	-742	-742	-742	-742	-742
TILIKAUDEN TULOS	-7 566	-12 549	-19 290	-19 290	-19 290

Museon sisäiset vuokrat ovat nousseet noin 6 286 euroa mm. Hannulan talon kiinteistön siirryttyä takaisin kunnan hallintaan.

3261 Kulttuuripalvelut

Perustehtävä

Laissa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019) kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään, että kunnan tehtävänä on:

- edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle
- edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa
- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Toimintasuunnitelma

- Kaikenikäisille tarkoitettujen kulttuuritilaisuuksien järjestäminen kunnassa vuosikelloa toteuttaen ja huomioiden kulttuurin monialaisuus ja eri kohderyhmät
- Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan järjestäminen osana yhtenäiskoulun toimintaa
- Hyte-toiminta
- Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutus yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa
- Kaikukortti-toiminnan jatkaminen
- Kulttuurikaveri-toiminnan organisointi
- Perinnetoimikunnan tapahtumatuotanto yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Alavieska-päivien järjestäminen yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa
- Alavieska-päivien kuluja on siirretty talousarviovarauksena Kulttuurin kustannuspaikalta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannuspaikalle
- Siirtolaisuus-hankkeessa mukana mm. tiedontallentajana
- Avustukset ja stipendit kulttuuritoimijoille
- Kulttuurimatkailuhanke KUMA, jossa mukana Alavieska, Haapajärvi, Kalajoki, Kempele, Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Sievi ja Ylivieska. Maaseuturahaston rahoittama hanke vuosille 2022–2024.
- Alavieska on Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki- hankkeessa mukana

Toimintatulot ja -menot

KP 3261

	Tilinpäätös 2022 + muutokset 2023	Talousarvio	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	886	0	400	400	400
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 417	-21 140	-20 204	-20 492	-20 798
TOIMINTAKATE	-11 531	-21 140	-19 804	-20 092	-20 398
TILIKAUDEN TULOS	-11 531	-21 140	-19 804	-20 092	-20 398

3311 Liikuntapalvelut

Perustehtävä

Liikuntatoimi luo edellytykset yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen huolehtimalla liikunta-alueiden kunnostamisesta ja hoidosta sekä tukemalla seuratoimintaa, joka mahdollistaa monipuolisen nuorisoliikunnan järjestämisen. Liikuntatoimen palveluiden tuottamisessa korostuu yhteistyön periaate eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut Alavieskan kunnassa tuottaa Alavieskan Viri.

Toimintasuunnitelma

Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttamiseen osallistuminen liikuntatoimen osalta tavoitteena, että asukkaat liikkuvat ja kuntoilevat aktiivisemmin.

- Maksuttomien liikuntaryhmien säilyttäminen kaiken ikäisille.
- Erityisryhmien liikunnan järjestäminen yhteistyössä Alavieskassa toimivien yhdistysten ja Pohteen kanssa.
- Yhteistyön kehittäminen Pohteen kanssa liikuntapalveluketjun mukaisesti.
- Tietoisuuden lisääminen paikallisista luontoliikuntamahdollisuuksista sekä ohjatut retket luonnossa.
- Lähiliikunta-alueen kartoittaminen Pappilanniemeen
- Pyöräilyreitistöjen kehittäminen
- Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi –kärkihankkeessa aloitettujen toimintatapojen jatkaminen: ohjatut voima- ja tasapainoharjoitteluryhmät.
- Työkäisten liikuntaryhmien ja testauspäivien jatkaminen.
- Liikuntapalveluiden suunnitelmallisuuden lisääminen yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa ja markkinoinnin tehostaminen.

Liikuntasopimuksen hinnan määritetään yhteisellä sopimuksella heinäkuun indeksin mukaan. Vuonna 2024 korotus sidotaan elinkustannusindeksiin, jolloin korotus on suurempi kuin aiemmin korotuksen ollessa 6,44 %. Korotus tehdään Urheiluseura Virin aloitteesta. Indekskorotuksen tarkoituksena on pitää liikuntasopimus elinkustannusten kehityksessä mukana ja näin mahdollistaa laadukkaiden liikuntapalvelujen kustannustehokas tuottaminen myös jatkossa vastaavanlaisina, kuin ne on sopimusta tehtäessä tarkoitettu.

Toimintatulot ja -menot KP 3311

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-110 057	-110 350	-132 850	-137 396	-142 152
TOIMINTAKATE	-110 057	-110 350	-132 850	-137 396	-142 152
Suunnitelman mukaiset poistot	-35 953	-35 505	-19 196	-19 196	-19 196
Poistot ja arvonalentumiset	-35 953	-35 505	-19 196	-19 196	-19 196
TILIKAUDEN TULOS	-146 010	-145 855	-152 046	-156 592	-161 348

3321 Ennalta ehkäisevä päihdetyö

Perustehtävä

Ehkäisevän päihdetyön lain mukaan ehkäisevän päihdetyön tarkoituksena on vähentää päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä kunnan omilla toimilla.

Toimintasuunnitelma

- Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ehkäisevä päihdetyö.
- Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen ja toteuttaminen kaikenikäisille.
- Alueellinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä.
- Eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettava ehkäisevän päihdetyön tapahtuma.
- Kaikki päihteen toiminta on ennalta ehkäisevää päihdetyötä kunnassa.

Toimintatulot ja -menot

KP 3321

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-516	-2 130	-2 225	-2 225	-2 225
TOIMINTAKATE	-516	-2 130	-2 225	-2 225	-2 225
TILIKAUDEN TULOS	-516	-2 130	-2 225	-2 225	-2 225

3138, 3139 Erillisrahoitukset ja hankkeet

Haemme toiminnan kannalta merkityksellisiä hankkeita ja erillisrahoituksia. Alla yhteenveto tämän hetken tilanteesta saaduista ja haetusta rahoituksista.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hankkeet 2024	
Varhaiskasvatus	Kesto
Varhaisen tuen ja yhdenvertaisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa ja lapsipeheiden keskuudessa kunnassamme	2kk
Esi- ja perusopetus	
Koulujen kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen 2023 (OPH)	12kk
Mun harrastus- Alavieska harrastaa Harrastamisen Suomen malli 23-24	6kk
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2023–2024	3kk
Nuorisopalvelut	
Jelppiverkko etsivä nuorisotyöntekijä, yhteinen työntekijä Merijärven kanssa	12kk
NUPS jatkohanke	12kk
Ysipykälä	12kk
Kirjasto ja kulttuuri	
Karttamerkit kohdalleen - Jokikirjastolaiset yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä	12kk
KUMA Kulttuurimatkailusta hyvinvointia	12kk
Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki	12kk
Kotouttaminen	
Maahanmuuttajaperheiden hyvinvoinnin tukeminen	12kk

Toimintatulot- ja menot KP 3138, 3139

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	123 014	31 660	31 660	31 660
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11	-145 100	-40 327	-40 327	-40 327
TOIMINTAKATE	-11	-22 086	-8 667	-8 667	-8 667
TILIKAUDEN TULOS	-11	-22 086	-8 667	-8 667	-8 667

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ

Toiminta tuotot ovat pienentyneet vuoden 2023 talousarviosta vuoden 2024 talousarvioon nähden 107 404 euroa vähentyneiden erillisrahoitusten vuoksi.

Talousarvion 2024 tilikauden tulos on kasvanut 92 859 euroa eli 1,45 % vuoden 2023 talousarvion tasosta.

Toimintakuluissa henkilöstökuluissa vuoden 2023 talousarviosta laskua on 50 838 euroa huolimatta huomioiduista 3 % palkankorotuksista ja henkilöstömuutoksista. Tämä johtuu mm. hanketyöntekijöiden vähentymisestä. Palkkakuluissa on huomioitu palvelualueen lain velvoittamat toiminnot. Kotouttamisen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen talousarviovaraus pienenee palvelujen ostoissa on 64 407 euroa, mikä vaikuttaa tilikauden tulokseen positiivisesti. Poistot ovat vähentyneet 19 265 euroa.

Henkilöstökulut olisivat nousseet suoralla raamin mukaisella 3% korotuksella talousarviosta 2023 eli 116 020 euroa. Kaikki muut toimintakulut olisivat nousseet suoralla raamin mukaisella 2,3% korotuksella talousarviosta 2023 eli 61 935 euroa. Talousarviossa 2024 nousua muissa toimintakuluissa oli 55 558 euroa.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa toimintakuluissa säästöä vuoden 2024 talousarviossa, verrattuna vuoden 2023 talousarvioon raamin mukaisilla korotuksilla, on tullut yhteensä 173 235 euroa. Tämä on sivistys- ja hyvinvointipalvelujen sopeuttamisohjelman toteutuma talousarviossa vuonna 2024. Muutokset sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hyväksymään esitykseen johtuvat lisätyistä ksylytoli-pastilleista ja Virin vuokravarauksesta.

Talousarvio 2024 on laskettu tarkasti ja sisältää selkeitä riskejä. Oppilaiden tuen tarpeen määrä saattaa lisätä menoja ennakoimattomasti. Sairaushoitoihin ja tilapäisiin työntekijöihin on varattu vähemmän rahaa kuin vuonna 2023. Yleinen kustannustason nousu voi vaikuttaa toimintakuluihin. Valtion talouden päätökset koskien vuoden 2024 valtion eri rahoituksia tuo myös mukanaan epävarmuustekijöitä. Tämä on hyvä tiedostaa, vaikka kustannusnousua on jo nyt talousarviossa huomioitu.

Toimintatulot ja -menot

KP 3100-3321

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	561 112	491 334	383 930	383 930	383 930
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 041 804	-6 560 151	-6 564 871	-6 615 650	-6 673 409
TOIMINTAKATE	-5 480 692	-6 068 817	-6 180 941	-6 231 720	-6 289 479
Suunnitelman mukaiset poistot	-236 368	-298 034	-278 769	-278 769	-278 769
Poistot ja arvonalentumiset	-236 368	-298 034	-278 769	-278 769	-278 769
TILIKAUDEN TULOS	-5 717 060	-6 366 851	-6 459 710	-6 510 489	-6 568 248

50 TEKNISET PALVELUT

Perustehtävä ja palveluajatus teknisissä palveluissa

Teknisten palvelujen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö tiiviissä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Teknisten palvelujen vastuualueet ovat

- teknisen toimen hallinto
- kuntatekniikan palvelut
- liikenneväylät
- viranomaispalvelut
- ympäristönsuojelu
- ympäristöterveydenhuolto
- tilapalvelut
- vesihuolto

5011–5051 Teknisen toimen hallinto, asema- ja yleiskaavoitus, tapahtumat

Perustehtävä

Teknisen hallinnon tehtävänä on pitää tekniset palvelut toimintakykyisenä.

Asemakaavoituksen tavoitteena on alueen historian ja erityispiirteiden huomioiminen rakentamisessa, turvallisten ja viihtyisien asuinalueiden luominen sekä ylläpitäminen.

Tapahtumien tarkoitus on lisätä viihtyisyyttä ja virikkeellisyyttä kuntalaisille.

Toimintasuunnitelma

- Huolehditaan siitä, että teknisiä palveluita tuottava yksikkö on toimintakykyinen. Seurataan työssä jaksamista ja koulutustarpeita.
- Asumisviihtyisyyden ja tonttitarjonnan parantaminen kuntastrategian ja investointiohjelman mukaisesti
- Asemakaavan ajantasaisuudesta huolehtiminen
- Alavieskassa järjestettävien tapahtumien tukeminen ja markkinoiden järjestäminen

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	60	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-68 902	-80 029	-80 980	-80 980	-80 980
TOIMINTAKATE	-68 842	-80 029	-80 980	-80 980	-80 980
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 899	-11 898	-9 330	-9 330	-9 330
Poistot ja arvonalentumiset	-11 899	-11 898	-9 330	-9 330	-9 330
TILIKAUDEN TULOS	-80 741	-91 927	-90 310	-90 310	-90 310

5111–5153 Kuntatekniikan palvelut

Perustehtävä

Kuntatekniikan palvelut vastaa kunnan yleisten alueiden kunnossapidosta sekä huolehtii viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin- ja elinympäristön ylläpidosta ja luomisesta.

Menokohta sisältää:

- Puistot ja yleiset alueet
- Jätehuolto
- Maa- ja metsätilat

Toimintasuunnitelma

- Metsäomaisuuden hoito laaditun metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja ottamalla huomioon talouden sopeuttamisohjelma.
- Puistojen, yleisten alueiden ja kunnan omistamien kiinteistöjen osalta haittakasvien poistoa jatketaan, pääpaino edelleen kurturuusuilla. Lisäksi puistojen hoitoa tehostetaan ostopalveluilla.
- Edistetään kierrätystä tarjoamalla kuntalaisille muovinkeräystä.
- Lisätään Alavieskanjärven virkistysalue aktiivisesti kunnossapidettäviin kohteisiin, n.10000 m².
- Parannetaan Alavieskanjärven uimarantaa rakentamalla pukukoppi sekä wc-tilat.

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	19 121	27 000	9 000	9 000	9 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-51 716	-66 173	-87 547	-85 547	-85 547
TOIMINTAKATE	-32 596	-39 173	-78 547	-76 547	-76 547
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 006	-8 777	-17 004	-17 004	-17 004
Poistot ja arvonalentumiset	-8 006	-8 777	-17 004	-17 004	-17 004
TILIKAUDEN TULOS	-40 602	-47 950	-95 551	-93 551	-93 551

5211–5212 Liikenneväylät

Perustehtävä

Menokohta sisältää:

- Kaavateiden hoito
- Yksityistiet

Toimintasuunnitelma

- Osallistuminen alueelliseen liikenneturvallisuustyön toimijamalliin ja asioiden täytäntöönpano
- Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jakaminen
- Tiestön kunnan tarkkailu ja tienhoito
- Liikennemerkkien kunnosta sekä ajantasaisuudesta huolehtiminen
- Pokelantielle tehdään ajohidaste

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 720	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-161 406	-154 200	-175 945	-173 945	-173 945
TOIMINTAKATE	-159 687	-154 200	-175 945	-173 945	-173 945
Suunnitelman mukaiset poistot	-71 624	-70 488	-78 336	-78 336	-78 336
Poistot ja arvonalentumiset	-71 624	-70 488	-78 336	-78 336	-78 336
TILIKAUDEN TULOS	-231 311	-224 688	-254 281	-252 281	-252 281

5511–5532 Viranomaispalvelut

Perustehtävä

Suorittaa maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristösuojelulain ja palo- ja pelastuslain mukaiset viranomaistehtävät.

Menokohta sisältää:

- Rakennustarkastus
- Ympäristönhoidon viranomaistehtävät
- Ympäristöterveydenhuollon tehtävät

Toimintasuunnitelma

- Ympäristösuojelulain määrittelemän jätevesien käsittelyjärjestelmien kunnostuksen seuranta ja yhteydenotto kiinteistöihin, joita laki koskee: "Jätevesijärjestelmä on uudistettava 31.10.2019 mennessä, jos rakennus sijaitsee ranta-alueella (enintään 100 m vesistöstä tai merestä) tai pohjavesialueella."
- Rakennuslupien määrä n. 40 kpl/v ja rakennusvalvontaan liittyvien ilmoitusten määrä n. 10 kpl/v.
- Ympäristölupien valvontataksojen uudistamisen jatkaminen
- Ympäristönsuojelusäntöjen hyväksyminen
- Ympäristöterveydenhuoltopalvelut ostetaan yhteistoiminta-alueelta, jossa Ylivieskan kaupunki on vastuukunta.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026
Myönnetyt rakennus- ja toimenpideluvat	27	55	40	50	50
Ilmoitukset	7	10	10	10	10

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 065	18 523	7 650	8 250	8 250
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-487 940	-213 744	-236 007	-236 007	-236 007
TOIMINTAKATE	-470 875	-195 220	-228 357	-227 757	-227 757
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 818	-3 817	-3 817	-3 817	-3 817
Poistot ja arvonalentumiset	-3 818	-3 817	-3 817	-3 817	-3 817
TILIKAUDEN TULOS	-474 693	-199 037	-232 174	-231 574	-231 574

5590–6011 Tilapalvelut

Perustehtävä

Tilapalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan hallinnassa olevasta rakennusomaisuudesta sekä tarjota asiakkailleen rakennuttajapalveluja kustannustehokkaasti.

Asiakkaina ovat kunnan vuokra-asunnoissa asuvat, vuokrasuhteessa olevat yrittäjät, kunnan hallintokunnat sekä hyvinvointialue.

Menokohta sisältää:

- Kiinteistönhoito
- Puhtaanapitopalvelut (mm. piha-alueiden lumen auraus, hiekoitus ja harjaus)

Toimintasuunnitelma

- Kiinteistöjen kunnossapitoa tehostetaan hoitosopimuksilla.
- Kiinteistöstrategian hyväksyttäminen kunnanvaltuustossa
- Sisäilman laadun aktiivinen seuranta yhtenäiskoululla ja kunnantalolla
- Kuntoarvion laadinta osaan Laidunpuiston rivitaloista

- Vuokra-asuntojen käyttöasteen säilyttäminen v. 2023 tasolla
- Vanhan Omavieskan purkamisen jatkaminen loppuun. Toimintakeskus ja vuokra-asunnot jätetään purkamatta.
- Yhtenäiskoulun kotitalousluokan liesien uusiminen

(sis. myös vuokra-asunnot)

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 841 655	1 842 102	1 848 797	1 863 607	1 863 608
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 240 753	-1 507 917	-1 433 526	-1 431 476	-1 431 476
TOIMINTAKATE	600 902	334 186	415 271	432 131	432 132
Suunnitelman mukaiset poistot	-400 904	-415 534	-397 683	-397 683	-397 683
Poistot ja arvonalentumiset	-400 904	-415 534	-397 683	-397 683	-397 683
TILIKAUDEN TULOS	199 997	-81 348	17 587	34 448	34 449

6501–6502 Vesihuolto

Perustehtävä

Turvata kuluttajien tarvitsema vesihuolto laadullisesti ja määrällisesti.

Menokohta sisältää:

- Vesilaitos
- Viemärlaitos

Toimintasuunnitelma

- Turvata kuntalaisten vesihuoltopalvelut
- Seurannan ja raportoinnin kehittäminen
- Vesi- ja viemärlaitoksen talouden tervehdyttämisen
- Talousveden ja jäteveden toiminta-alueiden määrittelemisen loppuun saattaminen
- Vuotovesien vähentäminen yhteistyössä alueen muiden viemärlaitosten kanssa
- Osallistua aktiivisesti alan tapahtumiin ja koulutustilaisuuksiin
- Nostaa vesihuoltolaitoksen osaamistasoa kouluttautumalla

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	512 429	522 840	524 840	528 840	528 840
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-608 895	-593 786	-589 684	-565 924	-565 924
TOIMINTAKATE	-96 466	-70 946	-64 844	-37 084	-37 084
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 362	-35 554	-38 256	-38 256	-38 256
Poistot ja arvonalentumiset	-34 362	-35 554	-38 256	-38 256	-38 256
TILIKAUDEN TULOS	-130 161	-106 500	-103 100	-75 340	-75 340

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 392 049	2 410 465	2 390 287	2 409 697	2 409 698
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 619 613	-2 615 848	-2 603 689	-2 573 879	-2 573 879
TOIMINTAKATE	-227 563	-205 383	-213 403	-164 182	-164 181
Suunnitelman mukaiset poistot	-530 613	-546 068	-544 426	-544 426	-544 426
Poistot ja arvonalentumiset	-530 613	-546 068	-544 426	-544 426	-544 426
TILIKAUDEN TULOS	-757 509	-751 451	-757 829	-708 608	-708 607

INVESTOINTIOSA

Kunnanhallitus

Kiinteä omaisuus

Perustehtävä

Kiinteä omaisuus käsittää maa-alueiden sekä muiden kiinteistöjen oston sekä kiinteistöjen myynnin ja investointiavustukset eri yhteisöille.

Toimintasuunnitelma

- Urheilukentän perusparannukseen haetaan valtionavustusta vuodelle 2024 ja peruskunnostus aloitetaan vuoden 2024 syyskaudella. Kunnostus jatkuu kevääseen 2025 saakka.
- Asuntopolitiikan ja elinkeinopolitiikan mukaisesti varataan riittävästi rahaa maanhankintaan ja jatkossa tonttitarjontaan. Uusia omakotitontteja myydään tavoitteen mukaan joka vuosi vähintään viisi taloussuunnitelmakaudella.
- Anttilanrannan sekä yhtenäiskoulun alueiden kehittäminen ja kaavoitushankkeiden käynnistäminen. Tarkoituksena lisätä koulualueen turvallisuutta ja vastata virkistysalueiden kehittämistarpeeseen. Anttilanrannan alueelle teetettiin luonnokset kaavamuutoksista jo vuonna 2023 ja näiden luonnosten pohjalta suunnitelmia tarkennetaan edelleen.
- Yksityisteiden kunnossapitoa tuetaan harkinnanvaraisella investointiavustuksella, jolla voidaan osittain tai kokonaan kattaa valtionavustuksissa tarvittava omarahoitusosuus.
- Liikuntapaikkojen investointiavustuksissa jatketaan Lumikurun kunnostuksia vuonna 2024. Parkkipaikan kuivatus ja alueen reitistö sekä oleskelupaikat ovat keskeisiä kunnostuskohteita, jotta toimintaa voidaan turvallisesti jatkaa. Frisbeegolf-radan rakennustöitä jatketaan.

Hanke	Kokonaiskust.	2024	2025	2026
Kunnan maanhankinta	265 000	145 000	60 000	60 000
Tontinmyynnit/maanmyynti	-75 000	-25 000	-25 000	-25 000
Liikunta-alueiden investointiavustukset	55 000	30 000	10 000	15 000
Yksityisteiden investointiavustukset	30 000	10 000	10 000	10 000
Urheilukentän peruskunnostus	1 467 400	500 000	967 400	0
Urheilukentän valtionavustus	-440 220	0	-440 220	0
Yhteensä	1 302 180	660 000	582 180	60 000

Sijoitukset

Toimintasuunnitelma

- Kunta on perustanut tytäryhtiön Alavieskan Asunnot Oy:n, johon valtuuston hyväksymän asuntopolitiikan vuosille 2020–2025 mukaan siirretään vaiheittain kunnan nykyistä vuokra-asuntokantaa. Lisäksi yhtiö rakentaa uusia rivitaloja/vuokra-asuntoja. Vuonna 2024 valmistuu v. 2023 rakentamaan aloitettu neljän vuokra-asunnon rivitalo Virinkankaan alueelle.
- Kunta varautuu elinkeinopolitiisiin sijoituksiin ja elinkeinopolitiikan mukaisesti mahdollisesti perustettaviin halliyhtiöihin.
- Sijoitukset yhtiöihin tehdään osakepääomaan ja SVOP-rahastoon (sijoitetun vapaan omanpääoman rahastoon). Alavieskan Asunnot Oy:n sijoitetaan 250 000 € ja muut kohdentamattomat 50.000 €.

Hanke	Kokonaiskust.	2024	2025	2026
Osakehankintojen varaukset	550 000	300 000	150 000	100 000
Yhteensä	550 000	300 000	150 000	100 000

INVESTOINNIT KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

	Kokonaiskust.	2024	2025	202
Menot	2 367 400	985 000	1 197 400	185 000
Tulot	-515 220	-25 000	-465 220	-25 000
Netto	1 852 180	960 000	732 180	160000

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Perustehtävä

Investoida ja toteuttaa hyvinvointia edistäviä hankkeita, jotka innostaisivat kuntalaisia liikumaan ja pysymään terveinä sekä parantaisivat Alavieskan virkistysmahdollisuuksia.

Toimintasuunnitelma

- Leikkikentän uudistamisen loppuun saattaminen 2 000 euroa. Viimeistellään leikkikentän uudistus mm. istutuksin.
- Koulun piha-alueen kehittäminen 15 000 euroa. Koulun piha-alueelle on pitkään kaivattu liikuntaa edistäviä ja käytön kannalta tärkeitä uudistuksia. Koulun piha on iso alue, johon tarvitaan ammatillista suunnitteluapua. Suunnittelu tehdään samaa matkaa Koulutien turvallisuuden parantamisen kanssa. Koulupihan kehittämisen ja Koulutien turvallisuuden parantamisen suunnitelmat toteutetaan vuosien 2025 ja 2026 aikana, jolloin uusitaan koulun pihojen telineitä, rakennetaan uutta mm. monitoimiareena, uusitaan koulun kenttä.
- Lähiliikunta-alueiden kunnostus ja kehittäminen erillisen suunnitelman mukaisesti. Ulkokuntosali sekä Led-valaistuksen uusinta Pappilanniemeen vartaan vuodelle 2025.

Hanke	Kokonaiskust.	2024	2025	2026
Liikunta-alueinvestoinnit	35 000	0	35 000	0
Leikkikentät	2 000	2 000	0	0
Koulukeskuksen lähiliikunta-alue	275 000	15 000	180 000	80 000
Yhteensä	312 000	17 000	215 000	80 000

INVESTOINNIT SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	Kokonaiskust.	2024	2025	2026
Menot	312 000	17 000	215 000	80 000
Tulot	0	0	0	0
Netto	312 000	17 000	215 000	80 000

Tekninen lautakunta

Muut rakennusinvestoinnit

Perustehtävä

Kunnan omistamien kiinteistöjen pitäminen niiden käyttötarkoitusta vastaavassa ja lain edellyttämässä kunnossa sekä asuinviihtyvyyden parantaminen.

Toimintasuunnitelma

- Mönkönvainioon varataan vuosittaisiin kunnostuksiin määrärahaa, lisäksi vuonna 2026 teetetään rakennuksille kuntoarvio sekä PTS.
- Karjapolulle asennetaan ilmalämpöpumput 2-3:een asuntoon sekä tehdään vuosittaisia kunnostuksia. Lämpöpumpuilla on tarkoitus lisätä asuntojen houkuttelevuutta ja nostaa vuokrausprosenttia.
- Laidunpuistossa uusitaan sadevesikouruja sekä tehdään vuosittaisia rakennusteknisiä korjauksia.
- Yhtenäiskoulun rakennustekniset korjaukset tehdyn kuntotutkimuksen mukaisesti. Vuodelle 2024 uusitaan kohteen videovalvonta, kunnostetaan ruokalaa sekä Alavieskasalia. Kunnostukset jatkuvat vuodelle 2025. Lisäksi ulkopuolen vesikatteiden kunnostuksia tehdään vuonna 2026.
- Kunnanvirastolla jatketaan peruskorjauksia käytävätilaan. Taloussuunnitelmavuosille 2025–2026 loppuosan peruskorjaukset.
- Peukaloisen päiväkodissa aloitetaan vuonna 2023 tehdyssä kuntotutkimuksessa havaittujen vikaantuneiden rakenteiden korjaaminen: ulkoseinien alaosien korjaukset, lattian tiivistykset, väliseinän alaosan korjaukset ja lattiamattojen uusiminen. Taloussuunnitelmavuosille 2025 vesikaton ja ulkoverhouksen peruskorjaukset.
- Koivukoti ostettiin kunnalle vuonna 2023, ja tavoitteena on saada kiinteistöön rakennettua kaksi asuntoa, josta toinen on kaksio. Suunnitelmana on saada kiinteistön molemmat asunnot vuokrauskäyttöön vuoden 2024 aikana.
- Koskenrannan rivitaloon rakennetaan kaukolämpöliittymä vuodelle 2025, jotta päästään eroon öljylämmityksestä.
- Tehdasrakennukset sisältävät vuodelle 2024 Kiinteistöosakeyhtiö Puurakenteentie 3 C:n kunnan omistamien osakkeiden väliseinän rakentamisen, jolloin osakkeet on helpompi myydä. Lisäksi vuonna 2025 Bianca-hallien osastointia jatketaan rakentamalla sähkönsyötön alamittariasemia lautakunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti.
- Teknisen varaston varastokatoksen rakentaminen siirtyy vuodelle 2025.

- Senioritalosta tehdään tarkemmat suunnitelmat sekä arkkitehtiluonnokset vuonna 2024, tarkoitus on edistää senioriasumista rakentamalla asumiseen sopivaa infrastruktuuria.
- Kirjastoon tehdään rakennusteknisiä kunnostuksia vuonna 2024, sekä kunnostetaan väestönsuojaa palvelemaan paremmin kokoustilana. Vuodelle 2025 kirjaston ilmanvaihtoon tehdään kunnostuksia sekä uusimisia.
- Paloaseman pesuhallin rakentaminen on tärkeä, jotta Alavieskan asemalla voidaan toteuttaa työturvallista pelastustoimintaa ”puhdas paloasema” -mallin mukaisesti, tähän investointiin saadaan palosuojelurahaston avustusta. Paloaseman pesuhallin rakentaminen jatkuu vuodelle 2024.

Hanke	Kokonaiskust	2024	2025	2026
Mönkönvainio	52 500	15 000	10 000	27 500
Karjapolku	30 000	10 000	10 000	10 000
Laidunpuisto	75 000	27 000	10 000	38 000
Yhtenäiskoulu	227 000	77 000	40 000	110 000
Kunnanvirasto	115 000	30 000	60 000	25 000
Peukaloinen	45 000	45 000	0	0
Koivukoti	20 000	20 000	0	0
Koskenranta	20 000	0	20 000	0
Tehdasrakennukset	45 000	25 000	20 000	0
Tekninen varasto	20 000	0	20 000	0
Senioritalo	20 000	20 000	0	0
Kirjasto	50 000	20 000	30 000	0
Paloaseman pesuhalli	155 000	155 000	0	0
Investointiavustus paloaseman pesuhalli	-63 000	-63 000	0	0
Yhteensä	811 500	381 000	220 000	210 500

Toimintasuunnitelma

- Jokiniituntien kevyenliikenteen väylän suunnitelmien eteenpäin vieminen on yksi tärkeimpiä ensi vuoden hankkeita. Suunnittelua tehdään tiiviissä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa ja käytetään mm. ELY-keskuksen kilpailuttamia ja hyväksymiä suunnittelijoita. Rakentaminen aloitetaan aikaisintaan vuonna 2025.
- Kaavateille tehdään kunnostussuunnitelmia sekä aloitetaan saneeraustoimet. Ensimmäisenä saneerataan Kallenpolku, samalla rakennetaan toimivat hulevesijärjestelmät alueelle, jotta kiinteistöillä on mahdollisuus johtaa hulevedet asianmukaisesti. Tällä vähennetään hule- sekä vuotovesiä, jotka tutkimusten mukaan ovat huomattavan suuret Kallenpolun alueella.
- Vuonna 2025 aloitetaan Puustellintien kunnostus, joka vaiheistetaan ainakin kahdelle vuodelle, kunnostuksen yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota jalankulkuturvallisuuteen.
- Rautiontien pyörätiestä tehdään yleissuunnitelma vuonna 2024, lupa suunnitteluun on saatu ELY:ltä vuonna 2023. Vuodelle 2024 lisäksi varataan mahdollisuus rakentaa Kivihaantietä eteenpäin Kivihaan alueen kaavan mukaisesti, jos mahdolliset alueen rakennussuunnitelmat lähtevät edistymään vuoden aikana.
- Siltatien kunnostuksen suunnittelu aloitetaan vuonna 2025.
- Kaavateiden katuvaloja edelleen vaihdetaan LED-valoiksi alue kerrallaan talousarvion puitteissa.
- Hulevesikunnostuksia tehdään Savelantielle, syvät ojat putkitetaan yhdistelmäputkilla ja kiinteistöille rakennetaan liittymiskaivot. Tällä parannetaan alueen viihtyisyyttä sekä saadaan kadulle parempi kuivatus. Lisäksi vuodelle 2025 aloitetaan päähulevesikanavien kunnostukset.
- Puistoissa ja muissa alueissa Vivunkummun pohjapadon korjaamiseen ja lisäaukon rakentamiseen on saatu lupa aluehallintovirastolta, lupa on voimassa kolme vuotta. Vivunkummun padon korjaustyöt aloitetaan vuonna 2025 ja mahdollisesti jälkitöitä tehdään vuonna 2026. Lisäaukon rakentamiseen haetaan avustusta.
- Liikenneväylätöissä viedään eteenpäin Teollisuuskylä-hankkeen valmistelua, tarkoituksena on strategian mukaisesti luoda yhtenäinen teollisuusalue Alavieskaan. Tavoitteena on myös saada hankkeelle avustusta.
- Tekniselle toimelle hankitaan uusi ruohonleikkuri tehostamaan ruohonleikkuuta sekä lisäämään toimintavarmuutta.

Hanke	Kokonaiskust	2024	2025	2026
Kaavatiet	915 000	255 000	340 000	320 000
Hulevesi	70 000	30 000	20 000	20 000
Liikenneväylätyöt	120000	10 000	0	110 000
Kaavateiden katuvalot	50 000	0	25 000	25 000
Puistot ja muut alueet	175 000	10 000	155 000	10 000
Teknisen toimen kalusto	10 000	10 000	0	0
Yhteensä	1 340 000	315 000	540 000	485 000

Vesilaitos

Toimintasuunnitelma

- Viemäriverkoston järjestelmällistä saneerausta jatketaan tulevana vuosina siten, että tehtyjen tutkimusten ja seurannan perusteella aletaan järjestelmällisesti saneeraamaan puutteita.
- Osallistutaan aktiivisesti alueellisiin vuotovesiselvityshankkeisiin.
- Talous- ja jäteveden automaatiota ja raportointia kehitetään edelleen siten, että seurattavuus ja ennakointi paranee.
- Talousveden käyttöturvallisuutta parannetaan investoimalla riskienkartoituksessa löytyneisiin puutteisiin.

Hanke	Kokonaiskust	2024	2025	2026
Vesijohtoverkosto	112 000	20 000	22 000	70 000
Viemäriverkosto	235 000	75 000	80 000	80 000
Yhteensä	347 000	95 000	102 000	150 000

INVESTOINNIT TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	Kokonaiskust	2024	2025	2026
Menot	2 561 500	854 000	862 000	845 500
Tulot	-63 000	-63 000	0	0
Yhteensä	2 498 500	791 000	862 000	845 500

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investointimenot ja -tulot yhteensä

	Kokonaiskust	2024	2025	2026
Menot	5 240 900	1 856 000	2 274 400	1 110 500
Tulot	-578 220	-88 000	-465 220	-25 000
Netto	4 662 680	1 768 000	1 809 180	1 085 500

TULOSLASKELMAOSA

700 KUNNANHALLITUS

7010	Verotulot
7020	Valtionosuudet

Tulot

Kunnan tulorahoitus muodostuu pääasiassa verotuloista ja valtionosuuksista. Valtionosuudet vähenevät vuonna 2024 verrattuna talousarviovuoteen 2023. Valtionosuusarvio vuodelle 2024 on laadittu kuntakohtaisen ennakkolaskelman mukaan. Lopulliset päätökset vuoden 2024 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun 2023 lopussa.

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton ennustekehikon perusteella. Verotuloihin on ennakoitu kasvua tuleville vuosille lähinnä tuloveron ja kiinteistöverojen osalta. Talouden, asukasluvun ja työllisyyden kehitys vaikuttavat kunnan verotulokertymään.

Valtionosuudet

	Tilinpäätös2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	6 542 856	2 036 765	1 876 961	2 116 000	2 174 000
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	2 892 804	1 701 563	1 714 404	1 705 000	1 702 000
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-539 829	-539 829	-493 319	-494 000	-502 000
5890 Verotulomenetyksen kompensointi	1 742 203	528 481	525 504	524 000	535 000
Valtionosuudet	10 638 034	3 726 980	3 623 550	3 851 000	3 909 000

Verotulot

	Tilinpäätös2022	Talousarvio + muutokset 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
5000 Kunnan tulovero	7 872 136	3 763 000	3 883 000	3 893 000	4 011 000
5100 Kiinteistövero	783 896	747 000	847 000	837 000	837 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	442 599	282 000	244 000	231 000	236 000
Verotulot	9 098 630	4 792 000	4 974 000	4 961 000	5 084 000

7030	Korot
-------------	--------------

Korkomenojen muutoksessa on huomioitu nykyinen korkea korkeataso. Korkokulujen nousua pienentää tehdyt korkosuojaukset. Lainakanta on tällä hetkellä kokonaisuudessaan kuntatodistuksia. Lisäksi on arvioitu korkotuloja antolainoista ja korkosijoituksista.

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Käyttö vuoden alusta 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
6011 Korkotuotot antolain. tytäryht	30 198	30 000	21 881	35 000	35 000	42 000
6020 Korkotuotot sijoituksista ja t	0	1 000	0	50 000	10 000	50 000
6030 Maksuliikenteen korot	101	10	0	0	0	0
6040 Muut korkotuotot	351 428	100	8 680	1 000	3 000	1 000
Korkotuotot	381 728	31 110	30 561	86 000	48 000	93 000
6100 Osinkotuotot ja osuuspääom	0	0	87	0	0	0
6125 Verotilitysten korot ja korotu	12	10	16	0	0	0
6130 Viivästyskorkotuotot	5 048	1 000	2 025	0	0	0
Muut rahoitustuotot	5 061	1 010	2 128	0	0	0
6200 Korkokulut lainoista ulkopuo.	-40 349	-120 000	-218 497	-300 000	-280 000	-300 000
6240 Maksuliikennetilien korot	0	-10	0	0	0	0
6299 Jaksotetut korot	4 133	-1 000	0	0	0	0
Korkokulut	-36 216	-121 010	-218 497	-300 000	-280 000	-300 000
6320 Verotilitysten korot	3	-100	0	0	0	0
6325 Viivästyskorot ja korotukset	-186	-100	-3 011	0	0	0
Muut rahoituskulut	-183	-200	-3 011	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	350 390	-89 090	-188 819	-214 000	-232 000	-207 000

RAHOITUSOSA

900 *Kunnanhallitus*

9010 **Ottolainat**

Toimintamenot ja - tulot 1 000 euroina

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	236	1 000	2 000	1 000	200
Netto	236	1 000	2 000	1 000	200

Lainamäärä 11,0 milj. euroa € (31.12.2022)

Lainamäärä €/as 4 495 €

Kunnan lainakannan korkoriskiä voidaan suojata lisää uusilla taseen ulkopuolisilla koronvaihtosopimuksilla enintään 20 milj. euroa talousarviovuoden aikana. Suojauksella pyritään estämään lainakannan korkokustannusten nousu tai lukitsemaan saavutettu suojausten korkojen kassavirta. Korkosuojaus voidaan myös vähentää talousarviovuoden aikana uusilla sopimuksilla tai sopimusten purkamisella, mikäli korkojen odotetaan laskevan.

Kunnan lainakanta lisääntyy talousarviossa 2024 vuoden aikana enintään 2,0 milj. euroa kuntatodistusten määrän muutoksella. Tarvittaessa kuntatodistuksia voi myös käyttää vuoden aikana maksuvalmiuden hallintaan ja kassavirtojen tasauksiin.

9020 **Antolainat**

Toimintamenot ja - tulot 1 000 euroina

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot	220,0	300,0	1000,0	150,0	100,0
Tulot	18,8	–	–	50,0	30,0
Netto	181,2	300,0	1000,0	100,0	70,0

Talousarviossa on varattu 1.000.000 euron kohdentamattomia pitkäaikaisia antolainoja mm. kunnan tytäryhtiöille ja mahdollisesti perustettaville uusille tytäryhtiöille tai muille yhtiöille. Lisäksi voidaan myöntää tytäryhtiöille lyhytaikaisia luottolimiittejä tai konsernitililimiittejä enintään 500.000 euroa talousarviovuoden aikana.

RAHOITUSLASKELMA VUOSILLE 2024-2026

€	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta	2 864 148	1 145 505	893 704	897 408	972 530
Vuosikate +/-	2 812 970	1 145 505	893 704	897 408	972 530
Satunnaiset erät +/-	51 179				
Tulorahoituksen korjaukset +/-					
Investointien rahavirta	-926 019	-1 747 000	-1 768 000	-1 809 180	-1 085 500
Käyttöomaisuusinvestoinnit -	-975 315	-1 777 000	-1 856 000	-2 274 400	-1 110 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin +	3 397	5 000	63 000		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot					
+	45 899	25 000	25 000	465 220	25 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 938 129	-601 495	-874 296	-911 772	-112 970
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	-181 200	-300 000	-1 000 000	-100 000	-70 000
Antolainasaamisten lisäykset -	-200 000	-300 000	-1 000 000	-150 000	-100 000
Antolainasaamisten vähennykset +	18 800			50 000	30 000
Lainakannanmuutokset	-236 262	1 000 000	2 000 000	1 000 000	200 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -					
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	-236 262	1 000 000	2 000 000	1 000 000	200 000
Muut maksuvalmiuteen vaikuttavat muutokset	-663 678				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-663 678				
Rahoituksen rahavirta	-1 081 141	700 000	1 000 000	900 000	130 000
Rahavarojen muutos	856 989	98 505	125 704	-11 772	17 030

Lainamäärän muutos	-236 262	1 000 000	2 000 000	1 000 000	200 000
Lainamäärä	11 000 000	12 000 000	14 000 000	15 000 000	15 200 000
Lainamäärä €/as	4 495	4 904	5 728	6 137	6 219

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Käyttö vuoden alusta 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	506 924	518 790	406 009	519 601	523 601	523 601
3003 Sähkön myyntituotot	17 935	8 668	5 737	10 916	10 916	10 916
3016 Myyntituotot kunnilta	51 162	16 000	7 872	24 000	24 000	24 000
3017 Myyntituotot kuntayhtymiltä	109 050	0	0	0	0	0
3018 Myyntituotot muilta	19 883	18 000	92 023	20 000	20 000	20 000
3019 Työpaikkaruokailu	92	0	0	0	0	0
3020 Sisäiset myyntituotot (sis)	417 250	0	0	0	0	0
3021 Sisäiset siivoustulot (sis)	252 277	0	0	0	0	0
3028 Ateriapalv myynti	191 246	0	88	0	0	0
3033 Muut myyntituotot	103 778	21 346	7 128	13 920	13 920	13 920
3089 Muut korvaukset	23 352	0	0	0	4 200	0
3100 Kotikuntakorvaukset	199 877	160 000	92 469	180 000	180 000	180 000
3132 Muut myyntituotot	1 710	5 500	3 600	4 500	4 500	4 500
3199 Aktivoidut myyntituotot	-25 376	0	0	0	0	0
Myyntituotot	1 869 159	748 304	614 926	772 937	781 137	776 937
3201 Posti- ja puhelinmaksut	-2	0	0	0	0	0
3274 Kurssi- ja leirimaksut	164	1 500	550	1 500	1 500	1 500
3275 Päivähoitomaksut	75 740	57 200	34 538	45 800	45 800	45 800
3281 Tarkastus- ja valvontamaksut	350	150	0	150	150	150
3282 Maa-aineslupamaksut	4 418	4 500	0	4 500	4 500	4 500
3285 Autopaikkamaksut	2 006	2 927	2 186	3 028	3 028	3 028
3291 Rakennusvalv- ja tark.maksut	12 033	13 873	3 441	3 000	3 600	3 600
3292 Muut yhdyskuntapalvelumaksut	205	0	0	0	0	0
3297 Muut palvelumaksut	20 552	18 828	16 046	18 729	18 729	18 729
Maksutuotot	115 464	98 978	56 762	76 707	77 307	77 307
3300 Työllistämistuki	88 031	14 000	18 838	14 000	14 000	14 700
3315 Muut tuet ja avust. valtiolta	132 901	157 564	219 308	72 110	61 660	61 710
3325 Muut tuet ja avust. muilta	119 011	72 000	93 756	44 400	46 400	49 900
3399 Aktivoidut tuet ja avustukset	-3 397	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	336 545	243 564	331 902	130 510	122 060	126 310
3400 Vuokratuotot maapohjasta	5 738	4 040	441	3 640	3 640	3 640
3410 Vuokratuotot rakennuksista	592 888	573 963	440 387	572 452	572 452	572 452
3420 Vuokratuotot huoneistoista	547 647	662 948	372 947	671 540	686 350	686 351
3440 Sisäiset vuokratuotot huon	30 994	37 573	39 433	14 782	14 782	14 782
3460 Sisäiset vuokratuotot (sis)	575 941	535 845	401 883	551 919	551 919	551 919
Asuntojen vuokrat	1 753 207	1 814 369	1 255 091	1 814 333	1 829 143	1 829 144
3515 Kirjaston myöhästymismak	1 300	300	825	500	500	500
3535 Pysyvien vastaavien luovutus	-2 620	5 000	0	0	0	0
3545 Keskitetysti hoid.tehtäv (sis)	396 385	374 340	280 755	423 239	423 239	423 239
3555 Luontoisetujen raha-arv (sis)	36 654	30 380	23 873	27 280	27 280	27 280
3560 Muut tuotot	3 462	3 689	5 138	2 065	2 040	2 040
3590 Perintämaksut	1 517	5	1 446	0	0	0
3599 Aktivoidut muut tuotot	-280	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	436 419	413 713	312 037	453 084	453 059	453 059
Muut toimintatuotot	2 189 627	2 228 082	1 567 129	2 267 417	2 282 202	2 282 203
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 510 795	3 318 929	2 570 719	3 247 571	3 262 706	3 262 757
4000 Vakinaisten viranhalt kk-palka	-1 585 671	-1 948 247	-1 306 742	-2 006 695	-2 038 369	-2 075 505
4005 Vakinaisten työsuht kk-palk	-1 287 996	-991 684	-797 046	-1 078 875	-1 105 512	-1 124 567
4010 Tunti- ja urakkapalkat	-87 772	-99 660	-73 712	-101 190	-100 990	-100 790
4020 Sairaus- ja äitiyslomasij pal	-147 167	-114 300	-105 976	-98 230	-97 290	-97 770
4025 Tilapäisten työntekijöiden p	-465 081	-432 470	-434 697	-341 105	-317 841	-321 105
4030 Vuosiloma- ja muiden sij pa	-265 709	-78 000	-131 960	-49 775	-45 973	-47 115

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Käyttö vuoden alusta 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
4045 Työllistettyjen palkat	-42 443	-45 500	-15 128	-55 500	-55 500	-55 500
4051 Erilliskorvaukset	-73 322	-70 350	-52 085	-70 666	-71 278	-71 367
4075 Luottamushenkilöiden palkk	-43 565	-40 800	-27 470	-43 300	-42 938	-41 616
4080 Viranhalt. ja työntek. kokou	-8 381	-9 800	-4 973	-9 806	-9 090	-9 564
4082 Ansionmenetykskorvaukset	-371	-500	-203	-920	-920	-920
4084 Jaksotetut palkat	64 125	-12 000	0	-2 000	0	0
4092 Muut palkkiot	-186	0	-3 100	-2 500	0	0
4093 Aktivoidut palkat ja palkkiot	22 463	0	9 393	0	0	0
4094 Luontoisedut ateriat (sis)	-35 694	-29 900	-23 273	-26 800	-26 800	-26 800
4095 Luontoisedut muut (sis)	-960	-480	-600	-480	-480	-480
Palkat ja palkkiot	-3 957 732	-3 873 691	-2 967 573	-3 887 842	-3 912 981	-3 973 099
4100 KuEL-maksut	-553 491	-520 063	-407 977	-559 326	-558 973	-561 240
4101 KUEL-maksut, eläkemenoperust.	-342 018	0	0	0	0	0
4110 Muut työeläkemaksut.	-117 931	-284 279	-200 236	-268 739	-268 739	-268 739
4130 Jaksotetut eläkekulut	9 743	-1 850	0	0	0	0
4135 Aktivoidut eläkekulut	3 797	0	1 593	0	0	0
Eläkekulut	-999 900	-806 192	-606 620	-828 065	-827 712	-829 979
4150 Kansaneläke- ja sairausvak.	-52 995	-60 429	-44 531	-44 085	-43 964	-43 934
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-44 886	-46 487	-33 448	-24 170	-24 115	-24 087
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-56 693	-30 989	-30 344	-32 329	-32 259	-32 218
4180 Muut sosiaalivakuutusmaks.	-1 330	0	0	0	0	0
4190 Jaksotetut sosiaalivakuutus	-190	0	0	0	0	0
4199 Aktivoidut sosiaalivakuutus	841	0	349	0	0	0
Muut henkilösivukulut	-155 254	-137 905	-107 974	-100 584	-100 337	-100 238
Henkilösivukulut	-1 155 154	-944 097	-714 593	-928 650	-928 050	-930 217
4230 Sairausvakuutuskorvaukset	50 628	6 500	51 904	10 500	10 500	10 500
4240 Tapaturmakorvaukset	0	5 000	2 142	5 000	5 000	5 000
Henkilöstökorvaukset	50 628	11 500	54 046	15 500	15 500	15 500
Henkilöstökulut	-5 062 258	-4 806 288	-3 628 120	-4 800 992	-4 825 530	-4 887 817
4301 Palvelujen ostot kunnilta	-115 136	-158 532	-91 411	-200 701	-232 711	-250 701
4302 Palvelujen ostot kuntayhtym.	-10 452 125	0	0	0	0	0
4303 Palvelujen ostot muilta	-14 328	-120 400	-45 751	-27 800	-30 300	-30 300
4304 Kotikuntakorvaukset	-32 813	-25 000	-47 851	-50 000	-50 000	-50 000
4340 Toimisto- ja pankkipalvelut	-104 123	-117 283	-92 820	-114 282	-116 092	-122 432
4343 Painatukset ja ilmoitukset	-13 586	-27 218	-7 654	-24 879	-22 970	-23 829
4344 Posti- ja telepalvelut	-75 969	-76 555	-46 345	-80 204	-79 934	-79 904
4346 Vakuutukset	-24 766	-26 360	-28 372	-27 970	-27 970	-27 970
4348 Asiantuntijapalvelut	-325 332	-457 287	-390 495	-469 032	-664 582	-708 582
4349 Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-426 649	-624 641	-583 548	-645 143	-621 383	-621 383
4350 Rakenn al rakent ja kunnossap.	-703 246	-228 612	-744 941	-154 701	-154 701	-154 701
4355 Koneiden ja kal rakent ja kunn	-37 937	-22 399	-25 696	-33 114	-31 064	-31 064
4360 Työpuku- ja työkalukorvaukset	-528	-278	-442	-346	-346	-346
4409 Ateriapalvelut (sis)	-415 127	0	0	0	0	0
4410 Majointus- ja ravitsemispalvelu	-7 655	-474 593	-321 751	-494 065	-500 993	-500 799
4411 Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-356 677	-376 934	-309 014	-388 867	-390 127	-388 757
4412 Sosiaali- ja terveyspalvelut	-48 979	-49 000	-62 735	-71 000	-71 560	-73 000
4413 Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-40 330	-53 376	-24 148	-48 542	-49 342	-48 942
4414 Osuus verotuskustannuksiin	-50 751	-53 000	-18 808	-50 000	-50 000	-50 000
4415 Muut yhteistoimintaosuudet	-53 667	-68 585	-38 115	-71 500	-71 900	-71 500
4417 Kiinteistönhoidon ostopalvelut	0	-210	0	-76	-76	-76
4421 Ruokapalvelukuljetukset	-31 509	0	0	0	0	0
4422 ATK-palvelut	-51 737	-38 096	-29 747	-51 092	-51 092	-51 092
4425 Muut palvelut	-547 316	-188 747	-113 124	-186 016	-190 562	-197 513
4426 Sisäiset muut palvelut (sis)	-254 351	0	0	0	0	0

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Käyttö vuoden alusta 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
4427 Keskitetysti hoid teht (sis)	-396 434	-374 340	-280 755	-423 239	-423 239	-423 239
4429 Hoitokulukorvaukset pph	-1 945	-2 200	-2 062	-2 500	-2 500	-2 500
4499 Aktivoidut palvelujen ostot	654 207	0	682 823	0	0	0
Palvelujen ostot	-13 928 808	-3 563 646	-2 622 761	-3 615 068	-3 833 443	-3 908 629
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	-33 160	-38 305	-27 331	-37 398	-37 048	-37 056
4501 Kirjallisuus	-63 420	-65 070	-62 127	-66 682	-66 482	-66 682
4502 Kirjastoaineisto	-44 904	-46 500	-34 809	-47 750	-47 750	-47 750
4503 Elintarvikkeet	-203 509	-12 799	-10 532	-18 593	-15 343	-15 293
4504 Vaatteisto	-4 585	-3 524	-3 533	-4 069	-4 069	-4 069
4505 Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	-1 320	-1 179	-699	-1 103	-1 103	-1 103
4506 Kertakäyttöastiat	-4 871	-250	-391	-380	-380	-380
4512 Siivous- ja puhdistusaineet	-14 621	-463	-1 456	-722	-722	-722
4513 Poltto- ja voiteluaineet	-11 617	-5 175	-1 958	-5 765	-5 765	-5 765
4514 Lämmitys	-236 117	-232 000	-159 112	-260 286	-260 286	-260 286
4515 Sähkö	-336 539	-286 821	-183 706	-255 302	-255 302	-255 302
4516 Vesi	-40 599	-40 557	-37 436	-38 617	-38 617	-38 617
4517 Kalusto	-243 092	-85 333	-133 787	-96 166	-89 866	-88 166
4519 Veden osto (vesilaitos)	-156 659	-157 600	-126 512	-174 000	-174 000	-174 000
4520 Rakennusmateriaali	-104 360	-43 907	-112 925	-39 328	-35 328	-35 328
4521 ATK-tarvikkeet	-8 047	-1 500	-195	-1 500	-1 500	-1 500
4522 Kemikaalit	-2 062	-1 531	-651	-1 408	-1 408	-1 408
4523 Työaineet ja tarvikkeet	-11 918	-16 000	-8 750	-16 760	-16 760	-16 760
4524 Käsi- ja wc-paperit	-10 260	0	0	-56	-56	-56
4525 Jätesäkit	-4 773	-400	-341	-275	-275	-275
4526 Henkilöhygieniatuotteet	-5 793	-320	-413	-505	-505	-505
4530 Muu materiaali	-18 251	-14 540	-11 470	-12 004	-12 004	-12 004
4599 Aktivoidut aineet ja tarvikk.	256 971	0	177 577	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 303 507	-1 053 774	-740 556	-1 078 670	-1 064 570	-1 063 028
4700 Lasten kotihoidon tuki	-95 404	-100 000	-59 197	-88 000	-88 000	-88 000
4702 Yksityisen hoidon tuki	0	-2 900	0	-2 000	-2 000	-2 000
4703 Yksityisen hoid tuen kuntalisä	0	-2 000	0	-1 300	-1 300	-1 300
4704 Palvelusetelit/pvh	-180 837	-150 000	-130 134	-159 000	-159 000	-159 000
4732 Muut avustukset kotitalouksill	-69 185	-100 000	-73 432	-110 000	-110 000	-100 000
Avustukset kotitalouksille	-345 425	-354 900	-262 764	-360 300	-360 300	-350 300
4740 Avustukset yhteisöille	-79 050	-88 800	-67 230	-97 269	-92 769	-91 569
4741 Toiminta-avustus yhdist ja seu	-16 000	-20 400	-15 300	-28 500	-28 968	-29 376
4742 Toiminta-avustus yksitysteill	-34 217	-35 000	-26 278	-36 000	-36 000	-36 000
4743 Toiminta-avustus metsäautoteil	-2 681	-4 500	-2 249	-4 600	-4 600	-4 600
4744 Yritystuki	0	-10 000	0	-15 000	-10 000	-15 000
Avustukset yhteisöille	-131 947	-158 700	-111 057	-181 369	-172 337	-176 545
Avustukset	-477 373	-513 600	-373 821	-541 669	-532 637	-526 845
4800 Maa- ja vesialueiden vuokrat	-455	-550	-1 053	-605	-605	-605
4810 Rakenn ja huoneist vuokrat	-10 130	0	-19 926	-12 000	0	0
4820 Yhtiövastikkeet	-33 630	-34 627	-36 559	-52 583	-52 583	-52 583
4830 Koneiden ja kaluston vuokra	-1 206	-750	-3 091	-1 975	-1 975	-1 975
4840 Leasingvuokrat	-24 545	-34 010	-22 489	-33 980	-33 980	-33 980
4860 Sisäinen vuokra rakennuks.	-542 567	-506 727	-380 045	-523 086	-523 086	-523 086
4870 Sisäiset vuokrat (sis)	-64 366	-66 691	-61 271	-43 615	-43 615	-43 615
4899 Aktivoidut vuokrat	122	0	620	0	0	0
Vuokrat	-676 778	-643 355	-523 815	-667 844	-655 844	-655 844
4900 Välilliset verot	-11 724	-10 140	-21 247	-1 465	-1 465	-1 465
4930 Edustus- ja kokouskulut	-388	-700	0	-1 200	-1 200	-1 200
4935 Jäsenmaksut	-4 786	-6 950	-3 917	-5 370	-5 370	-5 370
4945 Stipendit ja lahjoitukset	-3 496	-300	-4 107	-5 600	-5 600	-5 600

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Käyttö vuoden alusta 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
4950 Vahingonkorvaukset	-339	-900	-1 373	-900	-900	-900
4971 Merkkipäivän muistam.	-2 936	-3 610	-2 141	-4 750	-4 750	-4 750
4986 Luottotappiot	-17 918	0	0	0	0	0
4990 Muut kulut	-107 584	-9 050	-8 270	-15 279	-15 379	-15 279
4999 Aktivoidut muut kulut	13 249	0	10 764	0	0	0
Muut toimintakulut	-135 920	-31 650	-30 291	-34 564	-34 664	-34 564
Muut toimintakulut	-812 698	-675 005	-554 106	-702 408	-690 508	-690 408
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-21 584 644	-10 612 313	-7 919 365	-10 738 807	-10 946 688	-11 076 727
TOIMINTAKATE	-17 073 848	-7 293 384	-5 348 646	-7 491 236	-7 683 982	-7 813 970
5000 Kunnan tulovero	7 872 136	3 763 000	3 086 525	3 883 000	3 893 000	4 011 000
5100 Kiinteistövero	783 896	747 000	591 914	847 000	837 000	837 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	442 599	282 000	209 459	244 000	231 000	236 000
Verotulot	9 098 630	4 792 000	3 887 898	4 974 000	4 961 000	5 084 000
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	6 542 856	2 036 765	1 461 042	1 876 961	2 116 000	2 174 000
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	2 892 804	1 701 563	1 275 147	1 714 404	1 705 000	1 702 000
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-539 829	-539 829	-370 008	-493 319	-494 000	-502 000
5890 Verotulomenetyksen kompensointi	1 742 203	528 481	395 343	525 504	524 000	535 000
Valtionosuudet	10 638 034	3 726 980	2 761 524	3 623 550	3 851 000	3 909 000
6011 Korkotuotot antolain. tytäryht	30 198	30 000	21 881	35 000	35 000	42 000
6020 Korkotuotot sijoituksista ja t	0	1 000	0	50 000	10 000	50 000
6030 Maksuliikenteen korot	101	10	0	0	0	0
6040 Muut korkotuotot	351 428	100	8 680	1 000	3 000	1 000
Korkotuotot	381 728	31 110	30 561	86 000	48 000	93 000
6100 Osinkotuotot ja osuuspääom	1 462	1 500	1 207	1 500	1 500	1 600
6125 Verotilitysten korot ja korotu	12	10	16	0	0	0
6130 Viivästyskorkotuotot	5 741	1 000	3 779	0	0	0
6165 Muut rahoitustuotot	16 091	10 000	370 261	1 000	1 000	1 000
Muut rahoitustuotot	23 306	12 510	375 263	2 500	2 500	2 600
6200 Korkokulut lainoista ulkopuo.	-40 349	-120 000	-218 497	-300 000	-280 000	-300 000
6240 Maksuliikennetilien korot	0	-10	0	0	0	0
6299 Jaksotetut korot	4 133	-1 000	0	0	0	0
Korkokulut	-36 216	-121 010	-218 497	-300 000	-280 000	-300 000
6320 Verotilitysten korot	3	-100	0	0	0	0
6325 Viivästyskorot ja korotukset	-185	-100	-3 011	-10	-10	0
6345 Perimis- ja viivästyskulut.	-1 864	-2 500	-1 643	-1 000	-1 000	-2 000
6365 Arvon alentumiset vaihtuvien	-216 618	0	0	-100	-100	-100
Muut rahoituskulut	-218 664	-2 700	-4 653	-1 110	-1 110	-2 100
Rahoitustuotot ja -kulut	150 154	-80 090	182 673	-212 610	-230 610	-206 500
VUOSIKATE	2 812 970	1 145 506	1 483 450	893 704	897 408	972 530
7110 Poistot tietokoneohjelmista	-1 468	-1 468	-1 101	0	0	0
7120 Poistot muista pitkävaikut	-75 735	-78 201	-57 079	-56 972	-56 972	-56 972
7130 Poistot rakennuksista	-570 689	-612 529	-441 211	-567 793	-567 793	-567 793
7140 Poistot kiinteistä rakenteist	-133 653	-132 728	-97 914	-149 274	-149 274	-149 274
7150 Poistot koneista ja kalustus	-33 960	-67 667	-49 600	-97 098	-97 098	-97 098
Suunnitelman mukaiset poistot	-815 506	-892 593	-646 905	-871 137	-871 137	-871 137
Poistot ja arvonalentumiset	-815 506	-892 593	-646 905	-871 137	-871 137	-871 137
TILIKAUDEN TULOS	1 997 464	252 913	836 544	22 567	26 271	101 393

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Käyttö vuoden alusta 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 997 464	252 913	836 544	22 567	26 271	101 393

ALAVIESKAN KUNNAN TALOUSARVIO 2024 JA TOIMINTASUUNNITELMA 2025 - 2026

Alavieskan Asunnot Oy

Alavieskan Asunnot Oy

Toimitusjohtaja Tuomas Häggman

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiö toimii vuokra-asuntokiinteistöjen omistajana ja vuokraa asuntoja. Yhtiö noudattaa konserniohjeita ja konserniohjausta ja kunta voi käyttää yhtiötä elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin mm. lainanantoon ja oman pääoman sijoituksiin. Alavieskan kunta omistaa yhtiön kaikki osakkeet. Vuokra-asuntoyhtiön on tarkoitus ostaa tulevien vuosien aikana kunnalta kaikki vuokra-asunnot. Lisäksi yhtiö toteuttaa Alavieskan kuntastrategiaa, hyvinvointisuunnitelmaa, asuntopolitiikkaa ja kiinteistöstrategiaa rakennuttamalla uusia vuokra-asuntoja sekä kartoittaa eri asumismuotovaihtoehtoja.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Alavieskan Asunnot Oy:n päätökset tekee yhtiön hallitus sekä yhtiökokous. Asiat valmistelee ja käytännön hallinnon asioista huolehtii toimitusjohtaja. Alavieskan Asunnot Oy:n talous on tasapainossa ja kunta on sijoittanut yhtiöön pääomaa. Vuokra-asuntoyhtiön tulot kattavat menot ja poistot. Tulostavoite on vuosittain ylijäämäinen. Vuokra-asuntoyhtiö omistaa tällä hetkellä 16 vuokra-asuntoa ja hallinnoi 26 vuokra-asuntoa. Omistuksessa on Kauhatien 11 asuntoa sekä Virinkangas A:n viisi asuntoa. Pääskyrinteen rivitalo on vielä kunnan omistama, mutta se on tarkoitus siirtää yhtiön omistukseen v. 2024 alussa. Asunnot Oy:n on tarkoitus rakentaa vuosien 2022-2025 aikana 15 uutta asuntoa, joista viisi on jo valmistunut v. 2022 ja vuonna 2024 valmistuu 4 uutta asuntoa. Vuoden 2024 aikana selvitetään mm. Kivihaan aluerakentamiseen mukaan lähtemistä.

Alavieskan Asunnot Oy:n omistukseen on tarkoitus hankkia kaikki kunnan vuokra-asunnot, mutta koska osa kunnan omistamista vuokra-asuntokohteista on ARA- rahoitteisia, on niissä myös ARA:n rajoitteita myymiseen liittyen.

Tavoitteena on ylijäämäinen talous vuonna 2024.

KONSERNIYHTIÖN KUNNANVALTUUSTOON NÄHDEN TAVOITTEET

Tavoite: Yhtiön tavoitteena on ylijäämäinen talous					
	Toteutunut 2022	Ennuste 2023	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Mittari tai indikaattori					
Kunnan sijoitus SVOP pääomaan (€)	150 000	60 000	250 000	250 000	60 000
Liikevaihto (€)	132 228	168 934	188 984	217 242	217 242
Liikevoitto tai -tappio (€)	-12 501	7 224,38	7443,93	8 000	8 000
Asuntojen vuokrausaste %	82	95	>95	>95	>95

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Pitkäjänteisellä talouden ja toiminnan suunnittelulla ja kustannusten hallinnalla.

ALAVIESKAN KUNNAN TALOUSARVIO 2024 JA TOIMINTASUUNNITELMA 2025 - 2026

Alavieskan Kehityskeskus Oy

Alavieskan Kehityskeskus Oy

Toimitusjohtaja Kari Pentti

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiö toimii kiinteistöjen omistajana ja vuokraa tiloja Alavieskassa toimiville yrityksille ja yhdistyksille. Yhtiö noudattaa konserniohjeita ja konserniohjausta ja kunta voi käyttää yhtiötä elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin mm. lainanantoon ja oman pääoman sijoituksiin. Lisäksi yhtiö voi tarjota kiinteistöjä ja asuntoja lyhytaikaiseen majoittumiseen. Alavieskan kunta omistaa yhtiön kaikki osakkeet.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Alavieskan Kehityskeskus Oy:n taloutta on rasittanut aiemmin melko tyhjänä olleet liiketilat. Lisäksi liiketiloja on jouduttu korjaamaan vuosina 2021 ja 2022, että vuokrausastetta voidaan nostaa tulevaisuudessa. Myös liiketilan kiinteistön omistavan Koy Alavieskan Säästötalon investoinnit mm. kaukolämpöön siirtymiseksi ovat aiheuttaneet kustannuksia. Nyt investoinnit on tehty, mutta Säästötalon yhtiövastikkeet ovat varsin korkeita. Vuokrausaste on sen sijaan parantunut merkittävästi.

Koy Alavieskan Säästötalon koko osakekanta pyritään hankkimaan Alavieskan Kehityskeskus Oy:n omistukseen, jonka jälkeen Koy Alavieskan Säästötalon osalta voidaan tehdä tarvittavia päätöksiä. Tarvittaessa Alavieskan Kehityskeskus Oy:tä voidaan käyttää uusien yritys- tai muiden tilojen rakennuttajana ja omistajana.

Tavoitteena on tasapainoinen talous vuonna 2024.

KONSERNIYHTIÖN KUNNANVALTUUSTOON NÄHDEN TAVOITTEET

Tavoite: Yhtiön tavoitteena on tasapainoinen talous					
	Toteutunut 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2024	Talous-suunnitelma 2025
Mittari tai indikaattori					
Kunnan sijoitus SVOP pääomaan (€)	0	enint. 50.000	enint. 50 000	0	0
Liikevaihto (€)	15 398	28 800	35 000	35 000	35 000
Liikevoitto tai -tappio (€)	-21 591	0	0	0	0
Kiinteistön vuokrausaste %	n. 40	>70	>80	>80	>85

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Pitkäjänteisellä talouden ja toiminnan suunnittelulla